

መግቢያ፤ ኢየሱስ ሌሎችን ጸጥ ካለኝ በኋላ፤ ከሮም መንግሥት ጋር የተባበሩና በቤተ መቅደስ አስተዳደርም ብዙ ሥልጣን የነበራቸው ሰዶቃውያን ሊጠይቁት ተከሡ። ሰዶቃውያን በሃይማኖት፤ በባህልና በፖለቲካ ከፈረሳውያን ጋር አይስማሙም ነበር።

1. ስለ ትንሣኤ የሰዶቃውያንን ስሕተት ዘርዘር (ቍ. 27-38)።
2. ሙሴ በትንሣኤ እንዳመነ ኢየሱስ እንዴት አረጋገጠ (37-38)?
3. በቍ. 44 ላለው ጥያቄ ትክክለኛው መልስ ምንድን ነው (ሮም 1+3-4 ተመ. ህ)?
4. የዛሬዎቹ «ጻፎች» (የሕግ መምህራን) እንዴት ያሉ ናቸው (45-47)?
5. እንተ «መንፈሳዊ» ሰው ለመምሰል እንዴት ትጥክራለህ?

ቍ. 28-31 የጌች ስም ከእስራኤል እንዳይጠፋ ይህ ሕግ ተሰጥቶ ነበር (ዘጸ. 25+5-10)፤ ክርስቶስ በአዲስ ኪዳን ዘመን ከምድራዊ ስምና ርስት ይልቅ ሰማያዊው እጅግ እንደሚበልጥ ስለ አረጋገጠ ይህ ሕግ አሁን ተርቶአል (ሉቃ. 10+20፤ ሉቃ. 8+13)።

ቍ. 42+43 ጌታ(እግዚአብሔር) ጌታዬን (ለጌታዬ ለመግራት)፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ከዳዊት ዘር ተወለደ፤ ከአንድ ሺህ ዓመት በፊትም ዳዊት ስለ መሲሔ ትንቢትን ሲናገር፤ ወደፊት ኢየሱስ የሚባለው ሕያው መሆኑን ገልጦ ነበር፤ በዚህም ኢየሱስ ፍጹም አምላክና ፍጹም ሰው መሆኑን እናስተውላለን (መዝ. 109(110)+11 ሐ. ሥ. 2+34-35)።

1. ቍ. 1-47 ከ20+47 ጋር አስተያይ፤ ከዚህ አንቀጽ ስለ መግ አስጣጥ ምን ትግራለህ?
2. ደቀ መዛሙርቱ ቤተ መቅደስን እንዴት ይመለከቱ ነበር? የኢየሱስን ቃል ሲሰሙ ምን ተሰማቸው? ሁለቱስ ጥያቄዎቻቸው ምንድን ናቸው (5-7)?
3. ቤተ መቅደስ ከመፍረሱ በፊት የተከሠቱትን ድርጊቶች ዘርዘር (8-19)።
4. ደቀ መዛሙርቱ በዚህ ጊዜ ሁሉ ምን ግድረግ ነበረባቸው?
5. ደቀ መዛሙርቱ እንዲታገሡ ኢየሱስ የሰጣቸውን ተስፋ ዘርዘር (13-19)።
6. ቤተ መቅደሱ በ70 ዓ. ም የፈረሰ ቢሆንም፤ ይህን ትንቢት ለራሱህ ሕይወት እንዴት ትጠቀምበታለህ?

ቍ. 5 19 ዓመታት ከኢየሱስ ልደት በፊት ታላቁ ሄሮድስ ቤተ መቅደሱን ለማሳደስና ለማሳመር ጀምሮ ነበርና ዕትዱ በ63 ዓ. ም ተፈጸመ። የጥናው ሕፃን ከፍታ እስከ 12 ፎት ቤት ያህል እንደነበረ ይገመታል፤ ሕፃኑው በብዙ ትላልቅ ነጭ የእብን በረድ ድንጋዮችና በብዙ ወርቅ በመሸለሙ፤ ፀሐይ ሲበራበት እጅግ ያበለጠጠ ነበር።

ቍ. 8-19 በአይሁድ አስተሳሰብ የቤተ መቅደሱ መፍረስ ከዓለም መጨረሻ ጋር የተያያዘ ነበር (ማቴ. 24+3)፤ ስለዚህ አንዳንዶች እነዚህን ተጥሮች እንደ ጠቅላላው ዓለም ታሪክ አድርገው ይተረጉሙአቸዋል። በሉቃስ የሚገኙት ሁለቱ ጥያቄዎች ግን፤ ስለ መቅደስ መፍረስ ስለሚያመለክቱ፤ ሉቃስ የጻፈላቸው ሰዎችም በተለይ ከአይሁድ

ወገን ባለሙያዎች፡ ግጥሞች ይህን አንቀጽ ከመቅደሱ መፍረስ በፊት ስለ ተከናወኑት ድርጊቶች እንደሚገለጹ አድርገው ይተረጉማሉ፤ በሆንም በ70 ዓ.ም የተፈጸመው የኢየሩሳሌም መፍረስና የዓለም መወረሻ ስለሚመሳሰሉ (ይህ የዓለም መንግሥታት ፍርድ ያውም የአስራሌላ ሕዝብ ፍርድ ... ወዘተ) በዚህ አንቀጽ የሚገኙት ምልክቶች፡ ግስጠንተኒያዎችና ተስፋዎች ሁሉ የዘመናችንን ሁኔታ ሊያበራራ ይችላሉ።

ተ. 13 ይህም ለምስክርነት ይሆንላችኋል (ይህም ስለ ስሜ ለመመስከር መልካም አጋጣሚ ይሆንላችኋል)።

ተ. 15 እስጣችኋለሁና፤ ኢየሱስ ለጥያቄዎቹ መልስን ሲሰጥ፤ ደቀ ሙሳውርት በትርብ ሰዎተው ነበር (ዮ. 20፤ 12+11-12)።

ተ. 16-18 አንጻንዱን ይገድላሉ ... አንዲት ጠጉር ስንኳ አትጠፋም፤ እስከ ጠጉራችን ድረስ (እግዚአብሔር) ያስብልናልና ብንገደል እንኳን ምንም አንጉዳም (9+24-27፤ ጥቴ. 10+29-30፤ ሮም 8+28)።

ሳምንት 26 ዓርብ

ሉቃስ 21+20-38

1. የኢየሩሳሌም ሙጥፋት ምልክት ምን ነበረ (7:20:29-32)? ደቀ ሙሳውርት ምን ግድረግ ነበረባቸው (21)? ምንስ ሆነ(23-24)?
2. ይህ ሁሉ ለምን ሆነ (22-23፤ 11+49-51)?
3. ይህ ፍርድ እስከ መቼ ድረስ ይጻፍል (24)?
4. የክርስቶስ ዳግም ምጽአት ሲቃረብ የዓለም ሁኔታ እንዴት ይሆናል (25-26:34-35)? በምን አኳኋን ይመጣል (27)?
5. አግኞች የክርስቶስን ዳግም ምጽአት በምን አኳኋን መጠበቅ ይገባቸዋል (28-36)?
6. ይህን ዓለም ስትመለከት ምን ተስፋ አለህ? ስለሚመጣው ክፋት ሁሉ ስታስብ እንዳትፈራ ምን ታደርጋለህ?

ተ. 23 ለእርጉሞችና ለግሪማቸው ወጥላቸው፤ ክርስቶስ ለተቸገሩት ይራራል።

ተ. 24 የአሕዛብ ዘመን እስኪፈጸም ድረስ፤ በዚህ ዘመን ብዙ አሕዛብ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ሲገቡ (13+29፤ 20+16)፤ አይሁድ በዓለም ተበታትነው ልዩ ሕዝብ ሆነው ይተራሉ፤ ከእነርሱም በየጊዜው አንጻንዶች ያምናሉ (ሮም 11+25-26)፤ ከዳግም ምጽአት በፊት አይሁድ ወደ እግራቸውና ወደ ኢየሩሳሌም እንደሚመለሱ መጽሐፍ ቅዱስ የግሪያስተምር መሆኑን አንጻንዶች ያስባሉ፤ ይህ ሐሳብ ግን በአዲስ ኪዳን መልእክታት ተጽፎ አይገኝም።

ተ. 26 የሰግያት ኃይላት ይኖወጣሉ፤ ጊዜው እስከሚደርስ ድረስ ይህ እንዴት እንደሚሆን እናውቅም፤ ሆኖም የአሁኑ ዓለም ሁኔታ፤ አገዛዝና አስተዳደር ሁሉ ይለወጣል (2ኢጥ. 3+10፤ ራእ. 21+1)።

ተ. 28 ቢሳቸሁ (ደንገንታችሁ)፤ በክርስቶስ መምጣት የሚገኝ ፍጹም የሥጋና የነፍስ መዳን በትንግሌ ነው።

ተ. 34-36 12+40፤ 17+26-37 ተጠ።።

ሳምንት 26 ቅዳሜ

ሉቃስ 22+1-23

1. በዚህ ሲራ፤ ሀ)የአይሁድ ባለሥልጣናት ድርሻ፤ ለ)የይሁዳ ሚና፤ ሐ) የሰይጣን አድራጎት ... ምን ነበረ (ተ. 1-6:21-23)?

2. ሰይጣን በሰው እንደሚገባ ምን ያህል ታስተውላለህ? በምንስ ይታያል? በራስህ ወይም በሌላ እንዳይገባ ምን ታደርጋለህ (17:1-5)?
3. ኢየሱስ ሴራ እንደተደረገበት አውቆ የፋሲካን እራት እንዴት አዘጋጀ (7-13)?
4. ከቤተ ሰብህና ከወዳጆችህ ጋር ለመጨረሻ ጊዜ እራት እንደምትበላ ብታውቅ ኖር ምን ትላቸዋለህ (14-16)?
5. ኢየሱስ ቅዱስ ቍርባንን ሲደነግግ ምን አደረገ (19-20)?
6. ኢየሱስ ሞቱን ከፋሲካና ከአዲስ ኪዳን ጋር በማያያዙ ስለ ቅዱስ ቍርባን ምን ታስተውላለህ (17-20)?

ቍ. 1 ፋሲካ! እራቱን ብቻ ሳይሆን የቂጣንም በዓል ሊያመለክት ይችላል ነበር። ስለ ፋሲካ የሉቃስ 2:40-52 መግቢያና ስለ ብሉይ ኪዳን የአራት ዘጸአት 24ን ጥናት ተመ.።

ቍ. 4 የመቅደስ አዛዦች (የቤተ መቅደስ ዘብ አዛዦች)።

ሳምንት 27 እሑድ

መዝሙር 26(27)

1. እግዚአብሔር፡ ሀ)ብርሃን፡ ለ)መድኃኒት(ደኅንነት)፡ ሐ) የሕይወት መታመኛ በመሆኑ፡ ሀ)ለዳዊት (ቍ. 1-3)፡ ለ) ለአንተ ምን ማለት ነው?
2. ሀ)ዳዊት ከእግዚአብሔር የፈለገው አንድ ነገር ምን ነበረ (4)? ለምን?፡ ለ) አንተ በዚህ ዓመት ከእግዚአብሔር በተለይ የምትፈለገውን ነገር ጻፍ።
3. ሀ)ቍ. 7-12 ከአንደኛው ክፍል (1-6) በምን ይለያል?፡ ለ)አንተ አንዳንድ ጊዜ በእምነትና በፍርሃት መካከል ሆነህ ታወላውላለህን? ለምን?
4. ሀ) በመጨረሻ ዳዊት ያወጀው ተስፋ ምን ነበረ (13)?፡ ለ) በቍ. 14 ያለው ምክር አሁን ልብህን እንዴት ነካው?

ቍ. 2 አስጨናቂዎቹ መላቶችም! የሳኦልን ክፋት (1ኛው. ም. 18-26) ወይም የአበሴሉምን ዐመፅ (2ኛው. 15) ሊያመለክት ይችላል።

ቍ. 5 በድንኳኑ! በዚህ መዝሙር ዳዊት የእግዚአብሔርን ቤት ከመላቶቹ ሁሉ እንደ መከለያ ይመለከተዋል (ክህ. 6+10 ተመ.።)

በዓለት ላይ! ዳዊት በምድረ በጻ የተደበተባቸውን መሸሸጊያዎች ያሳለባል (1ኛው. 23+25)።

ሳምንት 27 ሰኞ

ሉቃስ 22+24-46

1. በእግዚአብሔር መንግሥት መበላለጥ እንዴት ይገኛል (ቍ. 24-30)?
2. ስለ ታላቅነት ያለህ ግንዛቤ እንደ ኢየሱስ ነው ወይስ እንደ ዓለም?
3. አንድ ክርስቲያን ወደ ኋላ ካፈገፈገ በኋላ ኃጢአቱ ሲሰማው፡ ወደ ተስፋ ቢሰነት እንዳያዘነብል፡ ምን አራት ነገሮችን መገንዘብ አለበት (31-34)?
4. ኢየሱስ «ሰይፍ ይግዛ» ሲል ሐሳቡ ምን ነበረ (35-38)? ደቀ መዛሙርቱ በሌላ መንገድ ሲተረጉሙት ምን አደረገ?
5. ኢየሱስ፡ ሀ)ለደቀ መዛሙርቱ ፡ ለ)ለራሱ ለምን ተጨነቀ? ምንስ አደረገ (39-46)?
6. አንተ በምን ምክንያት ትጨነቃለህ? ስትጨነቅስ ምን ታደርጋለህ?

ቱ. 29-30 በአሥራ ሁለቱም በእስራኤል ነገድ ስትፈርዱ ...፤ በእግዚአብሔር ሕዝብ አስተዳደር ልዩ ስፍራ ይሰጣቸዋል (ማቴ. 19፥28፤ ኤፌ. 2፥20)።

ቱ. 31፥34 ስምዖን ስምዖን... ጴጥሮስ፤ የቤተሰቡ ስም የተፈጥሮውን ድካም፤ ከክርስቶስ የተቀበለው ስም ደግሞ ጥሪውንና ኃይሉን ሊያሳስቡት ይችሉ ነበር።

ቱ. 36 ሰይፍ ይግዛ፤ ክርስቶስ መንግሥቱን በሰይፍ ኃይል ማስጠበቅ ወይም ማስፋፋት እንዳለበት ማረ በ6፥27-29ና በ22፥49-51 በግልጽ ይታያል፤ ሆኖም የሰው መብት እንዲጠበቅ አንዳንድ ጊዜ ሰይፍ ያስፈልጋል (ሮሞ 13፥4)፤ የክርስቶስ ተከታይ በመንፈሳዊ ትግሉ እንደ ጽኑ ወታደር ቂራጥ መሆን አለበት (2ጢሞ. 2፥3-4)።

ቱ. 38 ይበቃል፤ ሐዋርያት የኢየሱስን ትምህርት በመንፈሳዊ መንገድ ሳይሆን በጥሪ ትርጉሙ ስለ ተረዱት ኢየሱስ ተዉማሪ ትምህርት ለመስጠት ጊዜ ስላልነበረው፤ ስለ ሁለት ሰይፍች ያሉትን እንዲሁ አለፈው።

ቱ. 42 ጽዋ፤ ኢሳ. 51፥17፤ ማቴ. 20፥22-23 ተመ.።

ሳምንት 27 ማክሰኞ

ሉቃስ 22፥47-71

1. ኢየሱስ፤ ሀ)ለይሁዳ (47-48)፤ ለ)ለደቀ መዛሙርቱ (49-51)፤ ሐ)ለይዙት ለመጡት (52-53) ሲናገር ዓላማው ምን ነበረ?
2. ጴጥሮስ ኢየሱስን ለምን ካደ (54-60)? ለምንስ ምርር ብሎ አለቀሰ (61-62)?
3. እንደ ጴጥሮስ በስሕተት እንዳትወድቅ ምን ማድረግ ይገባሃል (54-55)?
4. ኢየሱስ በሊቀ ካህናቱ ቤት ምን መከራ ተቀበለ (63-65፤ 18፥32)?
5. ኢየሱስን ሲመረምር የሸንገው ዓላማ ምን ነበረ (66-71)?
6. በዚህ ጊዜ ኢየሱስ ማንነቱን በምን አኳኋን ገለጠ (67-70)? ለምን?

ቱ. 48 የሰው ልጅ፤ ኢየሱስ በዚህ አባባል በመጠቀሙ መሥራቱን አሳልፎ የሚሰጠው ይሁዳ እንደሆነ ገልጿ፤ ከዚህም በኋላ ኢየሱስ እንደገና ለይሁዳ አልተናገረም።

ቱ. 54 ሊቀ ካህናት፤ 70 ሰዎች የነበሩበት የሸንገው ሊቀመንበር (66፤ 21፥15 ማስታወሻ ተመ.)። በዚያ ዘመን ሸንገው በሮማውያን ሥልጣን ሥር ነበረ።

ቱ. 69 የሰው ልጅ፤ አይሁድ በዳን. 7፥13 የተጻፈውን «የሰው ልጅ» አምላካዊ ስም መሆኑን ስለ ተረጉሙና ኢየሱስ በትምህርቱ በዚህ ስም ራሱን ብዙ ጊዜ እንዳመለከተ ስለ ነበረ፤ «አንተ የእግዚአብሔር ልጅ ነህ?» ብለው ጠየቁት (70)፤ ሰው ራሱን አምላክ ቢያደርግ እግዚአብሔርን እንደተሳደበ ይቈጠር ነበርና(71)።

ሳምንት 27 ረቡዕ

ሉቃስ 23፥1-12

1. የአይሁድ መሪዎች ኢየሱስን በጳሊሞስ ፊት ለሞት ፍርድ ያቀረቡበት ክስ ምን ነበረ? ለምን?
2. ጳሊሞስ ክሱን ለምን አልተቀበለም?
3. ሰዎች ዛሬ ወንጌልን ሲቃወሙ ምን ምክንያት ያቀርባሉ?
4. ጳሊሞስ ኢየሱስን ወደ ሄሮድስ ለምን ላከው? ጳሊሞስ የሄሮድስን ሥልጣን በማክበሩ ምን ሆነ?
5. ኢየሱስ ለጳሊሞስ መልስ ሲሰጥ ለሄሮድስ አንድ ቃል ስንኳ ለምን አልመለሰም? ሄሮድስ በኢየሱስ ላይ ምን አደረገ?

6.* ስለ ወንጌል ብትከሰስ መልስ መስጠት ወይም ዝም ማለት እንደሚገባህ በምን ታውቃለህ?

ቍ.1 ወደ ጳላሞስ ወስዱት፤ እንደ እስራኤል ሕግ ለተሳዳቢ ፍርድ ሞት ነበረ፤ ነገር ግን ሸንጎው የሞትን ፍርድ የመበየን መብት አልነበረውም (22+70-71፤ ዮሐ.18+30-31)።

ቍ.7 ሄርድስ፤ የእግዚአብሔርን ቃል ደጋግሞ በመጣሱ እውነትን ለመቀበል ወደ ግድቸልበት ሁኔታ ደርሶ ነበር (3+1:19-20፤ 9+7-9፤ 13+31-32ና ማስታወሻዎቹ፤ ማር.6+17 ተመ.)።

ሳምንት 27 ሐሙስ

ሉቃስ 23+13-31

1. የሉቃስ ዋና ዓላማ በዚህ ምንባብ ምን ነበረ (ቍ.4:13-15:22)?
2. ጳላሞስ ከፍትሕ ሲሸሽ ምን ለማድረግ ሞከረ (15-22)? በመጨረሻ ምን አደረገ? ለምን (23-25)?
3. በሰው ተጽዕኖ ወይስ በእውነት ላይ ተመርኩዘህ ውሳኔ ትሰጣለህ?
4. የበርሳን ታሪክ ለደኅንነትህ እንዴት ምሳሌ ይሆናል (ቍ.25፤ ከ1ኢፐሮስ 3+18 ጋር አስተያይ)?
5. ስምዖን ለክርስትና አካሄድህ እንዴት ምሳሌ ይሆናል (ቍ.26፤ ከ9+23 ጋር አስተያይ)?
6. ኢየሱስ መከራን እየተቀበለ የሴቶችን ሐሳብ ለመለወጥ እንዴት ሞከረ (27-31)።

ቍ.16 ተጥቼ (በግርፋት እንዲቀጣ አድርጌ)፤ የሮም ጅራፍ በብረታ ብረትና በአጥንት የተሰካካ ነበርና አንዳንዶች በግርፋቱ ይሞቱ ነበር፤ ጥፋተኛውም ከመስቀሉ በፊት እንዲገረፍ ሥርዓት ነበረ።

ቍ.26 መስቀሉን እንዲሸክም ጫኑበት፤ ኢየሱስ በመንገድ ዝሎ እንዳይወድት ወታደሮቹ የፈሩ ይመስላል።

ቍ.31 በእርጥብ እንጨት ... በደረቀውስ፤ ማለት «ኃጢአት በሌለበት በኢየሱስ ላይ ይህን ያህል መከራ ከደረሰ፤ ኃጢአት በሞላበት በኢየሩሳሌም ላይ ፍርድ እንዴት ያለ ይሆናል?» ማለት ነው።

ሳምንት 27 ዓርብ

ሉቃስ 23+32-43

1. ወደ ቀራንዮ ሲደርሱ፥ ሀ)ወታደሮቹ፥ ለ)ሌሎች ሰዎች በኢየሱስ ላይ ምን አደረጉ (ቍ.32-39)? ለምን?
2. ኢየሱስ ግን ምን ብሎ ጸለየ? ለምን (34)?
3. ስለ ክርስቶስ ሞት ምክንያት ጽሕፈቱ ምን ይገልጣል (38)?
4. ሁለተኛው ወንበዴ ስለ ኢየሱስና ስለ መዳኑ ምን አመነ (40-42)? ወደዚህ እምነት ያደረሰው ምን ይመስልሃል?
5. ምን ተስፋ ተቀበለ (43)?
6. በቀራንዮ ከነበሩት ሰዎች መካከል ከየትኛው ወገን ጋር ራስህን እንድ ታደርጋለህ? ለምን?

ፋ. 33 ቀራንዮ! የራስ ቅል ግለት ነው፤ በታው በዚያን ጊዜ ከነበረው ከኢየሩሳሌም ቅጥር ውጭ ነበረ (ዕብ. 13+12)።

ፋ. 36 ሆምጣ፤ ለሥቃይ ማደንዘዣ ይሰጥ ነበር፤ ኢየሱስ ግን በመጨረሻ እንጂ አሁን አልጠግም (ማቴ. 27+34፤ ዮሐ. 19+28-30)።

ፋ. 43 ዛሬ! ብዙ ጊዜ የተሰቀሉት ሰዎች እስኪሞቱ ድረስ ከሦስት እስከ አሥር ቀን በመስቀል ላይ ይቋዩ ነበር። የወንበደው ልመና ከሞት በኋላ ላለው ሩቅ ዘመን ነበረ፤ የኢየሱስ መልስ ግን በስድስት ሰዓት ውስጥ ተፈጸመ።

ገነት! ቃሉ በመጀመሪያ በአይሁድ መካከል የታጠረ የአትክልትን ግቢ፤ በኋላም የጻድቃን ነፍሳት በእግዚአብሔር ፊት በደስታ የሚኖሩበትን ስፍራ ያመለክታል።

ሳምንት 27 ቅዳሜ ሉቃስ 23፥44-56

1. ሁለቱ ከሥተቶች ምንን አመለከቱ (ፋ. 44፥ 45)?
2. ኢየሱስ በመስቀል ላይ የተናገረው የመጨረሻ ቃል ስለ አሟሟቱ ምን ይገልጻል(46)? ይህ ቃል ከዚህ ዓለም ለመለየትህ እንዴት አርአያ ሊሆንልህ ይችላል?
3. የኢየሱስ ሞት ለአንተ ምንድን ነው?
4. ኢየሱስ ሲሞት በቀራንዮ የነበሩት ሰዎች ምን አደረጉ (47-48)?
5. ዮሴፍን ከሌሎች የሸንን አባላት የለየው ምን ነበረ? ምንስ አደረጉ (50-54)?
6. ኢየሱስን ከገሊላ ተከትለው የመጡት ሴቶች ምን አደረጉ (49፥55-56)? ለምን?

ፋ. 44 ስድስት ሰዓት! ኢየሱስ በሦስት ሰዓት ተሰቅሎ ነበር (ማር. 15፥25)።
ፀሐይም ጨለመ፤ ኢዩ.2፥31 ተመ.።

ፋ. 45 የቤተ መቅደስ መጋረጃ! በቅድስትና በቅድስት ቅዱሳን መካከል የነበረው መጋረጃ። የዘጸ. 26፥33ን ማስታወሻ ተመ.።

ፋ. 46 ነፍሱን ሰጠ፤ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ በነበረበት ወቅት መሥዋዕትም ሊቀ ካህናትም ነበረና ነፍሱን መሥዋዕት አድርጎ በማቅረቡ የሊቀ ካህናቱን ሥርዓት ፈጸመ።

ፋ. 51 አርማትያስ! ዛሬ በታው የት እንደሆነ አይታወቅም።
ፋ. 54 የመዘጋጀት ቀን (ዓርብ ማታ ለሰንበት ዝግጅት)።

ሳምንት 28 እሁድ መዝሙር 27(28)

1. ዳዊት ወደ እግዚአብሔር በምን መንፈስ ቀረበ (ፋ. 1-2)?
2. ሀ)ስለ ጠላቶቹ ሲጻልይ እግዚአብሔርን ምን ለመነ (3-4)? ለ) ይህን የሚጻልየው ከቂም በቀል ነው ወይስ ከእግዚአብሔር ክብር ቅናት የተነሣ ይመስለሃል(5)?
3. እግዚአብሔር ልመናውን እንደተቀበለ ምን ማረጋገጫ አለ (6-7)?
4. ዳዊት ስለ እግዚአብሔር ሕዝብ ሲያስብ የደረሰበት ሥቃይ፤ ሀ)እምነቱን (8)፤ ለ)ጸሎቱን(9) እንዴት ቀሰቀሰ?

5. ሀ)እግዚአብሔር ድምጽህን እንደሰማ በምን ታውቃለህ? ለ) በቀ.7 የግንኙነት የዳዊት ምስጋና ዛሬ የአንተም ጭምር ሊሆን ይችላልን?

ቀ.1 ጉድጓድ (መቃብር)።

ቀ.2 ወደ መቅደሱ ግደሪያ (ወደ ተቀደሰው መቅደሱ)፤ የእግዚአብሔር ታቦት የግንኙነትን ቅድስተ ቅዱሳንን ያመለክታል (ይህን ጥቅስ ከ22(23)፥6፤ 23(24)፥3፤25(26)፥8፤26(27)፥4-5፤ ጋር አስተያይ።

እኚን ባነግሁ ጊዜ (እጃችን ...ዘርግቼ)፤ ሰው ወደ እግዚአብሔር እጁን ሲዘረጋ ልመናን እንደግያቀርብ ያሳያል።

ቀ.8 ለተባውም (የተባውንም ንጉሥ)፤ እንደ መሴ ሕግ አንድ ሰው የሕዝብ መኪላ ሆኖ ሲመረጥ (ነበይ፥ ካህን ወይም ንጉሥ)፥ በዘይት እንዲቀባ ያስፈልግ ነበር፤ በዚህ ሥርዓት መወረት ሥልጣኑ የሰውጭ ሳይሆን የእግዚአብሔር መሆኑ ገልጥ ነበረ።

ቀ.9 ርስትህንም (ያንተ የሆኑትንም)።

ሳምንት 28 ሰኞ

ሉቃስ 24፥1-12

1. እነዚህ ሴቶች ወደ መቃብሩ ሲሔዱ ኢየሱስ እንደግኒነግ ምንም ዓይነት ግምት እንዳልነበራቸው በምን ታውቃለህ?
2. ሐሳባቸው እንዲለወጥ ያደርጉት አራቱ ነገሮች ምን ነበሩ?
3. ሴቶቹና ሐዋርያት የክርስቶስን ቃል ለምን ረሱ?
4. ሐዋርያት የሴቶቹን ምስክርነት ለምን አልተቀበሉም?
5. አንተ የእግዚአብሔርን ቃል ለምን ትረሳለህ? ለምንስ በቀላሉ አታምንም?
6. ጴጥሮስ ወደ መቃብሩ ውስጥ ሲገባ ያስደነቀው ምን ነበረ?

ቀ.4 ሁለት ሰዎች፤ አንዳንድ ጊዜ ቃሉ መልእክትን ያመለክታል (23)።

ቀ.6-7 9፥21-22፤18፥31-33 ተመ.።

ቀ.10 8፥1-3 ተመ.።

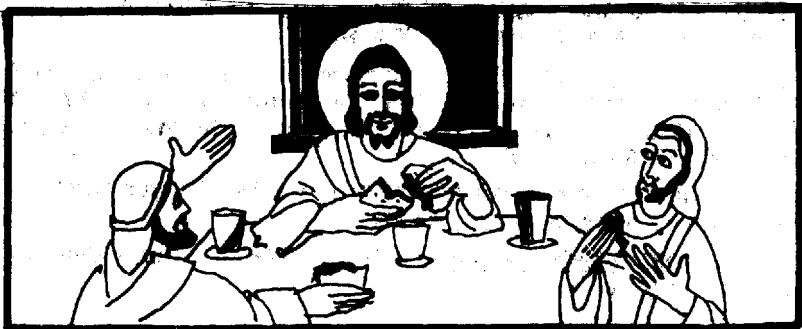
ቀ.11 9፥45፤18፥34 ተመ.።

ሳምንት 28 ማክሰኞ

ሉቃስ 24፥13-35

1. ሁለቱ ደቀ መዛሙርት ከ«እንግዳው» ጋር ሲወያዩ፥ በኢየሱስ ላይ ስለነበራቸው ተስፋ ምን ገለጡ (ቀ.13-21)?
2. ትንሣኤውን እንዳያምኑ የከለከላቸው ነገር ምን ነበረ (22-27)?
3. ስለ ብሉይ ኪዳን አንድነትና ስለ ዋናው መልእክት ከቀ. 25-27 ምን ትማራለህ?
4. እነዚህ ሁለቱ ደቀ መዛሙርት ምን ያስፈልጋቸው ነበር? ምንስ ሆነ (28-32)?
5. መጽሐፍ ቅዱስን በትክክል እንድታስተውል ምን ያስፈልግሃል?
6. ወደ ኢየሩሳሌም ሲመለሱ የክርስቶስን የቅርብ ተከታዮች በምን ሁኔታ አገኙባቸው? ለምን?

ቀ.13 ስድሳ ምዕራፍ (አሥራ አንድ ኪሉ ሜትር)።



ቍ. 16 ዓይኖቹው ተይዞ ነበር፤ ኢየሱስ ራሱን ሳይገልጥላቸው ጉድለታቸውንና ስለ ትንሣኤው የትዳላት መጓዝናትን ትምህርት ሊያበራራላቸው ረዘመ።

ቍ. 18 ቀልዮቹ ምናልባት በዮሐ. 19+25 የተጠቀሰው ይሆናል።

ቍ. 28 ሩት የሚሔድ መሰላቸው፤ ኢየሱስ ከእነርሱ ጋር ሲገነዘቡ ውይይቱን ይቀጥል ዘንድ እንዲጋጩት ረዘመ (ግር. 6+48)።

ቍ. 31 ከእነርሱ ተሰወረ፤ ኢየሱስ ከትንሣኤው በኋላ ከልደት ጀምሮ እስከ ስትለት ድረስ በነበረው ሥጋዊ አካል ሁኔታ አልተወሰነም።

ቍ. 35 እንጀራውንም በቂረስ ጊዜ ... ታወቀላቸው፤ ኢየሱስን በልምዱ አወቁት (30፤9+16)።

ሳምንት 28 ረቡዕ

ሉቃስ 24+36-53)

1. ደቀ መዛሙርት ሲያመነቱ ኢየሱስ በሥጋ የተነሣ መሆኑን እንዴት አረጋግጠዋቸው (ቍ. 36-43)?

2. ትንሣኤውን እንዲያስተውሉ ምን አደረገላቸው (44-45)?

3. ደቀ መዛሙርቱ በተለይ ለየትኞቹ ሦስት ነገሮች ምስክሮች ናቸው (46-47)?

4. ምስክርነታቸውን ሲሰጡ፣ ሀ)በምን መሠረት (47)፣ ለ)በምን ኃይል (49) ማድረግ ይገባቸዋል?

5. ይህን ትእዛዝ በሕዝብ ዘንድ በብቃት በመፈጸም ላይ ትገኛለህን? ምንስ ዕቅድ አለህ?

6. ኢየሱስ በዚህ አኳኋን በመለየቱ፣ ደቀ መዛሙርቱ ስለ ሰማያዊው ሁኔታና ሥራ ምን ሊያስተውሉ ይችላሉ (50-53)? ምን አደረጉ? በምን መንፈስ?

ቍ. 42 ከግር ወላላም፤ በብዙ የጥንት ጽሑፎች (በጎትመት መልክ ያልተሰናዱ) እነዚህ ቃላት አልተገኙም።

ቱ. 43 በፊታቸው በላይ መብላት እንደሚችሉ እንጂ መብል ለእርሱ አስፈላጊ መሆኑን አላሳዩም።

ቱ. 44 ከእናንተ ጋር ባለሁ (ከእናንተ ጋር በነበርሁ ጊዜ)፤ በፊት ከእነርሱ ጋር ይኖር ነበር፤ ከትንሣኤው በኋላ ግን እየመጣ ይገብኛቸው ነበር።

በሙሴ ሕግ ...፤ ከቱ. 27 ጋር አስተያየት። ከትንሽ ጊዜ በኋላ ጴጥሮስ በኢዩ. 2፡28-32 በመዝ. 15(16)፡8-11ና በመዝ. 109(110)፡1 የሚገኘውን ሲጠቅሰና «በብዙ ሌላም ቃል» ሲመለከር እናያለን (ሐ.ሥ. 2፡17-21፡25-28፡34-35፡40)።

ቱ. 44-49 እነዚህ ተጥሮች ኢየሱስ ከትንሣኤው በኋላ በ40 ቀን ውስጥ የሰጣቸውን ትምህርት ሊያጠቃልሉ ይችላሉ (ሐ.ሥ. 1፡3)።

ቱ. 50 እጆቻችን አጓሥቶ ባረካቸው፤ ኢየሱስ ሰማያዊ ሊቀ ካህናታቸው ሆኖ ባረካቸው (ዘሌ. 9፡22)።

መጽሐፈ መክብብ

መግቢያ፤ መክብብ ግለት «ሰባኪ» ወይም «መምህር» ግለት ነው። መክብብ እንደ ፈላስፋ የሰውን የሕይወት እንቅስቃሴ ለመፍታት ሞክረ። መጽሐፉ የሰውን ኑሮ በብዙ አቅጣጫ ከመረመረ በኋላ ለብዙ ነገር ምክንያትን ባያገኝም እንኳ፤ ሰው በዚህ ዓለም እንዴት በደስታ መኖር እንደሚችል ያሳያል፤ ብዙ ሰዎችም ከመጽሐፉ መጽናናትን ተቀብለዋል። እምነት ለሌለው ሰውም ከሕይወት ልምዱ ጋር የሚገናኙ ብዙ ነገሮች በመጽሐፉ ውስጥ ስላሉ፤ ለደገነንቱ ሰንሰለት (ሂደት) ይህ መጽሐፍ የመጀመሪያው ቀለበት ሊሆን ይችላል።

ሳምንት 28 ሐሙስ

መክብብ 1፡1-11

1. የሰባኪው ሁኔታ እንዴት ነበረ? ዓለምን እንዴት ይመለከት ነበር (ቱ. 1-3)?
2. ከንቱነት በምን ይገለጻል (2-11)?
3. «ከንቱ» የሚለው ቃል ሁኔታህን ወይስ ስሜትህን ይገልጣል? ለምን?
4. * ሰባኪው፡ ሀ) ስለ ዓለም ታሪክ (4)፤ ለ) ስለ ተፈጥሮ (5-7)፤ ሐ) ስለ ሕይወት ባጠቃላይ (9-10) ሲያስብ ዑደታዊ (ዚሪ) ወይስ ቀጥተኛ የወቅት አመለካከትን ያዘ?
5. ዑደታዊው አመለካከት የከንቱነትን ስሜት ለምን ይፈጥራል?
6. ክርስቲያን ዑደታዊውን አመለካከት ሊይዝ ይቻላል? ለምን?

ቱ. 1 በኢየሩሳሌም የነገሠ የሰባኪው (ፈላስፋው) የዳዊት ልጅ ቃል፤ መጽሐፉ ስሎሞንን በስም ባይጠቅስም ልዩ ልዩ ጥቅሶች «ሰባኪው» ስሎሞን እንደነበረ ያሳስባሉ (1፡1፡12፡16፤ 2፡4-9፤ 7፡26-29፤ 12፡9)፤ አንዳንድ አንቀጽ ግን በንጉሥ አስተያየት አልተጻፈም (4፡1-2፤ 5፡8-9፤ 8፡2-4፤ 10፡20)፤ ደግሞም «የዕብራይስጡ አጻጻፍ የኋላ ዘመን ነው እንጂ የሰሎሞን ዘመን አይደለም» ይባላል፤ ስለዚህ አንዳንዶች ሌላ ሰው የሰሎሞንን ጥበብና ቃላት ከራሱ ትምህርት ጋር አጠቃልሎ ጽፎት ይሆናል ይላሉ።

ፋ. 2 ከገብ፤ የዕብራይስጡ ቃል «ትጉሽ» ተብሎ ሊተረጎም ይችላል፤ ቃሉ በዚህ መጽሐፍ ወደ 35 ጊዜ ተደጋግሞ የሚገኝ የመጽሐፉ ቁልፍ ቃል ነው። ሰው እንደ ልቡ ሁብት ቢኖረውም እንኳን ሕይወቱ ባዶ፣ ገብ የለሽ፣ የሚያላለች፣ ፍሬቢስና የግያረካ ሊሆን ይችላል። የሰው ሕይወት ጥጋ የሚኖረው በእግዚአብሔርና በቃሉ ላይ ሲመሠረት ነው (ዮሐ. 10፡10)።

ፋ. 3 ከመሐይ በታች (ሰው በሚኖርበት ዓለም)፤ ሐረጉ 29 ጊዜ በመጽሐፉ ተደጋግሞ ይገኛል፤ ስለ እግዚአብሔር ሳይታሰብ ዓለምንና የዓለምን ነገር ሁሉ ያመለክታል። መዝሙረኛው ፍጥረትን ሲመለከት ሐሳቡ የዚህ ተቃራኒ ነበረ (ለምሳሌ መዝ. 18(19) ተመ.)።

ፋ. 9 ከመሐይ በታች አዲስ ነገር የለም፤ ይህ ያለ እግዚአብሔር የሚኖር ሰው አመለካከት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ግን ልዩ ልዩ ነገሮች በደጋገሙ እንኳን (ዘፍ. 8፡22)፣ የዓለም ታሪክ ወደ ገቡ በተጥታ እንደሚሔድ ያሳያል (ዘፍ. 3፡15፤ ገላ. 4፡4-5፤ ኤፌ. 1፡10)።

ሳምንት 28 ዓርብ

መከብብ 1፡12-18፤ 2፡1-11

1. ሰባኪው ሁሉን በጥበብ ሲመረምር ምን አገኘ (1፡12-18)?
2. በው ሕይወትን ሳይመረምር ቢኖር ይሻለዋል?
3. ሰባኪው አሁን የሕይወትን እንቅጭልሽ ለመፍታት እንዴት ሞከረ (2፡1-11)?
4. ለደስታ፣ ለትምህርት፣ ወይም ለሥራ መሳካት እጅግ ስትጓዝ ከሰባኪው ምን ግስጦንቀቂያ ታገኛለህ?
5. ስለ ደስታ ሁኔታ ከዚህ ምን ትማራለህ?
6. በመጨረሻ የሰባኪው አስተያየት ምን ነበረ (2፡11)? ለምን?

2፡4-9 1ነገ. ም. 3-11 ስለ ሰሎሞን ጥበብ፣ ሀብት፣ ሥራዎች፣ ክብር፣ ሴቶች ... ወዘተ በሰራው ይገልጻል።

2፡4 ትልቅ ሥራን ሠራሁ፤ ሰሎሞን ቤተ መቅደስን በ7 ዓመት የራሱን ቤት ደገሞ በ13 ዓመት ሠራ (1ነገ. 6፡38፤ 7፡1)።

2፡8 ሴቶችን አከማቸሁ፤ 700 ሚስቶችና 300 ቁባቶች ነበሩት (1ነገ. 11፡3)።

ሳምንት 28 ቅዳሜ

መከብብ 2፡12-26

1. ከሰንፍና ጥበብ ለምን ይሻላል (ፋ. 12-14)? ያም ሆኖ ለምን አያረካም (14-16)?
2. የሰባኪው ሥራ ለምን ከንቱ ሆነ (17-23)?
3. ለሰው ከሁሉ የተሻለ ሕይወት ምንድን ነው (24-26)? ለምን?
4. ሰባኪው አሁን የሕይወትን እንቅጭልሽ ፈትቶአል? ለምን?
5. ከዚህ አንቀጽ ለሕይወትህ ስለ፡ ሀ) ጥበብ፣ ለ) ሥራ፣ ሐ) ሀብት፣ መ) ሞት ምን ትምህርት አግኝተሃል?

ፋ. 24-25 ሰባኪው ይህን ሐሳብ ብዙ ጊዜ ተጠቀመበት (3፡12-13፡22፤ 5፡18-20፤ 8፡15፤ 9፡7)፤ ያለ እግዚአብሔር እውነተኛ ደስታ አይገኝም።

መግቢያ፤ መዝሙረኛው የእግዚአብሔርን ድምጽ በማዕበል ውስጥ ሲሰማ የፍጥረታትን ንጉሥ ያመለካል።

1. እግዚአብሔርን ማምለክ ማለት ምን ማለት ነው (ቱ. 1-2)?
2. ማዕበሉ የተነሣበትን፣ ያለፈበትንና እንዲሁም በመጨረሻ ያቆመበትን በታዎች ስም ዘርዝር (3-8)።
3. በሕይወትህ በማዕበሉ በኩል ስለ እግዚአብሔር የተገለጠው ምንድን ነው (3-11)?
4. ሀ) ማዕበል ቢነሣ ምን ይሰማሃል? ለምን? ለ) ሥነ ፍጥረት እግዚአብሔርን ለማምለክ እንዴት እንደሚረዳ ከዚህ መዝሙር ምን ትማራለህ?

ቱ. 1 የአምላክ ልጆች (እናንተ በሰማይ ያላችሁ ፍጥረቶች)፤ የሰማይ መላእክትን ሠራዊት ሊያመለክት ይችላል።

ቱ. 3 የእግዚአብሔር ድምጽ፤ ሰባት ጊዜ የነጉድጓድ ድምጽ በመስማቱ እግዚአብሔር የተናገረ ይመስላል።

በብዙ ውኆች ላይ (በባሕሮች ላይ)፤ ማዕበሉ ከግድትራኒያን ባሕር ተነሥቶ በሰሜን ሲባናስ፣ በሰርዮን (ሔርሞን)ና በእስራኤል አገር ተጉዞ እስከ ደቡብ ድንበር በቃደስ ምድረ በዳ አለፈ።

ቱ. 7 የእሳቱን ነበልባል ይቈርጣል፤ ለሁለት ተከፍሎ የሚሔድን መብረት ያመለክታል።

ቱ. 9 በመቅደሱ፤ ወይም በኢየሩሳሌም የነበረውን መቅደስ (መዝ. 27(28)+2 ማስታወሻ ተመ.)፤ ወይም እግዚአብሔር በዙፋኑ ላይ የሚቀመጥበትን ሰማያዊ መቅደስ ሊያመለክት ይችላል።

ቱ. 10፣ 11 መዝሙረኛው በተፈጥሮ በሚገኝና በጸጋ በረከት መካከል ምንም የሚቃረን ነገር አላገኘም።

1. እግዚአብሔር ምንን ወስኖአል (3+1-15)?
2. ሰው ስለ እግዚአብሔር ዕቅድ ምን ሊያስተውል ይችላል (3+11፣ 14-15)?
3. ስለዚህ ሰው ምን ማድረግ ይገባዋል (3+12-13)?
4. ሰባኪው፣ ሀ) ትክክለኛነትን (3+16)፣ ለ) የሰዎችንና የእንስሳትን መጨረሻ (3+18-21)፣ ሐ) ግፍንና ጭቁን (4+1) በመመርመር ከምን ሐሳብ ላይ ደረሰ (3+17፣ 3+22፣ 4+2-3)።
5. ክርስቲያን በሰባኪው ሐሳቦች ሊሰማ ሊገባዋል? ለምን?

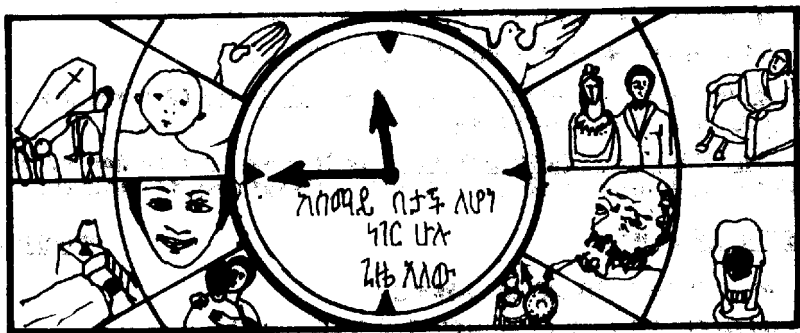
3+1. ዘመን ... ጊዜ፤ ሁሉ በተወሰነ ጊዜ ይፈጸማልና ጊዜው ከዘላለማዊው ከእግዚአብሔር ዕቅድ ጋር ይሰማል።

3+11 ዘላለምነትን በልቡ ሰጠው፤ የሰው ልብ በዚህ ዓለም አይወሰንም፣ ስለዚህ የዚህ ዓለም ነገር ሰውን አያረካም፤ ደግሞም ስለዚህ ውብ ዓለምም ሆነ ስለሚመጣው ዓለም

ከእግዚአብሔር ዕቅድና ተግባር ውስጥ በቅንጣት የሚቋቋሙት ብቻ ስለሚያውቅ የእግዚአብሔር መንፈስ ያላደረበት ሰው የልብ እረፍት አይኖረውም።

3፤.18-20 ... የሰው ልጆችና የእንስሳ እድል ረገድ አንድ ነው፤ «ከፀሐይ በታች» እንዳለው ሰው አስተሳሰብ እንጂ የሰባኪው መጨረሻ ሐሳብ አይደለም (12፤13-14)፤ ሰው እንደ እንስሳ ወደ አፈርነት መመለሱን እንጂ ከሞት በኋላ ስለሚሆነው ስለ ነፍሱ ሁኔታ እዚህ አያስተምርም።

3፤.21 ... የሚያውቅ ግን ነው?፤ ሰው ይህን ለግዛት የሚችለው እግዚአብሔር ሲገልጥለት ብቻ ነው፤ ከሞት በኋላ ያለው የነፍስ ሁኔታ በመጠኑም ቢሆን በብሉይ ኪዳን ቀስ በቀስ ተገለጠ (ለምሳሌ በመዝ. 15(16)፤9-11፤ 48(49)፤15፤ ኢላ.26፤19፤ ዳን. 12፤2-3)፤ አሁን በወንጌል ብርሃን ታይቷል (2ጢሞ. 1፤10-11)።



ባምንት 29 ግክብኝ

መከብብ 4፤4-16

1. ሰዎች እስኪደክሙ ድረስ እንዲሠሩ ምን ይገባቸዋል (ቀ. 4-8)?
2. በትዕቢትና በሰንፍና ምትክ የሥራ ትክክለኛው ዓላማ ምንድን ነው (6)? ሰው «ሁለት አጆቹን» ለመመላት ሲጥከር ምን ሊጠፋው ይችላል?
3. በዛሬው ኅብረተሰብ ውስጥ ገንዘብን ማትረፍና ባልንጀራን መርዳት ጉን ለጉን ሊሔዱ ይችላሉ?
4. የጓደኝነት ጥቅም ምንድን ነው (9-12)?
5. ይህን ለመንፈሳዊ ሕይወትህ ምን መመሪያ ይሰጣል?
6. ያለ እግዚአብሔር የሥልጣን ውጤት ለምን ከንቱ ይሆናል (13-16)?

ቀ. 6 ... አንድ እጅ ሙሉ በእረፍት ይሻላል፤ ምላ.30፤7-9፤ ረገ.4፤11-13 ተመ.።

ቀ. 9 ሁለት መሆን ይሻላል፤ ይህ ጋብቻን ብቻ ሳይሆን ግናቸውንም ጥይት ጓደኝነትን ያመለክታል።

መግቢያ፤ የዓለም ከንቱነት ተረጋግጦአል (1+1-2+23)፤ ነገር ግን እግዚአብሔር ሁሉ እንደ ፈቃዱ ስለሚገዛ እርሱ ለሰው ያሰበውን መከተል የተሻለ ሕይወት ያስገኛል (3+1-15)፤ የፍትሕ አለመስፈንና (3+16-22) ልዩ ልዩ ዓይነት ብቸኝነት ተስተውሎአል (4+1-16)። ይህ ሆኖ ሳለ ሰው ወደ እግዚአብሔር እንዴት ሊቀርብ ይችላል?

1. ቍ. 1-7 ሰው ወደ እግዚአብሔር ቤት ሲሔድ ስለ፤ ሀ) መንፈሱ፤ ለ) ዓላማው፤ ሐ) ቃላቱ፤ መ) ስእለቱ ምን ያስተምራል?
2. ስእለትን የመሳል ለምድ አለህን? ወይስ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለማግኘት ሌላ መንገድ አለህ? ለምን?
3. ሀብት ምን ችግር ሊያስከትል ይችላል (8-14)?
4. የሰው ሀብቱ በመጨረሻ ምን ያደርግለታል (15-17)?
5. እንደ ሰባኪው ሐሳብ ጥሩ ሕይወት አለህን (18-20)?

ቍ. 6 በመልአክም ፊት (በእግዚአብሔር አገልጋይ ፊት)፤ ቃሉ የቤተ መቅደስን ካህን ወይም ሌላ አገልጋይን ሊያመለክት ይችላል።

ስሕተት ነበረ (ይህን የተናገረሁት ሳላውቅ ነው)፤ በመጽሐፍ ቅዱስ ሰው ቃል ከገባ በኋላ «በስሕተት ነበረ» በማለት ከቃሉ ነጻ መሆን አይችልም (መላ. 11+30-36)።

1. ቍ. 1-2ን ከ5+18-20 ጋር አነጻጽር።
2. በተጨማሪ የሀብት ከንቱነት በቍ. 1-9 እንዴት ተገለጠ?
3. የትኛው ነው ትክክል፤ ሀ) ሀብትን እንደ ዋና ግብ መቀጠር ወይስ፤ ለ) የግብ ማስገኛ አድርጎ መቀጠር?
4. የሰው ወራት (ዘመን) ለምን ከንቱ ተባለ (10-12)?
5. ክርስቲያን ከዚህ ዓይነት አስተሳሰብ እንዴት ነጻ ሊሆን ይችላል (ማቴ. 6+19-21፤ 2ቆሮ. 5+10፤ 1ተሰ. 2+19)?

ቍ. 3 መቃብርንም ባያገኝ (በክብር ለመቀበር ሳይበቃ ቢተር)፤ ሰው በተገቢው መንገድ ባይቀበር እንደ ከባድ ነውር ይቆጠር ነበር (ኤር. 16+6፤ 22+18-19)።

ቍ. 10 የሆነው ስሙ አስተዳዋ ተጠራ (የሚሆነው ነገር ሁሉ ያው አስተዳዋ ተወስኖ የነበረው ነው)፤ የአንድ ነገር ስም ጠባዩን ይገልጻል፤ ስሙ ሲጠራ ጠባዩ አብሮ እንደተወሰነ ያሳያል። ከዚህ የተነሳ ሰው በሰውነቱ ከእርሱ ከሚበረታው ከእግዚአብሔር ጋር መከራከር አይችልም።

መግቢያ፤ ሰባኪው ለሰው የሚሻለው ኑሮ እግዚአብሔር በሰጠውና በሥራው ፍሪ መደሰት መሆኑን ገልጦአል (2+24-25ና ማስታወሻ ተመ.)። ይህንም ሐሳብ ይዞ ሰባኪው አሁን ለሰው ስለሚሻለው አድኗር በይበልጥ ይመረምራል።

1. በቶ. 1-10 «ይሻላሉ» የተባሉትን ነገሮች ዘርዝር። እነዚህ ነገሮች ለምን ተሻሉ?
2. እግዚአብሔር መልካም ቀንንም ክፉ ቀንንም ለምን ይሰጣል (11-14)?
3. እንተ ክፉ ቀንን በመቅመስህ ምን ጥቅም አግኝተሃል?
4. ሰባኪው በጥበብ ያገኘውን ዘርዝር (15-25)።
5. ሰባኪው ስለ ሴቶች የነበረውን አመለካከት ለመያዝ በምን ተገፋፋ (26-29)?

ቶ. 13 ጠግግ ያደረገው፤ እግዚአብሔር ሁሉን መልካም አድርጎ ፈጠረ (ዘፍ. 1:31)፤ ከውድቀት በኋላ ግን ፅቅዱ እስኪፈጸም ድረስ ፍጥረቱን ከከንቱነት በታች አናረው (ሮዎ 8:19-21)።

ቶ. 16 ... እጅግ ጻድቅ አትሁን ...፤ በምድር ላይ ጻድቅ አይገኝም (20)፤ ስለዚህ ሰው ጻድቅ መምሰል (16) ወይም ክፋትን መከተል (17:29) አይገባውም።

ቶ. 26 ሴት፤ 1ነገ. 11+1-11 ተመ.። የሰሎሞንን አካሄድ ስናስተውል ያገጠመው ነገር አያስገርመንም (27-28)።

ቶ. 27 ይላል፡ «ሰባኪው፤ ጸሐፊው ሰባኪውን አይመስልም» 12:9-12 እና የመጽሐፉን መግቢያ ተመ.።

ሳምንት 29 ቅዳሜ

መክብብ 8

1. ሰው ሁኔታዎችን ምን ያህል ግስተዋል ይችላል (ቶ. 1:17)?
2. በአስተዳደሩ ባትደሰት እንኳን ለባለ ሥልጣን እንድትታዘዝ የሚያደርግህ ምን ምክንያት አለ (2-10)?
3. በጊዜው ፍርድ ባይፈረድ ውጤቱ፤ ሀ)በአጭር ጊዜ፤ ለ)በረጅም ጊዜ ምን ይሆናል(11-13)?
4. ብዙ ነገርን ባታስተውልና በዓለም የተበላሸውን ለግስተካክል ባትችል እንኳን በምን ሁኔታና አስተሳሰብ መኖር ይሻልሃል (14-17)?
5. ይህን እንዳታደርግ ምን ይከለክልሃል?

ቶ. 12 ... አውቃለሁ፤ ሰባኪው ይህን በእምነት እንጂ ሁኔታውን በመመርመር አላስተዋለም።

ቶ. 15 ከሚበላው ... ሌላ መልካም ነገር የለውምና፤ ይህን በሥራው ከእግዚአብሔር ስለ አገኘ የምስጋና መልክ እንጂ የጥጋብን ሁኔታ አያሳይም (ከሉቃ. 12:19-20 ጋር አነጻጽር)።

ሳምንት 30 እሑድ

መዝሙር 29(30)

መግቢያ ይህ መዝሙር ቤተ መንግሥቱ ወይም የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ የሚሠራበት ስፍራ ሲመረቅ በዳዊት የተዘመረ ይመስላል፤ ዳዊት ምንም እንኳን ቤተ መቅደሱን ባይሠራ ሐሳቡና ፅቅዱ የእርሱ ሆኖ ለሰሎሞን የሚያስፈልገውን ነገር ሁሉ አዘጋጀለት (1ዜ. መ. 22+1-4)።

1. እግዚአብሔር ለዳዊት ምን አድርጎለት ነበር (ቶ. 1-3:11-12)?
2. የዳዊት ምስጋናና እምነት በቶ. 4-5 እና በ11-12 እንደምን ይታያል?

3. ሀዘቀ.6 እንደተገለጠው ዳዊት ደስታውንና ጥስትናውን የመሠረተው በምን ላይ ይመስልሃል? ለ)ይህ ሳይሆን ሲቀር ግን ስለ እውነተኛ ጥስትና ምን ተግረ (7-10)?

4. ጥስትናህ እግዚአብሔር ብቻ መሆኑን በምን ዓይነት መንገድ ተረጋግጥ?

5. ዛሬ ስለዚህ ትምህርት ለእግዚአብሔር ምስጋናህን አቅርብ።

ቱ.2-3 መዝሙሩ ለቤተ መቅደስ መሠረት የተጻፈ ከጊዜ በ1ዜ.መ.21+17-30 የተነሣውን ችግር ሊያመለክት ይችላል።

ቱ.3 ሲኦል! የመዝ.6+5ን ግስታወሻ ተመ.።

ቱ.11 ግጥም ግጥም መልበስ የልቅሶ፣ የትካሄ ወይም የንስሐ ምልክት ነበረ።

ሳምንት 30 ሰኞ

መከብብ 9

1. የሰው ሕይወት እንቅስቃሴ እንዳይፈታ ምን ይወስነዋል (ቱ.1-6)?

2. እግዚአብሔር ከሁሉ በላይ በመሆኑ የሕይወትህን እንቅስቃሴ ምን ያህል ይፈታልሃል?

3. እንተ እርካታን ለማግኘት በምን መንፈስ መኖር ይገባሃል(7-10)?

4. ጊዜና እድል ሰውን ሁሉ ስለሚያገጣጥሙ ደስተኛ ስትሆን ምን መንገድ ስለብህ (11-12)?

5. በቱ.13-17 ከሚገኘው ምሳሌ ስለ ጥበብ ምን ታስተውላለህ?

ቱ.1 ፍቅር ወይም ጥል ቢሆን የሚመጣው ሁሉ በእግዚአብሔር እጅ በመሆኑ ሰው ምን እንደሚደርስበት ሊያውቅ አይችልም።

ቱ.6 ... እድል ፈንታ ከእንግዲህ ወዲህ የላቸውም! ሰው በዚህ ዓለም ሕይወት መሳተፍ የሚችለው አሁን ብቻ መሆኑን ሰባዚው አተኩረ።

ቱ.7 እግዚአብሔር ሥራህን ተቀብሎታልና (እግዚአብሔር ቀድሞ የፈቀደህ ይህ በመሆኑ)፤ እግዚአብሔር እንደ ዕቅዱ የሚኖርን ሰው ይቀበላል! ይባርከውግል።

ቱ.11 እድል! ሰው በራሱ ላይ የሚደርሰውን ለመወሰን አይችልም፣ ብዙ ነገርም በድንገት የሚያጋጥመው ይመስለዋል። ይህንም ሁሉ ከእግዚአብሔር እጅ መቀበል አለበት (ሮሞ 8:28)። ክርስቲያን የእግዚአብሔር ልጅ በመሆኑ በሌሎች ሰዎች ሁሉ ላይ ከሚደርሰው አደጋ፣ በሽታና ችግር ነጻ አይደለም! ቢሆንም በመከራና በሞት ጥገላ በቆይታና እንኳን እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር አብሮ ይሔዳል (መዝ.22(23)+4)።

ሳምንት 30 ግክለኛ

መከብብ 10

1. የሰንፍና፣ ሀ)ምንጭ፣ ለ)ሁኔታ፣ ሐ)ውጤት ምንድን ነው (ቱ.1-3፣12-15፣18-19)?

2. አገር በሰላም እንዲኖር ከባለ ሥልጣኖች ምን ይጠበቃል (4-7፣16-17)?

3. በባለ ሥልጣኖች ዘንድ ክፋት ካለ የቀበበኛ መንገድ ምንድን ነው (4:20)?

4. ሥራ ያለ አደጋ ይገኛልን (8-11)? ታዲያ ምን ግድረግ ይሻልሃል?

5. ይህን ምክር ሁሉ እስተውለህ እንደ ጥበበኛ ትኖራለህ?

ቱ.2 ሰነፍ! 2+14፣4+5፣13፣5+1-4፣7+9፣9+17።

ቱ. 19 ይህ ጥቅስ የሰነፍ ሐሳብ በጨዋታ፣ በምግብና በወይን እንደዚሁም በገንዘብ ግጥም መወሰኑን የሚያስተምር ይመስላል።

ሳምንት 30 ረቡዕ

መከብብ 11

መግቢያ፤ ሰው ሊፈታው የማይችለው ትልቅ እንቅጥል በመኖሩ፣ ሰባኪው የሰውን ሁኔታ «ከፀሐይ በታች» ሲመረምር ከንቱ ሆኖ አገኘው። ለወደፊትም ምን እንደሚሆን አይታወቅም፤ ነገር ግን እግዚአብሔር ከሁሉ በላይ በመሆኑ ሰው ሁሉን ከእርሱ እጅ ተቀብሎ ባለው ሁኔታ እየተደሰተ መኖሩ ከሁሉ የላቀ ምርጫ ነው፤ ሰባኪው ይህን ትምህርት መሠረት ካደረገ በኋላ ወደ ስብከቱ ዋና ሐሳብ አመራ።

1. የሰባኪውን ዐበይት (ዋና) ትምህርቶች ዘርዘር።
2. ሰው በምን አኳኋን መሥራት ይገባዋል (ቱ. 1-8)?
3. ሰው ሲሠራ ምን እንቅፋት ሊያጋጥመው ይችላል? ምንስ ማድረግ አለበት?
4. የወጣትነት እድል ምንድን ነው (9-10)?
5. ለወጣቶች ምን ማስጠንቀቂያ አለ (9-10)?
6. ይህ ትምህርት ስለ ሥራና ስለ ወጣትነት አስተውለህ፤ በአድራጎትህና በመንፈስህ በኩል ምን ማስተካከል ይጠበቅብሃል?

ቱ. 1 እንጀራህን በውኃ ፈት ላይ ጣለው፤ ይህ ከምስት ዓመት በኋላ በባሕር ላይ ጥቅም ያስገኘውን የሰሎሞንን ንገድ ያሳስባል (1ነገ. 10+22)። እዚህ ላይ እንጀራ ሲል ለሕይወት አስፈላጊ የሆነውን ሲያመለክት፤ በውኃው ላይ መጣሉ ደግሞ ሰው የሥራውን ኖራ ሳያውቅ በእግዚአብሔር ተስፋ ማድረግን ያመለክታል።

ቱ. 2 ለሰባት ደግሞ ለስምንት፤ አጥኙ በሚቻለው መንገድ ሁሉ በኃላ መንፈስ መሥራትና መስጠት የሚገባው ይመስላል።

ቱ. 8 ... በሁሉም ደስ ይበለው፤ የእምነት ሕይወት ደስታን ያጠቃልላልና አግኞች በሚቻላቸው ሁሉ (9+5-6) መደሰት ይገባቸዋል (9፤ ፈል. 4+4)።

ሳምንት 30 ሐሙስ

መከብብ 12

1. በቱ. 1-7 የሚገኙት ምሳሌዎች ስለ እርጅና ምን ያስተምራሉ?
2. ሰው ፈጣሪውን ሳያውቅ ስለ እርጅናው ቢያስብ ወደ ምን ዓይነት ሐሳብ ይደርሳል (1፤ 6-8)?
3. ወጣት በነበርህ ጊዜ እግዚአብሔርን መከተል ጀምረህ ነበርን? ሰው ገና ወጣት ላለ ይህን ማድረግ ለምን ይሻለዋል?
4. ከሰባኪው ዘዴ የዛሬ ሰባኪዎች ምን መማር ይገባቸዋል (9-12)?
5. የመጽሐፉ መደምደሚያ ቃል ምን ያስተምራል (13-14)?
6. መጽሐፈ መከብብን አሁን በማጥናትህ በተለይ ምን ተምረሃል?

ቱ. 2-7 ምሳሌዎቹ በጠቅላላው ስለ እርጅናና ስለ ሞት ስሜት ቢሰጡም እያንዳንዱ ምን እንደሚያመለክት ለግወቅ ያስቸገራል። ከዚህ በታች አንዳንድ ሐሳቦችን እናቀርባለን።

ፋ.3 ቤት ጠባቂዎች! ክንዶች ወይም እጆች ወይም ከንፈሮች። ኃያላን! ትከሻዎች ወይም እግሮች። ፈጽታዎች! ጥርሶች። በመስኮት ... የሚመለከት! ዐይኖች።

ፋ.4 ደጃች! ጃሮዎች። ሌሎች ሐረጎች በዚህ ፋፕር የድምጽና የመዝሙር ድክመትን ሊያመለክቱ ይችላሉ።

ፋ.5 ለውዝም ሲያብብ! ጠጉር ይሸብታል። እንበጣ እንደ ሸክም ሲከብድ! በብርድ ተርጉማት (ናሆም 3+17)።

ፋ.6 አራቱ ምሳሌዎች የሰው ሕይወት ለረጅም ጊዜ ቢቆይ እንኳን በተላል ሊጠፋ ይችላል። ብርና ወርቅ የሰውን ጥጋ፣ ግድጋና መንኮራኩር ደግሞ የሰውን ሕይወት ሊያመለክቱ ይችላሉ።

ፋ.11 ከአንድ እረኛ! ሰባኪው ስብከቱን ለግዘጋጀት እጅግ ደክሞ ነጠር (9-11)፣ ነገር ግን ቃላቱ ከእግዚአብሔር እንደመጡለት ተረዳ።

የሐዋርያት ሥራ

መግቢያ! ወንጌላዊ ሉቃስ መጀመሪያ ወንጌሉን ከጻፈ በኋላ በመቀጠል የሐዋርያት ሥራን ለቴዎድሮስ ላከ። መጽሐፉ ወንጌል ከአይሁድ ዋና ከተማ ከኢየሩሳሌም እስከ አሕዛብ ዋና ከተማ እስከ ሮም እንዴት እንደተስፋፋ ይተርገዳል። የመጽሐፉ መካሄድ ቃል «መንፈስ ቅዱስ በእናንተ ላይ በወረደ ጊዜ ኃይልን ትቀበላላችሁ፤ በኢየሩሳሌምም በይሁዳም ሁሉ በሰማርያም እስከ ምድር ዳርቻም ድረስ ምስክሮቹ ትሆናላችሁ» የሚለው በምድር ላይ ጌታችን በመጨረሻ የተናገረው ቃል ነው (1+8)።

ሉቃስ ዓላማውን በጽሑፉ ሲገልጽ፡-

ሀ) የመንፈስ ቅዱስን መውረድና ልዩ የመንፈስ ቅዱስን ክሥተቶች!

ለ) ሰዎችን (በተለይ ጴጥሮስንና ጳውሎስን) እና ስብከታቸውን!

ሐ) ተአምራትን፣ ራእዮችንና የመላእክትን ድርጊቶች!

መ) ልዩ ልዩ ሰዎች ወደ ቤተ ክርስቲያን መጨመራቸውን!

ሠ) ሰደቶችን፣ ሁከቶችን፣ መግቶችን!

ረ) የቤተ ክርስቲያንን ሁኔታ፣ የእርስ በእርስ መለያየትንና ጉባኤዎችን!

ሰ) በልዩ ልዩ የቃ የቤተ ክርስቲያንን መመሥረት ያጠቃልላል።

ሉቃስ ይህን ሁሉ ሲተርክ ዋና ዓላማውን አልለቀቀምና ሁሉም ከወንጌል መስፋፋት ጋር እንዴት እንደተያያዘ ያሳያል። ስለ መጀመሪያዋ ቤተ ክርስቲያን አኗኗርና አስተዳደር፣ ስለ ሌሎች ሐዋርያትና ቦታዎች እንደዚሁም ስለ ብዙ ሌሎች ነገሮች ለማወቅ እንፈልግ ይሆናል! ነገር ግን እነዚህ ነገሮች ለሉቃስ ዓላማ አስፈላጊ አልነበሩም።

ቴዎድሮስ ከመጽሐፉ ተቃውሞ በተለይ ከአይሁድ እንደተነሣና የሮም ባለ ሥልጣናት ወንጌልን እንዳልተቃወሙ፣ ወንጌል በተሰበከበት ቦታ ሁሉ ከባድ ትግል እንደገጠመው በኋላም ሁሉን እንዳሸነፈ፣ የሐዋርያት ስብከት ምን እንደነበረ፣ ክርስትና መጀመሪያ በአይሁድ ውስጥ እንደ አንድ ክፍል እንደተቋጠረ፣ ቀጥሎም ከአይሁድነት ወጥቶ ራሱን የቻለ ሃይማኖት እንደሆነ፣ ከአይሁድና ከአሕዛብ ያመኑ በአንድነት ለመተባበር ያጋጠማቸውን ችግር

ሊያስተውል ይችላል ነበር። እኛም መጽሐፉን ስናነብ የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት በምን ሁኔታና በምን ምክንያት እንደተጻፉ በይበልጥ ልናስተውል እንችላለን።

ባምንት 30 ዓርብ

የሐዋርያት ሥራ 1፡1-12

1. ኢየሱስ በአርባ ቀን ውስጥ ሐዋርያትን ለተልዕኮአቸው እንዴት አዘጋጃቸው (ቀ. 1-3)?
2. ሀ)የተሰጡ ቃል (5)፣ ለ) ጥምቀት (5)፣ ሐ)መውረድ (8) የተሰኙት ቃላት ስለ መንፈስ ቅዱስ አስጣጥ ምን ይገልጻሉ?
3. ሐዋርያት ለግወቅ የግይቸሉት ምን ነበረ (6-7)? እንተስ ግወቅ ትችላለህ?
4. መንፈስ ቅዱስ ለምን ተሰጠ (8)?
5. ስለ ኢየሱስ የመመለስ አኳኋን ከቀ. 9-11 ምን ትግራለህ?

ቀ. 1-2 መጀመሪያውን ነገር ጻፍሁ፤ የሉቃስ 1፡1-25ን መግቢያና ግስታዊኝ ተጽ።

ቀ. 3 ብዙ ግስረጃ፤ በተለይ 1ቀ. 15፡3-8 ተጽ።

ቀ. 6 በዚህ ወራት ለእስራኤል መንግሥትን ትመልሳለህ?፤ ሐዋርያት የመግቢያ መንግሥትና የዳዊትን ሥርወ መንግሥት መታደስ ገና እንደ አንድ ክሥተት የቂጠሩ ይመስላል (ሉቃ. 24፡21)።

ቀ. 8 ይሁዳ፤ ኢየሩሳሌም የነበረበት ክፍለ አገር።

ሰግርያ፤ የተከለለ ሃይማኖት የነበረበትና በይሁዳና በገሊላ መካከል የነበረ ክፍለ አገር።

ቀ. 12 የሰንበት መንገድ ያህል (አንድ ኪሎሜትር ያህል)።

ባምንት 30 ቅዳሜ

የሐዋርያት ሥራ 1፡13-26

1. ከኢየሱስ ዕርገት በኋላ የመንፈስ ቅዱስን መምጣት ከአሥራ አንዱ ጋር እነማን ይጠብቁ ነበር? (ቀ. 13-15)?
2. እንዴት ይጠብቁ ነበር? መሪአቸውስ ማን ነበረ?
3. ጴጥሮስ ስለ ይሁዳ ሲናገር ብሉይ ኪዳንን ለምን ጠቀሰ (16-20)?
4. ይሁዳን እንዴት ባለ ሰው መተካት ፈለጉ (21-22)?
5. ግትያስ እንዴት ተመረጠ (23-26)?
6. ስለዚህ አመራረጥ ምን አስተያየት አለህ? የአመራረጡን ዘዴ ዛሬ ልትጠቀምበት ትችላለህ?

ቀ. 14 ፊቶች፤ ሉቃ. 8፡2-3፤ 23፡65፤ 24፡10።

ቀ. 15 ጴጥሮስ፤ ሉቃ. 22፡32።

ቀ. 20 መዝ. 68(69)፡25፤ 108(109)፡8።

ቀ. 26 ዕጣም ተጣጣላቸው፤ በብሉይ ኪዳን ዘመን ዕጣ መጣጣል የተለመደ ነበር፤ ነሀ. 11፡1፤ ምላ. 16፡33፤ ዮና. 1፡7። መንፈስ ቅዱስ ከወረደ በኋላ ገን መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ዕጣ መጣጣል አንድም ነገር አይገልጥም።

መግቢያ፤ መዝሙሩ የዳዊት ጠላቶች ሊገድሉት ሲግከሩና ጓደኞቹም ሲተውት፤ ሥቃዩ የእግዚአብሔር መሲሕ የተቀበለውን መከራ በደባዝ መልክ ያሳያል፤ ክርስቶስ በስቅለት በሞተ ጊዜ «በእጅህ ነፍሴን እሰጣለሁ» (ቍ. 5፤ ሉቃ. 23፥46) ሲል ይህ መዝሙር ከልቡ የፈለቀ ይመስላል።

1. የዳዊት እምነት በቍ. 1-8 በምን ይታያል?
 2. የደረሰበት ፈተና ምን ነበረ (13)?
 3. ፈተናው በዳዊት ሕይወት ላይ ያመጣውን ውጤት ዘርዘር (9-12)።
 4. በቍ. 14-18 የዳዊት፡ ሀ) ተስፋ፡ ለ) ልመና ምን ነበረ?
 5. ዳዊት ከፈተና ሲወጣ፡ ሀ) ስለ እግዚአብሔር የነበረው ሐሳብ (19-20)፤ ለ) ምስጋናው (21-22)፤ ሐ) ለቅዱሳን የሰጠው ምክር (23-24) ምን ነበረ?
 6. ይህ መዝሙር በምን ዓይነት ሁኔታ መመሪያ ሊሆንልህ ይችላል?
- ቍ. 23 ቅዱሳኑ (ታግኞች ወገኖቹ)፤ በእግዚአብሔር ቃል ኪዳን የሚካፈሉ ሁሉ።

1. ደቀ መዛሙርት የኢየሱስን የተስፋ ቃል (1፥8) ፍጻሜ እንዴት ይጠባበቁ ነበር (1፥14፤ 2፥1፤ 15)?
2. መንፈስ ቅዱስ ሲወርድ ምን ሆነ (ቍ. 1-4)?
3. ሦስቱ ምልክቶች ምንን ገለጡ?
4. ደቀ መዛሙርቱ እግዚአብሔርን ሲያመሰግኑ እነማንን ሰሙአቸው (5-11)?
5. ሰሚዎቹስ ምን አሉ (11-13)?
6. ይህ አንቀጽ፡ ሀ) ለቤተ ክርስቲያን፤ ለ) ለራሱህ ሕይወት ምን መመሪያ ይሰጣል?

ቍ. 1 በዓለ ገምሳ (የአይሁድ ፋሲካ ባለፈ በገምሳኛው ቀን በሚከበረው በጳጳሳዊነት በዓል)፤ ይህ ቀን እሑድ ነበረ (ዘሌ. 23፥15-16)።

ሁሉም በአንድ ልብ ሆነው፤ 12ቱን ሐዋርያት ብቻ ሳይሆን 120ዎቹንም የሚያመለክት ይመስላል (1፥13-15፥26)።

ቍ. 2-3 እንደሚነጥቅ ዓውሎ ነፋስ ከሰግዶ ድምጽ ... እንደ እሳትም የተከፋፈሉ ላላኖች፤ እግዚአብሔር በምድር ሲገለጥ ብዙ ጊዜ እንደዚህ ያሉ ምልክቶች ታይተው ነበር (ዘፍ. 3፥24፤ 15፥17፤ ዘጸ. 19፥18፤ 1ነገ. 19፥11-12)። ዓውሎ ነፋስና እሳት ለመንፈስ ቅዱስ መምጣትና ሥራ በምሳሌነት አገልግለው ነበር (ሕዝ. 37፥9፤ 14፤ ዮሐ. 3፥8፤ ሉቃ. 3፥16)።

ቤት፤ የኖሩበትን ሰገነት (1፥13) ሳይሆን፤ በቤተ ሙቅደስ ክልል ውስጥ የነበረ አንድን ሕንጻ የሚያመለክት ይመስላል (ሉቃ. 24፥53)።

ጥ. 4 በሌሎች ልሳኖች (ጳጳሮች) ይናገሩ ጀመርኩ ይህ በባቢል ገንብ ለተከሠተው ሁኔታ ተቃራኒ ነውና ሰዎች ከወገን ሁሉ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት እንደሚገቡ ምልክት ነበረ (ዘፍ. 11:1-9)። ይህ ስጦታ ደግሞ በ10+44-46ና በ19+6 ላይ ይታያል፤ ከግር. 16+17ና ከ1ቆሮ. ም. 12-14 ጋር አገዳጅ።

ጥ. 9-11 ይህ የሕዝብ ዝርዝር ከምሥራት (ግድያ) እስከ ምዕራብ (ሮም)ና ከሰሜን (አንጦስ) እስከ ደቡብ (ዓረብ) ያሉትን 15 ሕዝቦችን ያጠቃልላል።

ሳምንት 31 ግክሰች

የሐዋርያት ሥራ 2+14-36

1. ዲፕሮስ «በወይን ጠጅ ሰከረዋል» ለሚለው ፈዝ ምን መልስ ሰጠ (ጥ. 14-17)?
2. በነቢዩ በኢዩሌል ቃል፣ ሀ) የመንፈስ ቅዱስ ሥራዎች፣ ለ) ሌሎች ምልክቶች ምንድን ናቸው (17-21)? እስከ አሁን ያልተፈጸሙትን አስምርባቸው።
3. የመንፈስ ቅዱስ ዋና ሥራ ምንድን ነው (21)?
4. ዲፕሮስ ከክርስቶስ ሕይወት ታሪክ ውስጥ ያተኩረው በምን ላይ ነበረ (22-24:32-33)?
5. ዲፕሮስ በስብከቱ እነዚህን ነገሮች እንዴት አረጋገጠ (25-35)?
6. እምነትህን በመጽሐፍ ቅዱስና በሕይወት ልምድህ እንዴት ማረጋገጥ ትችላለህ?

ጥ. 17 በመጨረሻው ቀን፤ ከእንጦስ ቀስቃሴ ቀን እስከ ኢየሱስ ሳምንት ምጽአት ድረስ።

ጥ. 20 የጌታ ቀን፤ በሐዋርያት ስብከት መሠረት ክርስቶስ የሚመለስበትን ቀን ያመለክታል (1ቆሮ. 1+8፤ 1ተሰ. 5+2)።

ጥ. 23... ሰቅላችሁ ገደላችሁት፤ የሆነው ሁሉ በእግዚአብሔር በተወሰነው ሕላብ በፈጸም ምን እንደሌለ ሕዝብ ለፈጸሙት ወንጀል ተጠያቂዎች ነበሩ (36)፤ የሚያመካኝትም አጡ (37)።

ጥ. 33 በሰው ደኅንነት የሥላሴ ሦስቱ አካላት በአንድነት ሲሠሩ ይታያሉ (1+4-5)።

ሳምንት 31 ረቡዕ

የሐዋርያት ሥራ 2+37-47

1. የእስራኤል ሰዎች የዲፕሮስን ስብከት ሲሰሙ ምን ተሰማቸው (ጥ. 37)? ለምን?
2. ገሊናህ ተክክቶ ያውቃልን? በምን ምክንያት?
3. ዲፕሮስ፣ ሀ) ምን አዘዛቸው (38)?፣ ለ) ምን ተስፋ ሰጣቸው (38-39)?፣ ሐ) እንዴትስ ቀስቀሳቸው (40)?
4. እግዚአብሔር ቤተሰቦችህን በአንድነት ለማዳን እንደሚፈልግ ምን ማስረጃ ታገኛለህ? ይህስ ስለ ቤተሰብህ ስትጸልይ እንዴት ሊረዳህ ይችላል?
5. ሀ) ቃሉን የተቀበሉ ምን አደረጉ (41-47)?፣ ለ) የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያንን ጠባያት ዘርዘር?

6. የኢየሩሳሌምን ቤተ ክርስቲያን ሁኔታ፣ ከራሱን ሕይወትና ከቤተ ክርስቲያን ሁኔታ ጋር በግንጸጸር፣ ቤተ ክርስቲያንንና ራሱን በመጀመሪያይቱ ቤተ ክርስቲያን መስታወትነት በግዥት ጸልይ።

ጥ.38 ንኡሳ ገብ፤ ሐዋርያት የዘወትር ስብከታቸው ዋና ገብ ሰዎች ከኃጢአት እንዲመለሱና በክርስቶስ እንዲያምኑ ነበር (3+19:26፤5+31፤10+43፤13+38፤17+30-31፤22+16፤26+20። ከሉቃ.3+8፤ ግር.1+15 ጋር አስተያይ)።

ጥ.39 በሩት ላሉ ሁሉ፤ ከአይሁድ ያልሆኑ አሕዛብ (ኢሳ.57+19፤ ኤፌ.2+13-17)።

ጥ.42 በኅበረት (በወንድማማችነት አብር በመኖር)፤ ይህም በመንፈሳዊ ትምህርትና እንትስቃሊ ብቻ ሳይሆን በሥጋዊውም ነበረ (44-45)።

እንጂራውንም በመተረስ፤ ይህ ለትዲስ ጥርባጥ መጀመሪያ የተሰጠ ስም ሲሆን፣ ሥርዓቱም የሚፈጸመው በየቦታቸው እራት ከጤሉ በኋላ ነበረ (46፤ሉቃ.22+14-20፤ 1ቀር.10+16-21፤11+20-34)።

በየጸሎቱም፤ በቤተ መቅደስና በቤት (42)።

ሳምንት 31 ሐሙስ

የሐዋርያት ሥራ 3+1-10

መግቢያ፤ በሐዋርያት የተወሩት ተአምራት ምልክቶች ይባሉ ነበር (2+43)። እነዚህ ምልክቶች የተሰቀለው ኢየሱስ ጌታና መሢሕ መሆኑን ላላመት አይሁድ አረጋግጡ። እግዚአብሔር የአገልጋዮቹን ቃል ለማጽናት አስፈላጊ ሲሆን ተአምራትን በብሉይ ኪዳን ዘመን አድርጎ ነበር፤ ሳይሆን ሊያደርግ ይችላል። ሉቃስም ከብዙ ተአምራት መካከል አንዱን መርጦ ጻፈ።

1. የሸባው እናኗር እንዴት ነበረ (4+22)? ምን ይፈልግ ነበር? በዚህ ዕለት ምንን ተቀበለ?
2. ጴጥሮስ የያዘው ስጦታ ምን ነበረ? ለሸባው ፍትሩን እንዴት አሳየ?
3. ጴጥሮስና ዮሐንስ፣ በፊት ሽባ የነበረውና ተአምሩን የተመለከቱት ሰዎች ለእግዚአብሔር ዘብርን እንዴት ሰጡ?
4. ሌሎችን ለመርዳት ምን ልዩ ጸጋ አለህ? ፍትርህን ለሌሎች በምን አካጋኝ ታሳያለህ?
5. * ይህ ተአምር በእግዚአብሔር ዕቅድ ውስጥ ስለ ተአምራት ዓላማ ምን ያስተምራል?

ጥ.1 ዘመኝ ሰዓት፤ የቀትር መሥዋዕት ጊዜ (ዘጸ.29+39)።

ጥ.2 መልካም በሚሉአት በመቅደስ ደጅ (ወብ በር)፤ በአሕዛብ አደባባይና በሌሎች አደባባይ መካከል የነበረው በር ይመስላል።

ጥ.6 በ...ስም፤ እንደ መጽሐፍ ቅዱስ አገላለጽ የሰው ስም የሰውዬውን መብት፣ ክብርና ሥልጣን ያጠቃልላል።

ሳምንት 31 ዓርብ

የሐዋርያት ሥራ 3+11-26

1. ጴጥሮስ ሲናገር ዓላማው ምን ነበረ (ጥ.19-20:26)? ሰው ንኡሳ ሲገባ ምን ያስት በረከት ይተበላል?

2. ዲፕሎማቲክ ስልጣን ስለምን ወቅታቸው (13-15:17)?
3. በዚህ ስብከት መሠረት የኢየሱስ «ስም» ምን ሐሳብን ያጠቃልላል (13-15)?
4. ሽባው እንዴት ዳክ(16)?
5. ዲፕሎማቲክ መዳን በክርስቶስ መሆኑን ለማረጋገጥ ያቀረባቸውን ግስረጃዎች ዘርዘር (18-26)።
6. የምስክርነትህ ዓላማ ምንድን ነው? ለመልእክትህ ምን ግስረጃ ትሰጣለህ? ለምን?

ተ. 11 የሰሎሞን ደጅ መመላለሻ፤ በአሕዛብ አደባባይ ዳር መጥህራን ያስተምሩበት የነበረ ሰራ አዳራሽ።

ተ. 14 ትዳሱ፤ 2+27፤ 4+27፤ 30።

ጌድቷ፤ 7+52፤ 22+14፤ 1ኢጥ. 3+18።

ተ. 19-20 2+38ና ግስታወሻ ተጠ።

የመጽናኛት ዘመን (የመታደስ ዘመን)፤ ሰው ንስሐ ሲገባ ኃጢአቱ ይደመሰላል፤ በልቡ ሰላም ይኖረዋል፤ ከእግዚአብሔር ጋር ግንኙነት አለውና የክርስቶስን ዳግም ምጽአት በተስፋ ይጠባበቃል (2ቀሮ. 5+17)።

ተ. 22-23 ዘዳ. 18+15-19።

ተ. 25-26 አስተዳዋ ለእናንተ፤ ለአሕዛብ የተሰጠው የተስፋ ቃል (ዘፍ. 12+3) የክርስቶስ ትንሢ ተመሥርቶአልና እንደ እግዚአብሔር ዕትድ መጀመሪያ ለእስራኤል ተሰጠ (26+23፤ ሮሞ 1+16)።

ባምንት 31 ትዳጌ

የሐዋርያት ሥራ 4+1-12

መግቢያ፤ ዲፕሎማቲክ የሐንስ በሸንጎው ፊት እንደቆሙ እነዚያ አለቆች ከትንሽ ጊዜ በፊት ኢየሱስን ለምት አሳልፈው እንደሰጡ ያውቁ ነበር።

1. ከህፃናትና ሰዶታውያን ዲፕሎማቲክ የሐንስን ልምን ያዙአቸው?
2. ዲፕሎማቲክ የሸንጎውን ጥያቄ በምን አኳኋን መለስ?
3. ዲፕሎማቲክ ስለ ክርስቶስ በግልጽ የተናገራቸውን አምስት ነጥቦች ዘርዘር።
4. እያንዳንዱ ሐሳብ በሸንጎው ፊት እንዲነገር ድፍረትን ለምን ጠየቀ?
5. ዛሬ ለምት የተ. 12ን መልእክት በትክክል ይቀበላሉን? ለምን?
6. አንተ በድፍረት ስለ ክርስቶስ እንድትናገር የማንፈስ ቅዱስ ኃይል አስፈላጊ ሆኖ ያውቃል?

ስለ ሰዶታውያን የተ. 20+27-47 መግቢያ፤ ስለ ሽግግሎች የተ. 20+1፤ ስለ ሐያኛ ቀያፊያ የተ. 3+1-20 መግቢያ፤ ስለ ግዕዝን ራስ... ድንጋይ የተ. 20+17ና ግስታወሻዎች ተጠ።

ተ. 5-6 የሐንስም እስክንድርስም፤ ዛሬ ታሪካቸው አይታወቅም።

ባምንት 32 እሑድ

መዝሙር 31(32)

1. ተጥር 1 የዚህን መዝሙር ዋና ሐሳብ በአጭሩ እንዴት ያጠቃልላል?

2. ሀ) የሰው ክፋት በምን ዓይነት ምስት ቃላት ተገለጠ (1-2)? ለ) የእግዚአብሔር ይቅርታስ በምን ዓይነት ምስት ቃላት ተገለጠ?
 3. ዳዊት፡ ሀ) ኃጢአቱን በሸፈነ ጊዜ (3-4)፤ ለ) ንስሐ ከገባ በኋላ (5-7፡11) ምን ይሰማው ነበር?
 4. ዳዊት ንስሐ ከገባ በኋላ እግዚአብሔር እንዴት መከረው (8-10)?
 5. አንተ አሁን ደስታ እንዲኖርህ ምን ግድረግ ያስፈልገሃል?
- ጥ. 1 ምስጢን (ደስ ይበላቸው)፤ የተመሰገን፤ የተባረከ፤ ቡሩክ ግለት ነው።

ሳምንት 32 ሰኞ

የሐዋርያት ሥራ 4፡13-31

1. ሸንገው ለምን ተቸገረ (ጥ. 13-22)?
2. ክርስቲያን ለባለ ሥልጣናት የማይታዘዝበት ምክንያት ሊኖረው ይችላልን (18-20)?
3. የእማኞቹን ጸሎት የና ሐሳብ በቅደም ተከተል ዘርዘር (24-30)።
4. የደቀ መዛሙርቱ ልመና በምን ላይ ተመሠረተ (ማስታወሻውን ተመ.)? ሦስቱ ልመናዎች ምን ነበሩ? ምንስ ሆነ (31)?
5. ከእነዚህ ሰዎች ውስጥ ብዙዎቹ እንደገና በመንፈስ ቅዱስ ተሞልተዋል፤ ከዚህ ምን ትማረሉህ (31ን ከ2፡4 ጋር አስተያይ)?
6. * የዚህ ጸሎት፡ ሀ) ምክንያት፤ ለ) የጋራ ፍላጎት፤ ሐ) መንፈስ፤ መ) ሐሳብ፤ ሠ) ቅደም ተከተል፤ ረ) ውጤት ስለ ጸሎት ኃይል ምንን ያሳያሉ?

ጥ. 24 ጌታ (ልዑል እግዚአብሔር)፤ እዚህ ላይ የግሪኩ ቃል ትርጓሜ «ፍጹም ኃይልና የማይወሰን መብት ያለው» ግለት ነው፤ ቃሉ በአዲስ ኪዳን በአንዳንድ ቦታ ብቻ ይገኛል።

ጥ. 27-28 በተባባሰው (መሲሕ ባደረገባቸው)፤ 26፤ 10፤ 38፤ ሉቃ. 3፡22።

ከአሕዛብ (ከእረግውያን)፤ 2፡23፤ የእስራኤልን ተጠያቂነት በግመልከት፤ እነዚህ ሰዎች ሁሉ የክርስቶስ ሞት በደል እንዳለባቸው ያሳያል።

ሳምንት 32 ግኒሰኞ

የሐዋርያት ሥራ 4፡32-37፤ 5፡1-11

1. በመንፈስ ቅዱስ እንደገና ከተሞሉ በኋላ የሐዋርያትና የምእመናን አኗኗር እንዴት ነበረ (4፡32-35)?
2. ሐናንያንና ሰጴራን ከበርናባስ ጋር አነጻጽር (4፡36-5፡2)።
3. ጴጥሮስ የመንፈስ ቅዱስን፤ ሀ) ፍጹም አምላክነት፤ ለ) አካላዊነት እንዴት አሳየ (5፡3-4፡9)?
4. ሐናንያና ሰጴራ ሁሉን የመስጠት ግዴታ እንደሌለባቸው ይታወቃል፤ ታዲያ በደላቸው ምን ነበረ?
5. ቃልህ ሁልጊዜ እውነት ነው ወይስ የተደበቀ ነገር አለበት?
6. ገንዘብህን እንዴት ትመለከተዋለህ?

4፡32-35፤ 2፡42-47ን ይመስላል።

4፡33 በታላቅ ኃይል፤ ተአምራት የኢየሱስ ትንግሥ ግስረጃዎች ነበሩ (3፡12-15)።

4+36 ልዋዊ፤ የሉቃ. 10+327 ግስታዊ ተመ.።

ቆጵሮስ፤ በታላቁ ባሕር የምትገኝ ትልቅ ደሴት።

5+11 ታላቅ ፍርሃት፤ እግዚአብሔር ኃይሉን ሲገልጥ ሰዎች ይፈራሉ (2+43፤5+5)።

ሳምንት 32 ረቡዕ

የሐዋርያት ሥራ 5+12-42

1. የሐናንያና የሰጺራ መንፈስ፤ ሀ) ምን ዓይነት ነበረ?፤ ለ) ይህ መንፈስ በቤተ ክርስቲያን ቢስፋፋ ኖሮ ውጤቱ ምን ይሆን ነበር?
2. ከእነርሱ ሞት በኋላ ሰዎች ቤተ ክርስቲያንን እንዴት ተመልከቱ (ቱ. 12-16)?
3. ሊቀ ካህናቱንና ሰዱቃውያንን ያስቂጣቸው ምን ነበረ (17:28-33)?
4. ኢፕሮስ ለሸንገው ላለመታዘዝ የሰጠውን ምክንያት ዘርዘር (28-32)። ይህን ሲያደርግ ዓላማው ምን ነበረ?
5. እግዚአብሔር ሐዋርያትን በምን ምስት ልዩ መንገዶች ረዳቸው (19-21:33-39:40-42)?
6. የኢፕሮስ ድፍረት ከየት መጣ (4+31)? ሰዎች በልዩ ልዩ ምክንያት ወንጌልን ሲቃወሙ እግዚአብሔር አስፈላጊውን ድፍረት እንደሚሰጥህ ታምናለህ?

ቱ. 12 በሰሉሞን ደጅ መመላለሻ፤ ሐዋርያት ያስተግሩበት የና የአማኞች መስበሰቢያ (3+11 እና ግስታዊ ተመ.)።

ቱ. 17 ሰዱቃውያን፤ 4+15 ግስታዊ ተመ.።

ቱ. 30 በእንጨት ላይ፤ ዘዳ. 21+23ን ያላስባል (ገላ. 3+13፤ 1ኢፕ. 2+24)።

ቱ. 31 ራስዎ መድኃኒትዎ (መሪና አዳኝ)፤ ኢየሱስ ጠብብሮ ሆኖ ሰዎችን ለግዳን ኃይል አለው (2+36፤ 3+15)። ኢፕሮስ እንደገና የመዳንን መንገድ ለባለ ሥልጣናት ሰጠ (4+10-12)፤ ስጠኩት ፍሬያማ የሆነ ይመስላል (6+7)።

ቱ. 32 ፕላጅቶች ነፃ... መንፈስ ቅዱስ ምስክር ነው፤ 1+8፤ 15+28፤ ሉቃ. 12+12።

ቱ. 34 ገግልያል፤ የና የፈሪሳውያን መምህር፤ ጠርስተክ ባያምንጥ ፀትንጉኤ ያመነና የገደማትን ክርክር በገፍ ለመፍታት እንደግደፈው የተረዳ ሊት ነበረ (22+3)።

ቱ. 40 ገረተአቸው (አስገረተአቸው)፤ የጥሩት ተጥር 39 ነበረ (2ቀር. 11+24)።

ሳምንት 32 ሐሙስ

የሐዋርያት ሥራ 6

1. የናው የቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ምንድን ነው (ቱ. 2-4)?
2. ግዕድን ለግገልገል (ምግብ ለግደል) ምን ዓይነት ሰዎች ተመረጡ (3-6)?
3. ዛሬ በቤተ ክርስቲያን የሚያገለግሉ እንዴት ያሉ ሰዎች ናቸው? ከፍተኛ ደመወዝ የሚከፈለው ለሚያስተዳድሩት ወይስ ለሚያስተምሩት?
4. የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ለባሎች ብዛት እንዴት ያድግ ነበር (ቱ. 1 እና 7ን ከ2+41:47፤ 4+41 5+14 ጋር አስተያይ)?

5. እስጢፋኖስ ለምን ተሰደደ (8-15)? እግዚአብሔር በሕይወቱ እንዴት ተገለጠ? በምንስ ተከሰሰ?

6. አንተ በሐሰት ተከሰህ ታውቃለህን? ምን ሆነ? ምንስ ተሰግህ?

ተ. 9 ነጻ ወጪዎች፤ ከባርነት ነጻ የወጡት አይሁድ።

ተ. 13-14 በኢየሱስ ላይ ከተፈጠረው ክስ ጋር አነጻጽር (ግቴ. 26+59-61)።

ተ. 15 እንደ ሙሉክ ፈት፤ ዘጸ. 34+29።

ባምንት 32 ዓርብ

የሐዋርያት ሥራ 7+1-29

መግቢያ፤ እስጢፋኖስ በሙሴ ተገቢ እግዚአብሔር፤ በሕግና በቤተ መቅደስ ላይ የሰድብ ነገር እንደተናገረ ተቋጥሮ ተከሰሰ (6+11-14)። እስጢፋኖስ ለተከሰሰበት መልስ ሲሰጥ እግዚአብሔር በእስራኤል ሕዝብ ታሪክ በልዩ ልዩ ስፍራና ዘመን ራሱን እንደገለጠና ሥራውን እንደሠራ ገለጸ፤ ከዚህም ጋር የእግዚአብሔርን ሕግ የተላለፉትና በእግዚአብሔር የተላኩትን ሰዎች የተቃወሙአቸውም የእስራኤል ሕዝብ አባቶች መሆናቸውን አሳዩ።

1. እስጢፋኖስ ከጥንት ሰዎች የእነማንን ታሪክ ጠቀሰ? እግዚአብሔር ለእነዚህ ሰዎች ምን አደረገ? በየት አገር?

2. በዮሴፍና በሙሴ ላይ እነማን ተነሡ (9:27)?

3. እግዚአብሔር ለአንተ ራሱን የት ገለጠ? ያ ስፍራ ለአንተ ትልቅ ነገር ነውን? ለምን?

ተ. 2-8 ዘፍ. ም. 12-25ን ያጠቃልላል።

ተ. 9-16 ዘፍ. ም. 37-50ን ያጠቃልላል።

ተ. 17-29 ዘጸ. ም. 1-29ን ያጠቃልላል።

ባምንት 32 ቅዳሜ

የሐዋርያት ሥራ 7+30-60

መግቢያ፤ ሐዋርያትን ስለ ክርስቶስ ትንሣኤ በመመስከራቸው ሸንገው አሳድዶአቸው ነበር። በሸንገው አመለካከት እስጢፋኖስ ብዙ ጥቅም ያገኙበትን የቤተ መቅደስ ክብርና ታላቅነት አዋርዶት ነበር። ብዙ ሌላ ቃል ለመናገር ዕድል እንደግደሰሙት የተረዳ ይመስላል፤ ስለ ኃጢአታቸውና ስለ እልክኝነታቸው በግልጽ ወቅሶዋቸዋልና።

1. «የተቀደሰች ምድር» የተባለው የቱ ነው? ለምን እንደዚህ ተጠራ (ተ. 30-33)? ይህ ስለ አንድ ቦታ ቅድስና ምን ያስተምርሃል?

2. እስጢፋኖስ ከእስራኤል ሕዝብ ታሪክ ብለ አባቶች እልክኝነት ምን አሳሰባቸው (34-43)?

3. እግዚአብሔር በቤተ መቅደስ አለመወሰኑ በምን ይታያል (44-50)?

4. የሸንገው አባላት ከአባቶቻቸው ጋር ፀምን ይመሳሰላሉ (51-53)?

5. ሀ) እስጢፋኖስ ምስክርነቱን ሲሰጥ እግዚአብሔር እንዴት ረዳው (54-60)? ለ) አሟሟቱ ከክርስቶስ ሞት ጋር በምን ይመሳሰላል (ሉቃ. 23+34:46ን ተመ.)?

6.* ቍ.557 ከ6:3:8 ጋር አስተያይተህ ስለ መንፈስ ቅዱስ ሙላት ምን ታስተውላለህ?

ቍ.31-41 ጸጸ.ፑ.3-347 ያጠቃልላል።

ቍ.42-43 አጥጽ 5:25-27።

ቍ.48-50 ነዚ፤ ኢሳይያስ 66:1-2፤ ለሁሉም ቤተ መቅደሱን ሲባርክ ይህን ደግሞ ተናግሮ ነበር (ነፃ.8:27)።

ቍ.58:60 ላውል፤ የእስጢፋኖስን ሞት ሊረሳ አልቻለም (22+20)።

ሳምንት 33 አሁኑ

መዝሙር 32(33)

1. መዝሙረኛው ጻፏታን (ደጋግ ሰዎች) ምስጋናቸውን ለእግዚአብሔር በምን መልክ እንዲያቀርቡለት ጋበዛቸው (ቍ.1-3)?
2. ቍ.4-11፡ሀ) ስለ እግዚአብሔር ባሕርይ፤ ለ) ስለ እግዚአብሔር ቃል ምን ይገልጻል?
3. እግዚአብሔር አምላኩ የሚሆንለት ሕዝብ ከሌላ ሕዝብ ይልቅ የተባረከ መሆኑ በምን ይታያል (12-19)?
4. ወገኖችህ፤ ሀ) የፖለቲካን፤ ለ) የሃይማኖትን፤ ሐ) የኢኮኖሚን ጥስትና በምን ላይ ለመመሥረት ያስባሉ?
5. ግናቸውም ሕዝብ የእግዚአብሔርን አስደናቂ ሥራ ተመልክቶ አምነቱን በምን ይገልጻል (ቍ.20-22)?
6. ዛሬ እነዚህን ቍጥሮች እንደ ራስህ የአምነት መግለጫ በእግዚአብሔር ፊት መናገር ትችላለህን?

ቍ.1 የመዝ.31(32) መደምደሚያና የዚህ መዝሙር መግቢያ ይመሳሰላሉ።

ቍ.3 አዲስ ቅኔም (አዲስ መዝሙር)፤ አዲስ ቅኔ በግለቱ የእግዚአብሔርን የደንገነት ሥራ የሚያመለክት ይመስላል (ኢሳ.42:10፤ ራዕ.5:9)።

ቍ.7 እንደ ረዋት የሚሰበሰበው (በአንድ ሰበሰቡ)፤ ረዋት የውኃ መቅጃ እቃ ነው።

ቍ.12 ምስጋና (ደስ ይበለው)፤ የመዝ.31(32)፡17 ግስታወሻ ተጭ።

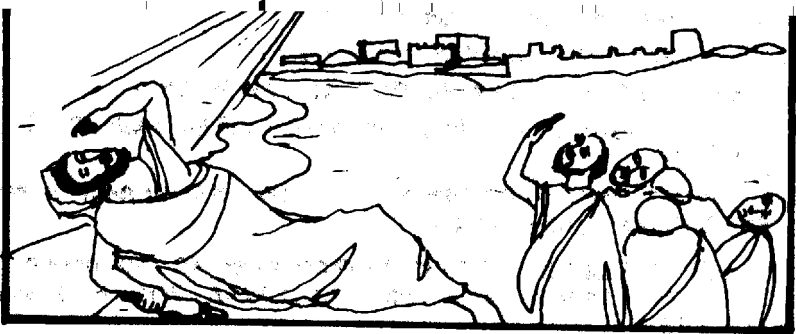
ሳምንት 33 ሰኞ

የሐዋርያት ሥራ 8:1-25

መግቢያ፤ እስጢፋኖስ ስለ እግዚአብሔርና ስለ ቤተ መቅደሱ የሰጠው ትምህርት ደቀ መዛሙርትን ለወንጌል መስፋፋት አዘጋጅቶ ነበር። ስደቱ በአግኖች ላይ፡በተለይም ከግሪክ ዓለም በመጡት ላይ (6:1፤5:9)፤ ሲነሣ ምን ግድረግ እንደሚገባቸው አወቁ።

1. የእስጢፋኖስ ሰማዕትነት ውጤት ምን ነበረ (ቍ.1-4)?
2. ፊልጶስ በሰማርያ ከተማ ሲሰብክ የሆነውን ዘርዘር (5-13)።
3. ጴጥሮስና ዮሐንስ በመጡ ጊዜ ምን ሆነ (14-18)?
4. የፊልጶስን ቃል አምነው ሲጠመቁ መንፈስ ቅዱስን ያልተቀበሉበት ምክንያት ምን ይመስልሃል?
5. የሲሞን ስሕተትና መንፈሳዊ ሁኔታ እንዴት ነበረ (9:13፤18-24)?

መግቢያ ረረሳዊው ሳውል በእስጢፋኖስ አግሚት ምክንያት በውስጥ ልቡ ሰላም ያጣ ይመስላል፤ በመሆኑም ክርስቲያኖችን በይበልጥ ለማሳደድ ቁርጠ ተነጣ (7+58፤8+11፤22+20)። እግዚአብሔር ጥን ሳውል ገና ሳይወለድ ሐዋርያ እንዲሆን ለይቶት ነበርና ለዚህ ታላቅ አገልግሎት ሲጠራው እናያለን (ገላ.1+15)።



1. ሳውል ወደ ደማስቆ ሲጓዝ ዓላግው ምን ነበር (ቶ. 1-3)?
2. ወደ ደማስቆ ሲቀርብ ሳውልን ያስደነገጡትን ነገሮች ዘርዘር (4-6)።
3. ኢየሱስ ከተገለጠለት በኋላ ሳውል የክርስቲያኖችን አገልግሎት በምን አኳኋንና ሁኔታ ጠበቀ (7-12)?
4. ኢየሱስ ሐናንያን ለማበረታታት ስለ ሳውል ምን ገለጠለት (13-16)?
5. ሐናንያ ለጌታ ሲታዘዝ የሳውልን መለወጥ በምን ዓይነት ሥርዓት ፈጸመ (17-19)?
6. ወደ ክርስቶስ በተመለሰህ ጊዜ የነበረውን ትግል ከሳውል ትግል ጋር አነጻጽር።

ሉቃስ ሦስት ጊዜ የሳውልን የመለወጥ ታሪክ በመጻፉ ለቤተ ክርስቲያን ሰላም ለወገኗል መስፋፋት ከፍ ያለ ነገር መሆኑን አሳየ። ሳውል (ጳውሎስ) ስለ ራሱ ሕይወት የተናገረውንና የጻፈውን ስናነብ፣ በይበልጥ በደማስቆ መንገድ የሆነውንና በሕይወት የተገኘውን ለውጥ ማስተዋል እንችላለን (22+5-16፤26+9-18፤ ገላ.1+12-18)።

ቶ. 4 ስለ ምን ታላቁደኛለህ?፤ በሰማይ ያለው ኢየሱስ ከግሪኮች ተከታዮቹ ጋር ራሱን አንድ ያደርጋልና ሳውል የፈጸማቸው ገፎች ሁሉ በኢየሱስ ላይ እንደተፈጸሙ ተቋጠሩ።

ቍ. 5 የመውጊያውን ብረት ብትቃወም (በሰይፍ ስለት ላይ ብትቆም! 26+14)! በሬ መውጊያውን ቢቃወም ራሱን ከመጉዳት በስተቀር ምንም ለውጥ አያመጣም! ይህም ክርስቶስንና ቃሉን መቃወም ከንቱ እንደሆነ ያሳያል።

ቍ. 11 ጠርሰሰ! በሃረው ደቡብ ምሥራቅ ቱርክ ያለ ትልቅ ከተማ (21+39)።

ቍ. 13 ቅዱሳንህ! በሐዋርያት ዘመን ክርስቲያኖች ብዙ ጊዜ ቅዱሳን ተባሉ።

ሳምንት 33 ሐሙስ

የሐዋርያት ሥራ 9+20-31

1. የሳውል አዲስ ሁኔታ በምን ተገለጠ?
2. በደማስቆና በኢየሩሳሌም የነበሩት አማኞች ሳውልን በመጀመሪያ ለምን ፈሩት? በኋላስ ሊቀበሉት እንዴት ገዙ?
3. ሳውል ለምን ተሰደደ? ሲሰደድስ እነማንን ረዱት?
4. የበርናባስን አርአያ በመከተል ዛሬ ማንን ማጽናናት ትችላለህ?
5. ሳውል ካመነ በኋላ የቤተ ክርስቲያን መስፋፋትና ጠቅላላ ሁኔታ እንዴት ሆነ (ቍ. 31)?
6. * የሳውልን መመለስ በማስተዋል አንድ ሰው ወደ ክርስቶስ ሲመለስ የሚፈጽማቸውን ነገሮች ዘርዝር።

ቍ. 23 ብዙ ቀንም ሲሞላ ይህም በቍ. 19 ውስጥ «ጥቂት ቀን ኖረ» ከሚለው ጋር ሲያያዝ፣ ሳውል በመካከሉ ወደ ዓረብ አገር እንደሄደ ልንገምት እንችላለን (ገላ. 1+17-18)።

ቍ. 25 በቅርጫት አወረዱት! 2ቆሮ. 11+32-33።

ሳምንት 33 ዓርብ

የሐዋርያት ሥራ 9+32-43

1. የኢፕሮስ ዕቅድ በዚህ ጊዜ ምን ነበረ (ቍ. 31-32)? በልዳና በኢየሴ ወንጌልን ማን ሰብኩ ነበር (8+40)?
2. ኢፕሮስ ኤንያን ሲፈውስ ምን አደረገ? ውጤቱስ ምን ነበረ (33-35)?
3. የኢየሴ ደቀ መዛሙርት በእምነትና በጥርጥር መካከል እንደነበሩ ምን ማስረጃ አለ (36-39)? አንተ በዚህ ሁኔታ ተገኝተህ ታውቃለህ?
4. ኢፕሮስ ምን አደረገ? ለምን? ውጤቱስ ምን ነበረ (40-42)?
5. እንደ ዶርቃ (ጣቢታ) ያለች ሴት ታውቃለህ? አንተ ብትሞት ሌሎች መልካም ሥራህን እያሰቡ ያለቅሱ ይመስልሃል?
6. * እነዚህ ተአምራት ስለተሰሩ ለ) ኢየሱስ፣ ለ) ኢፕሮስ፣ ሐ) መዳን መንገድ ምንን አመለከቱ?

በዚህ አንቀጽ የኢፕሮስ ተግባር የኢየሱስን ሥራ በብዙ ጠኩል ያሳስባል (ማር. 2+11-12! 5+35-43)።

ቍ. 40 ጣቢታ! በዕብራይስጥ! ዶርቃ! በግሪክ ትርጓሜውም ሚዳጽ ማለት ነው።

ቍ. 43 ቍርባት ፋቂ! ቍርባት የሞቱ እንስሳት ቆዳ ስለ ነበረ፣ ፋቂ በአይሁድ ደንብ መሠረት እንደ ርኩስ ሰው ይቈጠር ነበርና ኢፕሮስ ከስምዖን ጋር በመኖሩ በአይሁድ ጥብቅ ባህልና አስተሳሰብ እንዳልታሰረ ይታያል።

መግቢያ፤ በመጀመሪያ ወንጌል በአይሁድና በሳምራውያን ዘንድ እየተስፋፋ ሄዶ ነበር። በኋላ ግን አሕዛብ ወደ ቤተ ክርስቲያን እንዲጨመሩ በጳጳሮስና በሌሎች ክርስቲያኖች አስተሳሰብ ላይ ትልቅ ለውጥ አስፈለገ፤ ምክንያቱም አይሁድ አሕዛብን እንደ ርኩስ ወገኖች ይቆጥሩ ስለ ነበረ ነው።

1. ቆርኔሌዎስ ወንጌልን ለመቀበል ዝግጁ መሆኑ በምን ይታያል (ተ. 1-8)?
2. ጲጥሮስ ቆርኔሌዎስን ለመቀበል ዝግጁ አለመሆኑን በምን ገለጠ (9-17)?
3. የእግዚአብሔርን ቃል ሲሰሙ ከቆርኔሌዎስና ከጲጥሮስ ማን አመነታ? ለምን? እግዚአብሔር ሲናገርህ ልማድህን ወይም ባህልህን ለመለወጥ ታመነታለህ?
4. ጲጥሮስ ከአሕዛቡ ጋር መተባበር እንደሚገባው እንዲያስተውል እግዚአብሔር ራዲዩን እንዴት አብራራለት (19-20፡28)?
5. አንተ ከምን ዓይነት ሰዎች ጋር መተባበር ያስቸግርሃል? ለምን? ምንስ መፍትሔ አግኝተሃል?

ተ. 2 እግዚአብሔርን የሚያመልክት የሚፈራፈሩ ቆርኔሌዎስ የአይሁድን ትምህርት ቤተበልም፣ ባለመገረዙ ከአይሁድ ወገን አይቋቋም ነበር።

ተ. 3 ዘጠኝ ሰዓት፤ በአይሁድ ለጽሑፅ የተመደበ ሰዓት (3፡1)።

ተ. 4 ጸሎትህ ... ዐረገ (ጸሎትህ ... ያስቆልሃል)፤ እግዚአብሔር የአይሁድን ጸሎት እንደተቀበለ ሁሉ የቆርኔሌዎስንም ተቀብሎ ነበር (መዝ. 140(141)፡2)፤ ነገር ግን ደገንነትን ያፍ አላገኘም (11፡14)።

ተ. 9 ወደ ጣራው ወጣ፤ በጥቃት አገር ብዙ ጊዜ ቤተች ሲሠሩ በጣራ ላይ የመዝናኛ ቦታዎች ይዘጋጃሉ።

ተ. 16 ምስት ጊዜ ሆነ፤ በመጽሐፍ ቅዱስ አንድ ነገር ሲደጋገም ጉዳዩ ከባድ መሆኑን ያመለክታል።

መግቢያ፤ ዳዊት ከሳኦል በመሸሸ፣ በኋላም ከጌት ንጉሥ አምልጦ ወደ ዓዲላም ሞሻ ደረሰ። እዚያም ከእርሱ ጋር ለተሰበሰቡት ሰዎች እንደመሰከረላቸውና ትምህርት እንደሰጣቸው መገመት እንችላለን (1ኛው. 21+1-22+5)።

1. ተ. 1-3 ስለ ምስጋና ምን ያስተምርሃል?
2. ወደ እግዚአብሔር የሚሔዱ ከምን አራት ነገሮች ይድናሉ (4-7)?
3. ዳዊት ሌሎችን በእምነት መንገድ እንዲራመዱ ሲጋበዛቸው ምን በረከት እንደሚያገኙ ያስረዳቸዋል (8-10)?
4. ሀ) እግዚአብሔርን መፍራት ማለት ምን ማለት ነው (11-16)?፤ ለ) ፍርሃት ከእምነት ጋር ምን ግንኙነት አለው?
5. የእግዚአብሔር ሕዝብ መከራን ሲቀበል ከተ. 18-22 ምን የሚያጽናው ተስፋ ሊያገኝ ይችላል?

6. ሀ) እግዚአብሔር አንተን ከመከራ መቼ አዳኑ? ለ) እግዚአብሔርን እንዴት አመሰግንኩ? ሐ) ከአንተ ምስክርነት የተነሣ ሌሎች የተባረኩ ይመስልሃል?

አዲሻልክ! የረት ጉሥ ሰው አገሱ ሲሆን፤ አዲሻልክ (እንደ ፈርዖን) የሥርወ መንግሥት (የግዕዝ) ስም ሲሆን ይችላል።

ተ. 6 ይህ ችግር፤ ሳይን ራሱን እንደግያመለከት ገልጽ ነው።

ተ. 7 የእግዚአብሔር መልአክ፤ በብሉይ ኪዳን እግዚአብሔር ራሱ በምድር ላይ ራሱን መገለጡን የግያመለከት ስም።

ተ. 9-10፤ ሳይን ተባታ ብቻ ሳይሆን ስንትም ያስፈልገው ነበር (14፡21+3)።

ሳምንት 34 ሰኞ

የሐዋርያት ሥራ 10+34-48

1. ወንጌል ለአይሁድ ብቻ ሳይሆን ለአሕዛብም ጥምር መሆኑን ዲጥርስ እንዴት አሳየ (ተ. 34-36)?
2. ዲጥርስ ለእነዚህ አሕዛብ ስለ ኢየሱስ ምን አስተማረ (37-43)?
3. ከዲጥርስ ጋር የመጡት ደቀ መዛሙርት ስምን ደነገጡ? እነ ቀርኔሌዎስ መንፈስ ቅዱስን እንደተቀበሉ በምን አወቁ (44-46)?
4. ዲጥርስ ይህን አይቶ ምን ተረዳ? ምን ለዘዘ (47-48)?
5. ከሌሎች ክርስቲያኖች ጋር ያለህ አንድነት በምን ላይ የተመሠረተ ነው? ይህን አንድነት እንዴት ትገልጻለህ?
6. * ዲጥርስ፡ እስጢፋኖስና ፈልጶስ ለአይሁድ ሲሰበኩ በኢየሱስ የብሉይ ኪዳን ትንቢትና ተስፋ እንደተፈጸመ በማረጋገጥ፤ ኢየሱስን በመግደላቸው በደለኞች እንደሆኑ በማሳየት የኢድግራሞችን ሕሊና ነኩ። አሁን ግን ዲጥርስ ለአሕዛብ ሲሰበክ፡ ሀ) መልአክቱ እውነተኛ መሆኑን እንዴት አረጋገጠ? ለ) ሕሊናቸውን እንዴት ነከ? ሐ) የክርስቶስ ምስክር ስትሆን እንደ ሰግዶቹ ሁኔታ ወንጌልን እንዴት መገለጥ ትችላለህ?

ተ. 34-35 በአሕዛብ ሁሉ እርሱን የግረፈ ... በእርሱ የተወደደ እንደሆነ (የግንኙም አገር ሰው እግዚአብሔርን የማረፈ...ከሆነ እግዚአብሔር ይቀበላል)፤ ቀርኔሌዎስ የክርስቶስ ከግመት በፊት አልገኘም (11+14)፤ ነገር ግን ግንም ሰው እንደ ቀርኔሌዎስ እግዚአብሔርን በእውነት ቢፈልግ ወንጌልን ስምቶ ንስሐ ቢገባ ይድናል (የሐ. 7+17)።

ተ. 44 መንፈስ ቅዱስ ወረደ! 1+8፤ 2+4፤ 8+17።

ተ. 46 በልሳኖች ሲናገሩ! 2+4 እና ግስታወሻ ተመ.።

ሳምንት 34 ግከሰኞ

የሐዋርያት ሥራ 11+1-18

1. ዲጥርስ ወደ ኢየሩሳሌም ሲመለስ ስለ ምን ተወቀሰ? በግን (ተ. 1-3)?
2. ዲጥርስ የሆነውን ሲተርክላቸው ከእግዚአብሔር እንደነበረ እንዴት አሳየ (4-15)?
3. ዲጥርስ ነገሩን፡ ሀ) ከኢየሱስ ቃል ጋር፤ ለ) በበዓለ ገምሳ ቀን ከሆነው ከሥተት ጋር እንዴት አያያዘው (16-17)?

4. እጥርስን ከሰው በኋላ ምን አደረጉ (18)?
5. ንስሐ ከየት ይመጣል? ምንን ያመጣል (18)? ይህ እውቀት ለእሱትህና ለምስክርነትህ እንዴት ይጠቅማል?
6. * በክርስቲያኖች መካከል በወንጌል ሥራ ምክንያት መለያየት ሲፈጠር ይህ አንቀጽ ምን መመሪያ ይሰጣል?

ቱ. 2 ከተገረዙት ወገን የሆኑት ሰዎች (በግዘረት አስረላጊነት የግሪኮች አይሁዳውያን አማኞች)፤ ክርክሩ እጥርስ ቅርጺያዎስን በግጥሙ ላይ ሳይሆን በቤተ ስለ በላ ነበር (ገላ. 2:11-13)፤ እነዚህ ሰዎች ከአሕዛብ ያመኑትን በወንጌል መሠረት ብቻ ለመቀበል ፈቃደኞች አልነበሩም።

ቱ. 11 እጥርስ ስለ እንስሳት በሕግ የተደነገገውን ልዩነት ያፈረሰውን ራእይ በአሕዛብና በአይሁድ መካከል ከነበረው ልዩነት መፍረስ ጋር አያያዘው። አይሁድ ስለ እንስሳት የተሰጠውን ሕግ በመጠበቃቸው፤ የእግዚአብሔር ትዕዛዝ ሕዝብ መሆናቸውን በማመልከት እነርሱ በንጹሕን እንስሳት እንደተመለሱ ይጻጥሩ ነበር (ዘሌ. 11:43-47)።

ቱ. 18 አሁን ወንጌሉን «እስከ ምድር ዳርቻ ድረስ» ለመስጠት በሩ ተከፍቶአል (1:8)።

ሳምንት 34 ረቡዕ የሐዋርያት ሥራ 11:19-30

መግቢያ፤ ሉቃስ የአሕዛብ ሐዋርያ እንዲሆን የተጠራው ሰው ስለ መመለሱና ከአሕዛብ መጀመሪያ ያመነውን ሰው ታሪክ በመጻፍ (ም. 9 እና 10)፤ ከእስጢፋኖስ ሞት በኋላ ወደ ተነሣው ሰደት ተመልሶ፤ በአሕዛብ መካከል ለወንጌል መስፋፋት መነሻ ስለ ሆነችው ቤተ ክርስቲያን መጽጽም ይተርካል።

1. ቤተ ክርስቲያኗ በአንጾኪያ በምን ሦስት ደረጃዎች ተጽፏለች (ቱ. 19-24)?
2. በርናባስ የአማኞቹን ሁኔታ ሲያይ ምን አደረገ (23-26)?
3. በኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያንና በአንጾኪያ ቤተ ክርስቲያን መካከል ምን ዓይነት ግንኙነት ነበረ (22-30)?
4. በአንተ ቤተ ክርስቲያንና በሌሎች አብያተ ክርስቲያናት መካከል ምን ዓይነት መደጋገፍ አለ?
5. አዲስ አማኞችን ለመርዳት ከበርናባስ ምን ትግራለህ?

ቱ. 19 አንጾኪያ፤ ከርምና ከእስክንድርያ ተጥሎ የርም መንግሥት ሦስተኛ ከተማ።

ቱ. 22 በርናባስ፤ 4:36-37፤ 9:27።

ቱ. 26 ክርስቲያን ተባሉ፤ ለአማኞች እንደ ነቀፌታ የተሰጠ ስም ይመስላል።

ሳምንት 34 ሐሙስ የሐዋርያት ሥራ 12:1-17

1. * በዚህ አንቀጽ፡ ሀ) የእስራኤል አገር አስተዳደር (ቱ. 1-3)፤ ለ) ስለ ክርስቲያኖች የኢየሩሳሌም ሕዝብ አመለካከት (1-3)፤ ሐ) የኢየሩሳሌም

ቤተ ክርስቲያን አስተዳደር (12:17)፤ እንደተለወጠ ምን ግስረጃ ታገኛለህ?

2. እጥርስ ከመሄጃ ቤት እንዳያመጥ የከለከሉትን እንትፋቶች ዘርዘር (4-10)።
3. የኢየሩሳሌም አግኖች ሲጸልዩ ተስፋቸው ምን ነበረ (5:13-16)?
4. እግዚአብሔር ያዕቆብን ለሞት በመተዳና እጥርስን በመልክ አግኝቷት በግዳት ስለ እግዚአብሔርና ስለ ዕትዱ ምን ትግራለህ?
5. ለእንተ ሞትና በሕይወት ሞት አንድ ነው? ለምን?
6. ስለ ጸሎት መልስ ከዚህ ታሪክ ምን ትግራለህ (5:12-17)?

ፋ. 1 በዚያ ሁኔታ፤ ግንኙላ በአንድ ቦግደግ ላይ በነበረበት ወትት በኢየሩሳሌም ከተማ በሐዋርያት ላይ ስደት እንደተነሣ ሱታስ ይገልጻል።

ገጽ ሄሮድስ፤ በደውላግ በሰጣርያ ከ41 ሳ. ም. የነገረው የታላቁ ሄሮድስ የልጅ ልጅና ሙሉ የሐንስን የገደለው የሄሮድስ ወንድም ልጅ።

ፋ. 2 ያዕቆብ፤ ሐዋርያው (1:13)።

ፋ. 6 በዚያች ልሊት፤ ግን ሰው በፋሲካ በግል እንዲገደል አይሁድ አይፈትዱም ነበር፤ እጥርስ የወጣው የመፈረሻ በነበረው በአራተኛው ዘብ ፈረቃ ይመስላል (4:18፤ ግር. 6:48)።

ፋ. 15 መልክ፤ ነው፤ እያንዳንዱ ሰው በአንድ መልክ ይጠበቃልና መልክቱም የግጥሞቹን ስው ሊመስል ይችላል የግል አስተሳሰብ በአይሁድ ዘንድ ነበረ (ግብ. 18:10)።

ፋ. 17 ያዕቆብ፤ የኢየሱስ ትርብ ዘመድ (ግር. 6:3)ና የትንግሥው ምስክር (1ቆሮ. 15:7)፤ እጥርስ ከሔደ በኋላ የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን መሪና የኢየሩሳሌም ጉባኤ ሊቀ መንበር ነበረ (15:13-21፤ 21:18፤ ገላ. 1:19፤ ያዕ. 1:1)።

ሳምንት 34 ዓርብ

የሐዋርያት ሥራ 12:18-25

1. የሄሮድስን ኃጢአት ዘርዘር (ፋ. 1-3:18-23)።
2. ጠባዩስ እንዴት ነበረ?
3. እግዚአብሔር ለምን ተወረው? እንዴት (23)?
4. ከዚህ ምዕራፍ ስለ መላእክት አገልግሎት ምን ተምረሃል (7-10:23)?
5. ዛሬ እግዚአብሔር ሰዎችን ይቀሥፋልን? ይህ ሐሳብ በጸሎትህ ላይ ምን ለውጥ ሊያመጣ ይችላል?
6. * የእግዚአብሔር ቃል ከበዓለ ኅምሳ ዕለት ጀምሮ፤ ሀ) በየትኞቹ ቦታዎች፤ ለ) በምን ዓይነት ሰዎች መካከል፤ ሐ) በምን ሁኔታ፤ መ) በግን ምስክርነት አድጎና ተስፋፍቶ ነበር (24)? በአገርህ ውስጥ ዛሬ በምን ሁኔታ በግደግና በመስፋፋት ላይ ይገኛል?

ፋ. 20 ተጣልቶ ነበር (ተቋጥቶ ነበር)፤ ምክንያቱን አናውቅም።

ፋ. 25 አገልግሎታቸውን ፈጽመው፤ 11:29-30።

ግርባስ፤ የኢየሩሳሌም ነገሪ (12:12)፤ የበርናባስ ወንድም (ወይም አጉት) ልጅ፤ የሐዋርያት ረዳት (13:5:13፤ 15:37-39፤ ቶሊ. 4:10፤ 2ጢሞ. 4:11፤

1፲፮፡5+1-3) እና እንደ ጥንት ቤተ ክርስቲያን ትውፊት በሰሙ የተሰለኩትን ግንኙኛ የጌላ እንዲያይ ነው (ግር. 14+51-52)።

ባዮንት 34 ትዳግ

የፈጥሮያት ሥራ 13+1-13

መዝሙር! ሉቃስ በአሕዛብ መካከል ግንኙኛ እንደተሰፋፋ ይተርካል (ዮ. 13-28)። በዚህ ታላት ሥራ ጥናቱ ጳውሎስ ሲሆን፣ ሥራው ከአንጻሪያ ቤተ ክርስቲያን ተጀመረ።

1. የአንጻሪያ ቤተ ክርስቲያን አስተዳደርና አምልኮ እንዴት ነበረ (ዮ. 1-4)?
2. በዚህ አዲስ ሥራ መጀመር፣ ሀ) መንፈስ ቅዱስ፣ ለ) የቤተ ክርስቲያን መሪዎች፣ ሐ) የቤተ ክርስቲያን አባላት ሁሉ፣ መ) በርናባስና ሳውል እንዴት ተሳተፉ (1-4)?
3. ቤተ ክርስቲያን ከአካባቢው ውጭ በግንኙኛ ሥራ እንዴት ተሳተፋለች? እንተሰ ምን ግድረግ ትችላለህ?
4. በርናባስና ሳውል ሥራቸውን እንዴት ጀመሩ (4-6)? ለምን?
5. ጳውሎስ የጠንቋቸውን ተቃውሞ እንዴት አሸነፈ? ውጤቱ ምን ነበረ (6-12)?
6. * ጳውሎስ ቀደም ሲል መንፈስ ቅዱስን መቀበሉ ሲታወቅ (9+17-18)፣ አሁን ሉቃስ «መንፈስ ቅዱስን ተዋልቶ» በግለሰብ ለራሱ እንዲገባት ስለ መንፈስ ቅዱስ ሙላት ምን ታስተውላለህ? (ደግሞ 4+8ን ከ2+4 ጋር አስተያይ)።

ዮ. 1 ሄርደስ! ሙሉ የፈንስን የገደለው ሄርደስ ይሆናል (ሉቃ. 3+1)።

ዮ. 2 መንፈስ ቅዱስ... አለ! ከነዚያት በአንዱ የተነገረ ቃል ይመስላል (1፲4+25፲21+10-11)።

ዮ. 4 ቀጽርስ! የበርናባስ አገር (4+36)።

ዮ. 5 የፈንስ የ12፡25 ግስታዊ ተሙ።

ዮ. 9 ጳውሎስ... ሳውል! የአይሁድ ሰዎች ብዙ ጊዜ በቤተሰባቸው የአይሁድ ሰዎች ከተሰማቸው በኋላ (ሳውል፣ የፈንስ ...) የግርክ ስም ይሰጣቸው ነበር (ጳውሎስ፣ ግርቀስ ... 14+36፡12+12)። ቀጽርስን ከተጠ በኋላ በአሕዛብ መካከል ሲመሰክሩ ጳውሎስ መሪ ሆነ (ዮ. 13ን ከዮ. 2 ጋር አገናኙ)።

ባዮንት 35 እሑድ

መዝሙር 34 (35)

መዝሙር! መዝሙረኛው ብዙ ጊዜ ወደ እግዚአብሔር ባለሙያዎች በብስጥት ይናገራል! በዳዊት ሕይወት ውስጥ ከሁሉ በላይ የታወቀው መከራ ሳኦልን ምንም ሳይበድለው ያደረሰበት ሰደት ነበር። ስለዚህ የዚህ መዝሙር መነሻ ዳዊት የሳኦልን ሕይወት ለግጥፋት ሲችል በቀልን ለአምላኩ ከተወ በኋላ ያቀረበው ጸሎት ሲሆን ይችላል (1ሳሙ. 24)።

1. ዳዊት እግዚአብሔር ምን እንዲያደርግለት ፈለገ (ዮ. 1-3)?
2. ጠላቶቹን በእግዚአብሔር ፊት ስለ ምን ወቀላቸው (4፡7፡11፡12፡13-16፡19-21)?

3. እግዚአብሔር ለዳዊት ልመና መልስ ሲሰጥ ዳዊት ምን ለማድረግ ቃል ገባ (9-10:18:28)?
4. ሰዎች አንተን ያለ ምክንያት ሲቃወሙህ ራስህን ለማጽደቅ ትሞክራለህ ወይስ ነገሩን ለእግዚአብሔር በጸሎት ታስረክባለህ?
5. መልካም በማድረግህ መከራ ቢደርስብህ ለእግዚአብሔር ክብር ነው ለማለት ትችላለህን?

ቱ.7 በከፍተኛ (ምንም ሳልበድላቸው)፤ ወንጌል የጥፍን ሥራ ወደ በረከት ይለውጣል፤ ይኸውም የእግዚአብሔር ልጆች የክርስቶስን አርአያነት እንዲከተሉ ቀጠርተው ስለ ክርስቶስ ስም በሥቃይ የእግዚአብሔር መንፈስ በእነርሱ ላይ ስለሚያርፍ የተባረኩ ናቸው (1ኢጥ.2:21:14:14)።

ቱ.8 የዳዊት ጸሎት በከፍተኛ ሰዎች ላይ የእግዚአብሔር ጽድቅ በፍርድ እንዲገለጥ እንጂ፣ ከገል ቴም ወይም ከበተል የተነሣ አይደለም።

ቱ.9+10 ዘጸ.15+11 ተመ.።

ሳምንት 35 ሰኞ

የሐዋርያት ሥራ 13:14-41

መግቢያ፤ ጳውሎስ ወደ አንድ ምክራብ ገብቶ በምን አኳኋን እንዳስተማረና በስብከቱ ምን እንደተናገረ ከግሬው ምንባብ እናስተውላለን።

1. ጳውሎስ ለወንጌል ተሰሚነትን ለማስገኘት ሲል የምክራብን ባሕል፣ ለማድና ሰዎችን በምን አኳኋን አከበረ (ቱ.14-16)?
2. አድማሮችህን እንዴት ታከብራቸዋለህ?
3. እግዚአብሔር ለእስራኤል ሕዝብ ምን አድርጎ ነበር (17-23)?
4. ለኢየሱሳይም ነዋሪዎችና ለአለቆቻቸው ስለ ኢየሱስ ምን ምስክርነት ተሰጣቸው? ይህንን ለምን ጣሉ (24-29)?
5. ጳውሎስ በክርስቶስ ትንሣኤ እግዚአብሔር ያደረገውን እንዴት አረጋገጠ (30-37)?
6. ጳውሎስ መልእክቱን ሲደመድም፣ ሀ) ምን ተስፋ፣ ለ) ምን ግስጠንቀቂያ ሰጠ (38-41)? ይህንኑ ከምስክርነትህ ጋር አስተያይ።

ቱ.14 የኢስራይ ወደምትሆን አንጻኪያ፤ በቱ.1 የተጠተሰው አንጻኪያ ሳይሆን በግሬው ቱርክ መሐል አገር የነበረ ትልቅ ከተማ።

ቱ.16 እግዚአብሔርን የምትፈሩት፤ እንደ ቶርኔሌዎስ ሳይገረዙ በአይሁድ ጸሎት ቤት የተሳተፉ (የ10:23 ግስታወሻ ተመ.)። ጳውሎስ ሁለቱንም ወገኖች በስብከቱ ተመለከተ (ቱ.26)።

ቱ.21 ከብንያም ወገን፤ የጳውሎስ ወገን (ሮም 11:1)።

ሳምንት 35 ግክለኛ

የሐዋርያት ሥራ 13:42-52፤ 14:1-7

1. አድማሮቹ የጳውሎስን ስብከት በምን አኳኋን ተቀበሉ (13+41-43)?
2. በሁለተኛው ሰንበት ምን ሆነ? ለምን (13+44-48)?

3. ከሁለተኛው ሰንበት በኋላ የተፈጸሙት ሁለት ነገሮች ምንድን ናቸው (13+49-52)?

4. በአንጻሪያ እንደሆነ ሁሉ በኢቆንጥንም የወገሏ ስብከት በምን ዓይነት ምስት ደረጃዎች አለፈ (14+1-7)? በአንጻሪያ ያልተከሠተ በኢቆንጥን ምን ተፈጸመ (14+3)?

5. አንዳንድ ሰዎች ለምስክርነትህ የግሰሙትን መልካምም ሆነ ከቶ መልስ እንደነጻውሉስ ለግስተናገድ ዝግጁ ነህን (13+43+14+3)?

6. አንዳንድ ሰዎች በወገሏ እንዲያምኑ ከግድብሉት ምን ይለያቸዋል (13+48)? ይህስ ምስክርነትህንና ጸሎትህን እንዴት ይቀስቅሳል?

13+46 እነሆ ወደ አጃባብ ዘወር እንላለን፤ ጳውሎስ ሙጅመሪያ ወገሏን ለአይሁድ በየቦታው ለበክ፤ ሲታወሙት ገን ወደ አጃባብ ልደ (ርዎ 1+16)።

13+48 ለዘላለም ሕይወት የተዘጋጁ ሁሉ (ለዘላለም ሕይወት የተመረሙትም ሁሉ)፤ 2+47።

13+51 የአግራቸውን ትቢያ አራገረውባቸው፤ ሉቃ.9+51 10+11።

ኢቆንጥን፤ ከአንጻሪያ በስተምራት 100 ኪ.ጜ. የግርት የገላትና አውራጃ ከተግ።

ባምንት 35 ረቡብ

የሐጥርያት ሥራ 14+8-28

መግቢያ፤ ለስተራን ከርም መንግሥት ተጥጥር ውጭ የሆነ አነስተኛ ከተማ ነበረ። በዚሁም ጥቂት አይሁድ ይኖሩ ነበር፤ የጢዋቲያስ አገር ሳይሆን አይተርም (16+1-2)። ጳውሎስ አይሁድ ላልሆኑት ሲሰብክ መልእክት እንዴት እንደነበረ በልስተራን ለአረግውያን ከሰበከው ትምህርት ግጭት እንችላለን።

1. እጉሩ ስሎ ከነበረው ሰውዬ የፈውስ ታሪክ ምን ትግራለህ (ቱ.8-13)?

2. ጳውሎስ ለእነዚህ አረግውያን ስለ እግዚአብሔር ምን አምስት ነገሮችን አስተማረ (15-17)?

3. ከልስተራን ሰዎች የአመለካከት ለውጥ ስለ ጠባያቸው ምን ታስተውላለህ (19-20)? ሰዎች ሃረ ስለ ወገሏና ስለ ወገሏ መልእክተኞች ያላቸውን ሐሳብ ለምን ይለውጣሉ?

4. ጳውሎስና በርናባስ እነዚህ አዲስ አግኞች በእምነታቸው እንዲጸኑ ምን አደረጉ (21-23)?

5. ጳውሎስና በርናባስ ወደ አንጻሪያ ሲመለሱ ምን አደረጉ (24-28)? ይህ በወገሏ ሠራተኞችና በቤተ ክርስቲያን መካከል ስላለው ግንኙነትና ሳላረነት ምን ያሳያል? ለዚህስ ምን ግድረግ ይገባሃል?

ቱ.12 ድያ...ጸርጌን፤ በግሪክ አስተሳሰብ ድያ የኖው አምላክ ሲሆን ጸርጌን ደገም የአግልክት ተናጋሪ (አረ አግልክት) ነበረ።

ቱ.14 ለብላቸውን ቀደው፤ ጳውሎስና በርናባስ ቋንቋቸውን አላወቁም (11)+ ነገር ገን የድያን ካህን የመሥዋዕት ዝግጅት ሲያዩ ሐዌናቸውን ገለጡ።

ቱ.20 ደርቤን፤ ከልስተራን በስተ ምሥራት 95 ኪ.ጜ.የግርት ከተማ፤ የጋይዮስ አገር (20+4)።

መግቢያ በመጀመሪያይቱ ቤተ ክርስቲያን አይሁድ ብቻ ይገኙ ነበር፤ ቆርኔሌዎስ ካመነ በኋላ ግን አሕዛብ እየበዙ ሐዲና በሁለቱ ወገኖች መካከል መለያየት መጣ፤ የሙሴን ሕግ አጥብቀው ይጠብቁ በነበሩ በፈረሳውያንና የአሕዛብ ሐዋርያ በነበረው በጳውሎስ መካከል ከባድ ጥልና ክርክር ተነሣ፤ የሙሴን ሕግ የሚጠብቁት አይሁድና ሥርዓቱን ሳይፈጽሙ ክርስቶስን በማመን ብቻ ወደ ቤተ ክርስቲያን የገቡት አሕዛብ በአንድነት ይኖሩ ዘንድ የዕርቅን መንገድ ለማግኘት በኢየሩሳሌም ታላቅ ጉባኤ ተደረገ።

1. ክርክሩ ስለ ምን ነበረ (ቍ. 1-5)? ለምንስ ከባድ ሆነ (10-11)?
2. ሀ) ጲፐሮስ (ስምያን)፤ ለ) ጳውሎስ፤ ሐ) ያዕቆብ መዳን በኢየሱስ በማመን ብቻ መሆኑን እንዴት አረጋገጡ (7-18)?
3. አይሁድ በአሕዛብ አማኞች ላይ ቅሬታ እንዳያድርባቸው የያዕቆብ ተጨማሪ ውሳኔ ምን ነበረ (19-21)?
4. ለሰው የመዳንን መንገድ ስትገልጥ ክርስቶስን ከማመን ጋር ምን ሌላ አስፈላጊ ነገር ትናገራለህ? ለምን? አንተስ የኢየሩሳሌምን ጉባኤ ውጤት በማጥናትህ ለወደፊቱ ምን ታስተምራለህ?
5. ዕርቅን ስለ መፈለግ ከዚህ ታሪክ ምን ትማራለህ?
6. * ቍ. 15-18ን ከአሞጽ 9፥11-12 ጋር በማስተያየት ስለ ትንቢት አተረጓጎም ምን ትማራለህ?

ቍ. 10 እግዚአብሔርን አሁን ስለ ምን ትፈታተናላችሁ? እግዚአብሔርን መፈታተን ግለት እግዚአብሔር ከገለጠው በላይ ሌላ ምልክትን መፈለግ ግለት ነው (ዘጸ. 17፥2-7)።

ቍ. 13 ያዕቆብ የ12፥17ን ግስታወሻ ተመ.።

ቍ. 20 እነዚህ አራት ነገሮች ምን እንደሚያመለክቱ ለእኛ ግልጽ ባይሆንም ለአይሁድ ግን እጅግ አስጻፈ ነበሩ።

ከጣዖት ርዥስት (ለጣዖት በመሠዋቱ ምክንያት የረከሰ ምግብ)፤ 1ቆ. ም. 8 ተመ.።

ከታነተም ከደምም (ሳይታረድና ደሙም ሳይፈስ ታንቆ የሞተ እንስሳ)፤ ዘሌ. 17፥12-14።

ገላትያ

የዚህን መልእክት ዋና ትምህርትና የተጻፈበትን መንፈስ ለማስተዋል በመጀመሪያ ሐዋርያው ጳውሎስ በምን ምክንያት እንደጻፈው መረዳት ያስፈልጋል፤ ጳውሎስ በገላትያ አውራጃ ወንጌልን ሲሰብክ ብዙ ሰዎች በክርስቶስ አምነው ተጠመቁ፤ መንፈስ ቅዱስንም ተቀበሉ። ከእነዚህ ሰዎች የሚበዙቱ ከአረማውያን ወገን ነበሩና በጳውሎስና በወንጌል እጅግ ተደሰቱ (4፥15-16)።

ጳውሎስ ከአገሩ ከወጣ በኋላ ግን ከአይሁድ ወገን ያመኑት መጥተው የጳውሎስን ሐዋርያነት እየነቀፉ፤ እንዲሁም ክርስቲያን መገረዝና የሙሴን ሕግ መጠበቅ አለበት እያሉ አዳዲስ አግኞችን ያሳስቱ ነበር። በዚህ ምክንያት ጳውሎስ ይህን ጠንካራ መልእክት ጻፈ። የመልእክቱም ዋና ትምህርት በኢየሩሳሌም ከተካሄደው ጉባኤ ጋር መያያዙ ግልጽ ሲሆን፤ አንዳንዶች ከጉባኤው በፊት፤ ሌሎች ደግሞ ከጉባኤው በኋላ እንደተጻፈ ይገምታሉ (ሐ.ሥ. 15፥1-21)።

ሳምንት 35 ዓርብ

ገላትያ 1፥1-10

መግቢያ፤ ጳውሎስ መልእክቶችን ሲጽፍ ወደ ፍሬ ነገሩ ከመግባቱ በፊት ሰላምታ ያስቀድግል። በዚህ መልእክት ከሰላምታው በኋላ (ቀ. 1-5) ለግሪኩ ትምህርት ግን በተጨማሪ መግቢያ አዘጋጀለት (6-10)።

1. ጳውሎስ ሐዋርያነቱን እንዴት ተመለከተው (ቀ. 1-2፥6፥10)?
2. ከቀ. 1-5 ስለ እግዚአብሔር አብ አምስት ነገሮችን ጻፍ።
3. ከክርስቶስ ሞት ጋር የተያያዙትን አራት ነጥቦች ዘርዝር (3-5)።
4. ጳውሎስ እውነተኛውን ወንጌል በምን አኳኋን ጠበቀ (6-10)?
5. ስለ እምነትህ እንደ ጳውሎስ እርግጠኛ መሆን እንዴት ትችላለህ?
6. * የክርስቶስ ጸጋና ሰላም በሕይወትህ እንዴት ይገናኛሉ? ይህን ከመስቀሉ ሥጦር ጋር አስተያይ።

ቀ. 1-2 ወደ ገላትያ አብያተ ክርስቲያናት፤ ጳውሎስ በመጀመሪያው ወንጌላዊ ጉዞ ወትት በደርቢን፤ በልስጥራን፤ በኢቶጥንና በኢስድያ አንዲዚያ ላጽጽግቸው አብያተ ክርስቲያናት መጻፉን ብዙዎች ያምናሉ (ሐ.ሥ. 14፥21-23)። አንዳንዶችም ጳውሎስ በሰሜን ገላትያ በሁለተኛው ጉዞ ለመሠረታቸው አብያተ ክርስቲያናትም እንደጻፈ ይገምታሉ፤ በሐዋርያት ሥራ ግን ስለ እነዚህ አብያተ ክርስቲያናት የተጻፈ ነገር የለም።

ሳምንት 35 ቅዳሜ

ገላትያ 1፥11-24

1. ጳውሎስ በክርስቶስ ከግመት በፊት ምን አድርጎ ነበር (ቀ. 13-14)?
2. ስለ መለወጡ ሲያብራራ የእግዚአብሔርን፤ ሀ) ሥራ፤ ለ) ዓላማ እንዴት ገለጠ (15-16)?
3. ከተለወጠ በኋላ ያደረገውን ዘርዝር (17-24)።
4. የሕይወት ታሪኩን ለገላትያ አብያተ ክርስቲያናት ለምን ጻፈ (11-12)?
5. የጳውሎስ ትምህርት በሕይወትህ ምን ስፍራ አለው?
6. አንተ እግዚአብሔርን ስለ ግን ታመሰግናለህ (24)? ስለ አንተ እግዚአብሔርን የሚያመሰግኑ ይገኛሉ? በምን ምክንያት?

ቀ. 11-12 እግዚአብሔር ወንጌልን ለጳውሎስ በምን አኳኋን እንደገለጠለት እናውቅም።

ቀ. 17 ወደ ዓረብ አገር ሄድሁ፤ በሐ.ሥ. 9፥22 እና በ9፥23 ታሪክ መካከል ይሆናል።

ተ. 18 ወደ ኢየሩሳሌም ወጥቼ...፤ ሐ.ሥ. 9+26-30»

ተ. 19 ያልቀብሰ የሐ.ሥ. 12+17ን ግስታወሻ ተጠ።»

ባምንት 36 አሐድ

ጠገር 35(36)

ጠገር 35 ላይ ያሉ ስለ ክፉ ሰው ኃጢአተኝነትና ስለ እግዚአብሔር ደግነት ሲያስብ እግዚአብሔር ዳድቃንን ዘወትር እንዲጠብቃቸው ይጸልይ ነበር።

1. ቱ. 1-4 ስለ ክፉ ሰው ጠባይ ምን ይገልጣል?
2. ከዚህ አንጻር ከእግዚአብሔር ባሕርያት መካከል የትኞቹን ይጠቅሳል (5-6)?
3. ሀ) እግዚአብሔር እንዲህ ሲሆን ሰዎች ምን በረከት ይተባሉ (6-9)? ፤ ለ) አንተስ ይህን እየተቀበልህ ትናራለህ?
4. በተ. 10-11 ላይ የግጥም ስራ የሳዊትን ልማት ይገልጻል።
5. የክፉ ሰው መጨረሻ ምንድን ነው (12)?
6. በሕይወት ዘመኑ ስለ እግዚአብሔር ባሕርይ በምታሰላስለውና በምታቀርቡ ጸሎት መካከል ምን ግንኙነት አለ?

ባምንት 36 ሰኞ

ገጽ 2+1-10

1. ጳውሎስ እንደገና ወደ ኢየሩሳሌም ለምን ሄደ (ተ. 1-2)?
2. «ሐሰተኞች ወንድሞች» ምን ያደርጉ ነበር (3-4)?
3. ጳውሎስ ሐሳባቸውን ለምን አልተቀበለም (5)?
4. በጳውሎስና በኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን መሪዎች መካከል የነበረው ስያሜ ምን ይመስል ነበር (6-10)? በምን ጭህ ላይ የተመረተ ነበር (8)?
5. ከሌላ ሰው ጋር ስያሜነት ለመፍጠር እንድትችል የጳውሎስ እርዳታ እንዴት ሊረዳህ ይችላል?

ተ. 1 ይልቅ ወጭ! ይህ የሐ.ሥ. 11+30 ወይም የሐ.ሥ. 15 ወይም ይገኝ እኛ የጥናታችን ልላ ጉዳዮች ሊሆን ይችላል።

ተ. 6 ለገላት እንኳ እልመናልኝ! ጳውሎስ ወደህ ለግዳ መንገዱን ከእግዚአብሔር እንጂ ከሰው አልተቀበለውትም የግለሰብ መረታዊ ልሳቤን በድጋሚ ያጸናል (1+11-12)።

ተ. 9 ስራዎች (ጥያቄ)፤ እንድን ሕንጻ ከሥር ደግረው የግጥም ጽሁፍ ጽሁፍ።

ባምንት 36 ግጥም

ገጽ 2+11-20

ጠገር 36 ላይ ያለውን መንገድን ከግጥም እንደተቀበለ ከገለጠ በኋላ ወደ መልእክቱ ፍሬ ሃገር ይገባል፤ ይህም ሰው በእግዚአብሔር ፊት በምን መወረት እንደሚጸድቅ ያሳያል። ይህ ትምህርት የፍልስፍና ጉዳይ ብቻ ሳይሆን ከሰው ጋር መብላት ተገቢ መሆኑን ወይም አለመሆኑን ይገልጻል። ምክንያቱም

አይሁድ ከአሕዛብ ጋር አብሮ መብላት እንደሚያረከባቸው ያምኑ ስለ ነበር ነው፤ እንዳንዶች በቤተ ክርስቲያን እንኳን ሳይታዩ ይህን ሐሳብ የሚጥኝ ብለው ይከተሉት ነበር።

1. ጳውሎስ ጲጥሮስን (ኪፋን) ለምን ተቃወመው (ቱ. 11-14)?
2. ሌሎችን ክርስቲያኖች በምን መሠረት ትቀበላቸዋለህ? በወገን፣ በባሕል፣ በሥርዓት ወይም በሌላ ምክንያት ልዩነት ትፈጥራለህ? ለምን?
3. ሰው በሕግ ሥራ እንደማይጸድቅ በቱ. 16 ላይ ስንት ጊዜ ተደጋግሞ ተጽፎአል? ሰው ክርስቶስን በማመን እንደሚጸድቅ ስንት ጊዜ ተገለጠ?
4. ጳውሎስ፣ ሀ) ሕግን፣ ለ) ክርስቶስን እንዴት ተመልክተ (19-20)?
5. አንተ ከቱ. 20 ስለ ክርስትና ሕይወትህ ምን ትገነዘባለህ?
6. * ጳውሎስ ጲጥሮስን በመቃወሙ ስለ ቤተ ክርስቲያን መሪዎችና ስለ ሥልጣናቸው ምን ትግራለህ? ጲጥሮስ የጳውሎስን ተግዥ የተቀበለ ይመስልሃል? (2ኢጥ. 3+14-18)?

ቱ. 12 አንዳንድ ከያዕቆብ...፤ ይህም ከያዕቆብ ጋር መተባበራቸውን እንጂ ያዕቆብ እንደላካቸው አያሳይም (1+19፤ 2+9፤ ሐ.ሥ. 15+24)።

ቱ. 16 እንዳጸድቅ! ኃጢአተኛ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ሆኖ እንዲቀም ግለት ነው።

ቱ. 17-18 እነዚህ ተጥሮች እንደ ቱ. 15 ለእኛ ግልጽ ሳይሆኑ ይችላሉ፤ «ሰው በእምነት ከጸደቀ ሕግ ፈርሶአልና አይሁዳዊ መሆን ምንም ተቸኝ የለውም» ለግሊጡ ሐሳብ የጳውሎስ ተቃውሞ መልስ የግሊጡ ይመስላል፤ ይህንም ከርም 3+1-8 ጋር አስተያይ።

ሳምንት 36 ረቡዕ

ገላትያ 2+21፤ 3+1-9

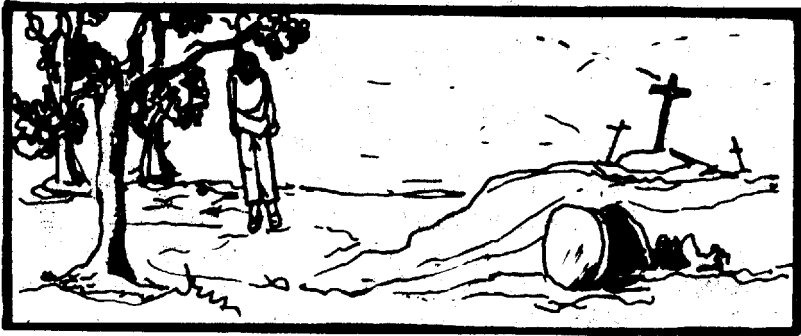
መግቢያ ጳውሎስ የጸድቅን መንገድ ከገለጠ በኋላ ይህ ትምህርት እውነተኛ መሆኑን ይላዩ ላይ መንገድ ያረጋግጣል።

1. ጳውሎስ በዚህ አንቀጽ ሰው በሕግ ሥራ እንደማይጸድቅ ለግላየት ምን ስድስት ምክንያቶች አቀረበ?
2. ጳውሎስ የገላትያን ለግላየት ለምን እንደ ሞቶች ፈጠራቸው (3+1-5)?
3. ከእግዚአብሔር የተቀበለውን በረከት ዘርዘር።
4. ሌላ በረከት ለመተበል ምን ታደርጋለህ?
5. የአብርሃም ልጅ ነህ? እንዴት (8-9)?

ቱ. 3+1 በዓይናችሁ ፊት ...፤ ጳውሎስ የክርስቶስን መስተዳድር ምሥጢሩን ለብን በግሊጡ መንገድ ሰጠው ነበር።

ቱ. 3+6 ጽድቅ ሆኖ ተፈጠረለት፤ አብርሃም እንደ ግንኙነቱ ሰው ሁሉ ኃጢአተኛ ነበረ፤ ነገር ግን በእግዚአብሔር ቃል በማመን እግዚአብሔር እንደ ጻድቅ ሰው ተቀበለው (ዘፍ. 15+6)።

ቱ. 3+8 አሕዛብ ሁሉ፤ ስለ እነርሱ የምሥራች ቃል ለአብርሃም ተሰጥቶ ነበር (ዘፍ. 12+3)።



መግቢያ፤ ጳውሎስ የሕግን ውጤትና የክርስቶስን ሞት ለማብራራት ሲል ዘዳ. 27፥26፤ ዕን. 2፥4፤ ዘሌ. 18፥5ን እና ዘዳ. 21፥23ን ይጠቅሳል።

1. ከሕግ ትእዛዛት ሁሉ አንዱን እንኳ ብትተላለፍ ሁኔታህ እንዴት ይሆናል (ቀ. 10)? ለምን?
2. ለወደራት ሕግን በይበልጥ በመጠበቅ ከሕግ እርግጥን ነጻ ልትወጣ ትችላለህ?
3. በቀ. 11-12 ላይ ሰው በሕግ እንደማይጸድቅ ለማሳየት ጳውሎስ ምን ሁለት ምክንያቶችን አቀረበ?
4. ክርስቶስ በመስቀል ላይ ምን ሆነ (13)? ለምን?
5. ይህም በመሆኑ ምንን አስገኘልን (13-14)?
6. የክርስቶስ ሞት ለአንተ ምን አድርጎአል? መልስህን ከ2 ቆሮ. 5፥21 ጋር አስተያይ።

መግቢያ ጳውሎስ ስለ ጽድቅ የሰጠው ትምህርት፤ ሀ) የገላትያ ሰዎች በተቀበሉት በረከት (3፥1-5)፤ ለ) ለአብርሃም በተሰጠው የተስፋ ቃል (3፥6-9)፤ ሐ) በክርስቶስ ሞት ምክንያትና ዓላማ (2፥21፤ 3፥10-14) መሠረት እውነተኛ መሆኑን አረጋግጠ፤ አሁን ደግሞ የሕግንና የተስፋውን ቃል ግንኙነት መግለጥ ይጀምራል።

1. ለአብርሃምና ለዘሩ ከተሰጡት የተስፋ ቃላት መካከል አንዳንዶችን እንብብ (ዘፍ. 12፥31፤ 12፥7፤ 13፥14-15፤ 17፥4-8፤ 22፥16-18)።

2. የሙሴ ሕግ ለአብርሃም የተረጋገጠውን ቃል ኪዳን ለመሻር ለምን አይችልም (15-17)?

3. ለአብርሃም የተሰጡት የተስፋ ቃላትና ቃል ኪዳን ለሕግ በመታዘዝ ወይስ እንዲሁ በእግዚአብሔር ጸጋ ላይ የተመሠረተ ናቸው?

4. በየትኞቹ የተስፋ ቃላት ላይ ተመሥርተህ ሕይወትህን ትመራለህ?

ፋ. 16 ለድርጅቱ አይልም... ለዘርህም ይላል! የአብርሃም ዘር ከአይሁድና ከአሕዛብ በክርስቶስ የሚያምኑትን ሁሉ ያጠቃልላል! ምክንያቱም እነርሱ የአብርሃም ዘር በሚሆኑ በክርስቶስ ስለሚገኙ ነው (7:29)።

ሳምንት 36 ትዳሜ

ገላትያ 3:19-29

መግቢያ አይሁድ የአብርሃም ዘር ሆነው የሙሴ ሕግ ስለ ነበራቸው ይመስሉ ነበር! ሰው በሕግ ሥራ አይጸድቅም በመባሉ «ታዲያ ሕግ የተሰጠው ለምንድን ነው?» በማለት ይጠይቁ ነበር። ስለዚህ ጳውሎስ በእግዚአብሔር ዕቅድ መሠረት የሕግ ሥራ በማሳየት፤ አይሁድ ወይም አረግጂ መሆን በክርስቶስ ላሉት ልዩነት እንደግልጽ በማሳየት ሐሳቡን ይደመድግል።

1. የሕግን አስፈላጊነት ዘርዘር! ሥራውስ ምንድን ነው (ፋ. 19-24)?

2. በሕይወትህ ውስጥ ሕግ ምን ይሠራል? እንደ «ጥግዚት» ሆኖ ምን አደረገለህ?

3. በክርስቶስ ያመኑት ሁሉ ያላቸውን በረከት ዘርዘር (25-29)።

4. ለአብርሃም የተሰጡትን የተስፋ ቃላት ግን ወረሰ? (ፋ. 29ን ከ7 እና 16 ጋር አስተያይ)።

5. በአንተ አመለካከት የሰው ወገን፣ ግዕረግ፣ የታ ወይም ሌላ ነገር በስዎች መካከል ምን ያህል ልዩነት ያመጣል? ለምን?

ፋ. 19-20 በእነዚህ ፋፕሮች ላይ የሚገኘው ሐሳብ ለእኛ ግልጽ አይደለም! ቢሆንም ሐሳቡ የተስፋ ቃል ከሕግ ይልቅ ብልጫ እንዳለው በአሰጣጡ ይታያል! ይኸውም የተስፋ ቃል በእግዚአብሔር በራሱ ሲሰጥ፤ ሕግ ግን በመላእክት በኩል በሙሴ አማካይነት ተሰጠ! መካከለኛውም ሌሎችን ሲያገናኝ የአንድ ወገን ብቻ አይደለም።

ፋ. 23 እምነትም ሳይመጣ፤ እዚህ ላይ እምነት ወንጌልን ያመለክታል (8:25)።

ሳምንት 37 አሐድ

መዝሙር 36(37)

መግቢያ በዚህ መዝሙር ዳዊት ለእግዳች እንጂ ለእግዚአብሔር አይናገርም።

1. በፋ. 1-8 በእግዚአብሔር የሚያምን ሰው ግድረግ፣ ሀ) የማይገባውን፣ ለ) የሚገባውን ዘርዘር።

2. የመታዘዝ ውጤት ምንድን ነው (1-8)?

3. ከፋትን መከታተል ሞኝነት የሆነበትን ምክንያት ግለጥ (2:9:10:13:15:17:20:35:36:38)።

4. በመዝሙሩ ስለ ጻድቅ ከተገለጡት መካከል 6 ነገሮችን አብራራ።

5. ሀ) በሕይወትህ ውስጥ የግንኙነትህ ጥናት ሃገር ምንድን ነው? ለ) ይህንን ለማሸነፍ ይህ መዝሙር እንዴት ይረዳሃል?

ተ. 11. ገሮች (ትሑቶች)፤ በራሳቸው ሳይተግሙ በትዕግሥት የእምነትን መገደቻ የመረጡ የዋሆች ናቸው።

፫. 35. ለግንኙነት እግዚአብሔር ለሕዝቡ የሰጠውን «አገር» እንጂ ዓለሙን ሁሉ አያመለክትም።

ተ. 35. ለግንኙነት በሌላ ግንኙነት የሚበትሉ የዝግ ዓረፍ በቀረቡት ቦታዎች በመገኘት በጥም የታወቁ ነበሩ (1ነገ. 5+6፤ ሙ. 4+11)።

ግንኙነት 37 ሰኞ

ገጣትያ 4+1-11

መገቢያ፤ ዳውሎስ «በመገረስ ጀምራችሁ አሁን በሥጋ ትረጃማላችሁን?» ወደ ተባለው ሐሳብ ይመለሳል (3+3)፤ ሐዋርያው የክርስቶስ መገለጥ ያመጣውን ታላቅ ለውጥ በግብራራት እንደገና ከሕግ በታች መኖር አደገኛ መሆኑን ያስተምራል።

1. ክርስቶስ ከመምጣቱ በፊት የሰዎች ሁኔታ እንዴት ነበረ (ተ. 1-3፡8-10)? ዛሬስ ሰዎች እንደዚህ ናቸው?

2. የእግዚአብሔር ልጅ በዚህ ዓለም በነበረበት ጊዜ ሁኔታው እንዴት ነበረ (4)?

3. የመምጣቱ ውጤት ምንድን ነው (5-7)?

4. ይህን ሁኔታ ከራስህ ሕይወት ጋር አስተያይ።

5. ወደ ቀድሞው ሁኔታህ ለመመለስ ተፈትነሃል? ለምን(9)? ወይስ ሌሎች ሲመለሱ አይተሃል?

ተ. 3 ከዓለም መጀመሪያ ትምህርት ይታች (ለዚህ ዓለም ሥርዓት ተገዢዎች)፤ ወደ መገረሳዊ ደሃነት ሊያደርሱን የግዴታ የዚህ ዓለም ሕግ ሥርዓት ተገዢ ... ወዘተ (9-10)።

ተ. 9 ይልቅስ በእግዚአብሔር ስትታወቁ፤ እግዚአብሔር እኛን መረጠን እንጂ እኛ አልመረጥነውምና። ወደ እምነት በመድረሳችን የምንመነበት የእምነት (ዮሐ. 15፡16፤ 1ዮሐ. 4፡10፡19)።

ግንኙነት 37 መጨረሻ

ገጣትያ 4+12-20

1. በመጀመሪያ በዳውሎስና በገጣትያ አግኝቶ መካከል የነበረው ግንኙነት እንዴት ያለ ነበረ (ተ. 12-15)?

2. ዳውሎስን የተቃወሙት ሰዎች ዓላማቸው ምን ነበረ (17)?

3. አሁን የዳውሎስ ስሜት ስለ ገጣትያ ክርስቲያኖች እንዴት ሆነ (16-20)?

4. እንተ ስለ ሌሎች ክርስቲያኖች ምን ያህል ትጫነታለህ? ለምን?

5. የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ስለ እንተ ምን ያስባሉ?

ቱ.13 ከሥጋ ድካም የተነሣ ሥጋዊ በሽታ የጠረበት ይመስላል፤ ቱ.15 በሽታው የዓይን እንደጠረ ወይም ለእውሉስ ጠቀሜታ ወሰን የሌለው ፍትር እንደጠራቸው ሊያመለክት ይችላል።

ሳምንት 37 ረቡዕ

ገላትያ 4:21-31፤5+1

መግቢያ፤ በዚህ አንቀጽ የሚገኘው ምሳሌ የአይሁድን ልብ እጅግ ሳይነካ አልቀረም፤ ለእኛም ደግሞ ምሳሌው ግልጽና አስፈላጊ ነው።

1. ሀ) ይስሐቅንና እስግኤልን(ለ) ተከታዮቻቸውን በምሳሌው አገላለጥ መሠረት አገልጽር።
2. እውሉስ ኢሳ.54+1 (ቱ.27)ን እና ዘፍ.21+10 (30)ን በመጥቀስ ምን ያሳያል?
3. በሁለቱ ወገኖች መካከል ያለው ግንኙነት እንዴት ነው (29)?
4. ነጻነትህን ለመጠበቅ ምን ታደርጋለህ (5+1)?

ቱ.22 ባሪያይቲ እስግኤልን የወለደችው አጋር (ዘፍ.16+15)።

ወያይቲ፤ ግራ መካን ነበረች፡ ነገር ግን እንደ ተስፋው ታል ይስሐቅን ወለደች (ዘፍ.17+15-19)።

ሳምንት 37 ሐሙስ

ገላትያ 5:2-12

መግቢያ፤ እነሆ እውሉስና ሌሎች ሐዋርያት መልእክተኞቻቸውን ሲጽፉ ከሰላምታቸው በመቀጠል የመልእክቱን ዋና ፍሬ ሐሳብ አቀረቡ፤ ይህንም በሰፊው ካብራሩ በኋላ ከአግባቢዎቻቸው ዕለታዊ ኑሮ ጋር አገናዘቡት። እንግዲህ በገላትያ መልእክት ሰላምታውን (1+1-5)+ለዋናው ፍሬ ሐሳብ መግቢያውን (1+6-10)+ ትምህርቱን፡ ሀ) ስለ እውሉስ ሥልጣን (1+11-2+10)+ለ) ስለ ጽድቅ መንገድ (2+11-5+1) አጥንተናል፤ አሁንም ክርስቲያን በወንጌል እንዴት በነጻነት መኖር እንደሚገባው እናገባለን።

1. ከአሕዛብ ወገን ሆኖ በክርስቶስ ያመነ ሰው ቢገረዝ ምን አራት ውጤቶችን ያስከትላል (ቱ.2-4)?
2. ከዚህ አንጻር የወንጌል መንገድ እንዴት ነው (5-6)?
3. ዛሬ አንጻንድ ክርስቲያኖች በወንጌል ላይ ምን ይጨምራሉ? ለምን?
4. በወንጌል ላይ ግዘረትም ሆነ ሌላ ነገር ቢጨመር ውጤቱ ምን ይሆናል (7-11)?
5. አንተን ወይም የምታውቃቸውን አግኖች ግራ የሚያጋቡ እነማን ናቸው?

ቱ.4 ከደጋው ወድቃችኋል (ከደጋው ርቃችኋል)፤ ለዘላለም እንደጠፉ ሳይሆን እግዚአብሔር ካዘጋጀው መንገድ ለጊዜው እንደወጡ ያሳያል።

ቱ.11 የመስቀል እንትፋት፤ እንትፋትነቱ ሰው ይድን ዘገድ አንድም ነገር/ሥራም ሆነ ሥርዓት (ለምሳሌ ግዘረት) ወደ እግዚአብሔር ለማትረብ አለመቻሉ ነው፤ ደገንነት በእግዚአብሔር ጸጋ ብቻ ነውና።

ቱ.12 ይቆረጡ፤ ይህ ጠንካራ አገላለጽ የጉዳዩን ከባድነት ያሳያል (1+8-9፤ግቴ.18+6፤ሮም 11+22)።

መግቢያ የነፃነት መንገድ ጠባብ ነውና በአንድ በኩል በሕግ ባርነት ገደል፣ በሌላ በኩል ደግሞ በክፉ ምኞት ረግረግ ይወሰናል። ቀደም ሲል እንዳየነው፣ ሰው በሥራ አይድንምና ከሕግ በታች አይኖርም፤ ነገር ግን ይህ ሥራ አያስፈልገውም ወይም ሕግ ትክክለኛውን መንገድ አያመለክትም ማለቱ አይደለም፤ እንዲያውም የክርስቲያን ነፃነት ለክፉ ሱስ ሰበብ እንዳይሆን መጠንቀቅ ያስፈልጋል።

1. ክርስቲያን «እኔ ከሕግ ነፃ ነኝ» በማለቱ ምን ስሕተት ሊሠራ ይችላል (ቱ. 13-15)?
2. መንፈስና ሥጋ በክርስቲያን ሕይወት በምን አኳኋን ይታገላሉ (16-18)?
3. የሥጋንና የመንፈስን ሥራዎች አነጻጽር (15: 19-23: 26)።
4. በሕይወትህ ውስጥ የሚገኘውን ሥጋዊ ምኞት ለማሸነፍ ምን ታደርጋለህ?
5. * ከሥጋና ከመንፈስ ሥራዎች ውስጥ የትኞቹ በተለይተዋል (ለእግዚአብሔርን፣ ለሌሎችን ሰዎች፣ ለሰው-ዐውን ራሱን እንደሚያመለክቱ ግለጥ (18-25)።

ቱ. 13 ሥጋ፣ በዚህ አንቀጽ ቃሉ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ትቶ የራሱን ሐሳብና ምኞት ተከትሎ በራሱ ፈቃድ የሚመራውን የሰው ልብ ያመለክታል።

ቱ. 14 ሕግ፣ በዕለታዊ ኑሮ የፍቅር መንገድ ምን እንደሆነ ያሳያል።

ቱ. 24 ...ሰቱ!፣ ክርስቲያን ከክርስቶስ ጋር በመሰቀሉ ከሕግ በታች አይደለም፣ በመሆኑም በደጋ እንጂ ሕግን በመፈጸም አይጸድቅም (2+19-20)፤ ከዚህም ቀጥሎ ሥጋውን ባለግስደሰትና ባለመመገብ እያዳከመ ይገድለዋል (6+7-8፤ ሮም 8+13)።

ቱ. 25 በመንፈስ፣ በመንፈስ ቅዱስ (ሮም 8+14-16)።

ባምንት 37 ቅዳሚ

ገላትያ 6:1-10

መግቢያ ጳውሎስ ስለ ውስጣዊ ትግልና ስለ ሥጋ ሥራ ከጻፈ በኋላ ክርስቲያኖች በድካማቸው ወቅት መረዳዳት እንደሚገባቸው ያስተምራል።

1. አንተ በምን አኳኋን ሌሎችን መምከር ትችላለህ (ቱ. 1-5)?
2. አንተ በሚመጣው ባምንት ውስጥ፣ ሀ) ከመንፈሳዊ መሪዎችህ፣ ለ) ከሌሎች አማኞች፣ ሐ) ካላመት ጋር መልካምን ነገር ማካፈል እንዴት ትችላለህ (6: 10)?
3. መልካምን ነገር ለማድረግ ምን ማበረታቻ አለህ (7-9)?

ቱ. 2 የክርስቶስ ሕግ፣ የአማኞችን አንድነት በፍቅር መጠበቅ (ዮሐ. 13+34-35)።

ቱ. 5 እያንዳንዱ የገዛ ራሱን ሽክም ሊሸከም ነውና፤ በአንድ በኩል ክርስቲያን የሌላውን ሽክም ማታለል ይገባዋል (2)፤ በሌላ በኩል ግን እያንዳንዱ በመጨረሻ ለራሱና ለሥራው ተጠያቂ ነው (2ቀሮ. 5+10)።

መዝሙር ዳዊት ከባድ በሽታ ስላደረበት ለሥቃይ ግስታገሻ እግዚአብሔር እንዲሰጠው አጥብቆ ለመነው።

1. በዚህ መዝሙር በመንፈሳዊና በሥጋዊ ሥቃይ መካከል ምን ግንኙነት ይታያል (ቱ. 1-8)?
2. በቱ. 11:12 ዳዊትን የሚያስጨንቅ ምን ሌላ ነገር ተጨመረ?
3. ቱ. 1:9:15ን ተመልከተህ የዳዊት እምነት እንዴት እንዳደገ ግለጥ።
4. ዳዊት ኃጢአቱን እንዴት ተመለከተው (3:4:5: 8:18:22)?
5. በሕይወትህ የሚገኘው ኃጢአት ያስቸግርሃል? ምንስ ማድረግ ይገባሃል?

ቱ. 3 ከኃጢአቴም የተነሣ! ይህ በሽታ ምን ዓይነት እንደነበረ ወይም በምን ጊዜ እንደተነሣ አይታወቅም! ነገር ግን በዳዊት ኃጢአት ምክንያት ከእግዚአብሔር የተላከ ይመስላል።

መዝሙር በዚህ መልእክት እንዳንድ ቃላት ተደጋግመው ይገኛሉ፡ እነርሱም በሁለት ክፍሎች ልንከፍላቸው እንችላለን! በአንድ በኩል ጸጋ፣እምነት፣መስቀል፣መንፈስ፣ነጻነትና ስደት! በሌላ በኩል ደግሞ ሕግ፣ሥራ፣ግዝረት፣ሥጋና ባርነት ናቸው። ጳውሎስ ከእነዚህ ቃላት መካከል በእንዳንዶቹ በመጠቀም በራሱና በተቃዋሚዎቹ መካከል ያለውን ልዩነት እንደገና እያሳየ ሐሳቡንና ልመናውን ይደመድማል።

1. ለእነዚህ ሐሰተኞች ትልቁ ነገር ምን ነበረ? ለምን (ቱ. 12-13)?
2. ለጳውሎስ ትልቁ ነገር ምን ነበረ (14-16)?
3. ጳውሎስ ለዓለም እንደተሰቀለ እንዴት አሳየ (14:17)?
4. ዓላግህን ከጳውሎስ ዓላማ ጋር አነጻጽር።
5. * በዚህ መልእክት ስለ መስቀል የተገለጠውን ትምህርት በሚከተሉት አርእስት አብራራ ፡- ሀ) ደኅንነት (1:3-5)፥ ለ) ነፃነት (2:19-21)፥ ሐ) ስብከት (3:1-3)፥ መ) ተተኪነት (ቤዛ፤ 3:10-14)፥ ሠ) ስደት፥(5:11፤6+12)፥ረ) ቅድስና (5: 24)፥ሰ) ትምክህት (6+14)።

ቱ. 11 ታላላቆች ፈደላት! በወይን በሽታ ምክንያት ይሆናል (4+13-15 እና ግስታገሻ ተጠ።)።

ቱ. 12-13 ከአሕዛብ ወገን ሰዎችን በግስገረህ በአይሁድ ፊት ጥሰን ሊያገኙ ይችላሉ ነበር።

ቱ. 15 አዲስ ፍጥረት! 5+22፤2 ቆሮ. 5+17፤ኤፌ. 2+10።

ቱ. 16 የእግዚአብሔር እስራኤል! ክርስቶስ ኢየሱስን በግሙን የአብርሃም ልጆች የሆኑት ሁሉ (3+29)።

ቱ. 17 የኢየሱስን ግነተኛ! ሐ.ሥ. 14+19፤ 2ቆሮ. 11+24-25።

አሪት ዘኁልቶ

አሪት ዘኁልቶ ግለት የቶፕር ሕግ ግለት ነው። ይህ መጽሐፍ ከሲና ጀምሮ እስከ የርዳናስ ወንዝ ድረስ የእስራኤልን ሕዝብ ታሪክ ይተርካል። በሲና ሕግና የአምልኮን ሥርዓት ተተበሉ (አሪት ዘአለትና አሪት ዘሌዋውያን)፣ በዚያም ታቦቱና የመገናኛው ድንኳን ተሠሩ። አሁን ለእያንዳንዱ ነገር በሰፈር ውስጥ እንደዚሁም በመገንድ ላይ ስፍራ ተመደበ። በሲና ሕዝቡ ተቋጠሩ፤ ወደ ተስፋው አገር ድንበር ሲደርሱ ግን በእግዚአብሔር ባለግመናቸው መግባት አልተፈቀደላቸውም። ያም ትውልድ እስኪጠፋ ድረስ 140 ዓመታት በምድረ በዳ ተዘግደው። በዚህ ጊዜ ልዩ ልዩ ተጫግሮ ትእዛዛትና ሥርዓት ተሰጣቸው። ሕዝቡ ከየርዳናስ በስተ ምሥራቅ ደረሱ፤ ርስትን መያዝ ጀመሩ፤ በላዓም እንደ እግዚአብሔር ዕቅድ የሕዝቡን ራት ያለና የወደፊት መድረሻና ክብር ተነበየ፤ ሕዝቡም በዚያ እንደገና ተቋጠሩ።

ባምንት 38 ግክበኛ

አሪት ዘኁልቶ 1 እና 2

1. የሕዝብ ቁጠራው ዓላማ ምን ነበረ (1+3:20)?
2. የእያንዳንዱ ሰው ጥጋ በምን ተገለጠ (1+46: 2+2:34)?
3. አንተ ስፍራህን ታውቃለህ? ኅላፊነትህንስ ትወግዳለህ?
4. * የእያንዳንዱ ነገር ስፍራ የት ነበረ? በመገንድስ ሲጓዙ ትደም ተከተላቸው እንዴት ነበረ (2+2:31)?
5. የመገናኛ ድንኳኑና ሌዋውያኑ በሰፈሩና በሕዝቡ መካከል በመገናኛቸው ምን ታስተውላለህ (2+2)?
6. አንተ የቤተ ክርስቲያንህን ወይም የግክበርህን አስተዳደር መጠበቅና ግባሻል እንዴት ትችላለህ?

ባምንት 38 ርቡዕ

አሪት ዘኁልቶ 3 እና 4

1. ካህናት እንግን ነበሩ (3+1-4:10)?
2. የሌዊ ነገድ ልዩ አገልግሎት ምን ነበረ (3+5-10: 1+50-53)?
3. ሌዋውያን በበኩራት ፈንታ ለምን ተተኩ (3+11-13)?
4. * የጌድሶን፣ የቀላትና የጌራራ ወገኖችን፣ እንደዚሁም የካህናትን አገልግሎት ዘርዘር (3+17-4+33)።
5. አለቃህ አንድ ሥራ ሲሰጥህ እንደ ዕድል ወይስ እንደ ሽክም ትቀበለሃለህ (4+49)?

4+2-3 ይህ ቁጠራ ጠንካራ ሰዎችን ለዚህ ከባድ ሥራ ለያቸው።

4+6 ሰግያዊ የሆነ መገናኛና የጌርጉባት፤ ሰግያዊ ቀለም እግዚአብሔር በቅርብ መጥሩን የጊያመለክት ነበርና ሕዝቡ ሲጓዝ በታቦቱ ላይ ብቻ ይገኝ ነበር።

ጥያቄ 38 ሐሙስ

ኦሪት ዘኁልቶ 5+1-3116+1-21

1. ከእስራኤል ሕዝብ ሰፈር እንግን እንዲወጡ ተደረጉ? ለምን (5+1-4)?
2. ዛሬ በእግዚአብሔር ሕዝብ መካከል ማንኛት ይገባሃል? ለምን?
3. በ5+5-10 ላይ የተጠቀሰው በደል ምን ዓይነት ነው?
4. * በ5+11-31 ላይ የተጠቀሰው ሕገ ያለ ምክንያት የተከሰሰችን ሴት እንዴት ሊጠብቅ ይችላል ነበር?
5. ናዝሬዊ ለመሆን ስለሌላት የግላላ ሰው ምን ያስት ልዩ ትእዛዛትን መፈጸም ነበረበት (6+1-8)? ለምን?
6. በእግዚአብሔር ምን ስለሌላ ተስላሃል (ርዎ 12+1-2)? በትክክል ትፈጽማለህ? አካሄድህስ እንደ ናዝሬዊ እግዚአብሔርን ያሳስባለህ?

6+2 ናዝሬዊ የተለየ የተቀደሰ ግለት ነው። ናዝሬዊ በእግዚአብሔር የተለየ እንደሆነ ሁሉ እስራኤልም ከእሕዛብ በእግዚአብሔር የተለየ ሕዝብ መሆኑ በሰፈር ውስጥ ያልከት ነበረ። የናዝሬዊው ልዩ ያልከት ጸጉሩ ነበር! ይህም በተለይ በሶማሉን ታሪክ ይታያል (ሙላ. 13+4-5116+17:22+28-31)።

ጥያቄ 38 ዓርብ

ኦሪት ዘኁልቶ 6+22-2717+1-89

መግቢያ ሰፈሩን ካነጹ በኋላ እግዚአብሔር ሕዝቡን ባረከ።

1. የእርሻን ቡራኪ (6+24-26) ከ2ቆሮ. 13+14 ጋር አስተያይ።
2. የእግዚአብሔርን ስም በእስራኤል ልጆች ላይ ግድረግ ምን ግለት ነው (6+271 ዘሌ. 26+11-13)?
3. ሰረገሱኝና በፊዎቼ ለማን ተሰጠ (7+1-9)?
4. የተዓት ልጆች ሰረገላን ባለመቀበላቸው ምን የተሰማቸው ይመስላሃል?
5. * እያንዳንዱ ነገሩ በተወሰነው ቀን መባወጥ በማትረቡ ስለ ሕዝቡ ሁኔታ ምን ታስተውላለህ (7+12-83)?
6. በዚህ አንቀጽ ከግሪፕው፣ ሀ) የእርሻን ቡራኪ (6+22-27)+ ለ) የሕዝቡ ምስጋና (7+1-88)+ ሐ) ሌላ በረከት (7+891 ዘጸ. 25+22)+ ትደም ተከተለ ለሕይወትህና ለቤተ ክርስቲያን ምን ትምህርት ታገኛለህ?

ጥያቄ 38 ትዳጌ

ኦሪት ዘኁልቶ 8+1-2619+1-14

1. የሌዋውያን ጥንቅንት፣ ሀ) ከሌሎች ነገዶች (8+10:16-18)+ ለ) ከእርሻና ከካህናት (8+11:13:19)+ ሐ) ከእግዚአብሔር ጋር (8+5-19)+ እንዴት ነበር?
2. የዛሬዎቹ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ከሌዋውያን መቀደስ ምን መግር ይችላሉ?
3. ስለ ጡረታ ከ8+23-26 ምን ትግራለህ?
4. በፋሲካ ምግብ እንዲበሉ ያልተፈቀደላቸው ሰዎች እንዴት ያሉ ነበሩ (9+6-7)?

5. ሙሴ ከሰጠው መልስ ምን ትግራለህ (9+8)?

8+10 እጃቸውን ደግሞባቸው፤ ይህም ሌዋውያን በጠራት ፈንታ እንደተተኩ አላየ (16-18)።

ሳምንት 39 አሐድ

መዝሙር 38(39)

መግቢያ፤ ዳዊት በሽታ ሲያድርበት የሕይወትን ጥስትና ቢሰነት በእግዚአብሔር ፊት በማሰላሰል የተግረውን ይገልጣል።

1. ዳዊት በክፉዎች ፊት ዝም ለማለት ሲሞክር ምን ሆነ (ቍ. 1-3)?
2. ከእግዚአብሔር ጋር ሲነጋገር ምን ለመነ (4)?
3. ዳዊት በበሽታው ወትት ሀ) ስለ ሕይወት ድካም፣ ለ) ስለ እግዚአብሔር ምን ተምሮ ነበር (5-11)?
4. እግዚአብሔር ጸሎቱን እንዲሰማለት ዳዊት ምን ሁለት ምክንያቶችን አቀረበ (12-13)?
5. በሕይወትህ ከባድ በሽታ ደርሶብህ ያውቃለን? እግዚአብሔርን ምን ለመንኸው? ስለ ሕይወትሽ ምን ተምረሃል?

ኤደታም፤ ከዳዊት ጥስት የመዘምራት አለቆች መካከል አንዱ ነበረ (25+1)።

ቍ. 13 ከሞት በኋላ ስለግንኙው ተስፋ በብሉይ ኪዳን በብዛት አልተገለጠም፤ ሆኖም ኢዮብ 19+25-27፤ መዝ. 15(16)+10-11 ተመ.።

ሳምንት 39 ሰኞ

አሪት ዘጉልቀ 9+15-23፤ 10+1-36

1. እግዚአብሔር ሕዝቡን በምድረ በዳ እንዴት መራቸው (9+15-23)?
2. የብር መለክቶች አገልግሎት ምን ነበረ? ከእግዚአብሔር አመራር ጋር እንዴት ተገናኙ (10+1-10)?
3. ሙሴ ምን ሌላ እርዳታ ፈለገ (10+29-32)?
4. ዛሬ እግዚአብሔር ሕዝቡን እንዴት ይመራል?
5. ሙሴ በጉዞ ላይ በምን መንፈስ ጸለየ (35-36)? እግዚአብሔርስ እንደ ሙሴ ከአባት ጋር እንደሚጓዝ እርግጠኛ ነህን?

10+29 አባብ (ሐባብ)፤ የሙሴን ልመና የተቀበለው ይመስላል (መላ. 1+16፤ 4+11)።

ሳምንት 39 ማከሰኞ

አሪት ዘጉልቀ 11

መግቢያ፤ እስራኤላውያን ከሲና እንደተነሡ በተሰፋና በደስታ መሔድ ሲገባቸው ማጉረምረም ጀመሩ።

1. ሕዝቡ ሲያጉረመርሙ እግዚአብሔር ምን አደረገ (ቍ. 1-3)?
2. ሕዝቡ እንደገና ለምን አጉረመረሙ (4-6)? ሲያጉረመርሙስ ስለ እግዚአብሔርና ስለ ግብጽ ምን የረሱት ነገር ነበረ?
3. እግዚአብሔር ለሕዝቡ ምን አደረገ (31-34)?

4. እንተ ለምን ታጉረመርግለህ? ይህን ስታደርግ ምን ዘንግተህ ይህን?
ጭብብ ምንድን ነው?

5. በሙሴ ላይ ሸክም ሲከብድበት እግዚአብሔር ምን አደረገለት
(10-17:24-25)?

6. እንተ በመንፈሳዊ ሥራ ከማን ጋር ትሳተፋለህ? ከእንተ ጋር የማይሳተፉትን
ሌሎች ክርስቲያኖች እንዴት ትመለከታቸዋለህ (26-30)?

ፋ. 4 ልዩ ልዩ ሕዝብ ጥጉረምረም የጀመሩት ከአረግውያን ወገን ወደ እስራኤል
የተጠጉት ነበሩ (ዘጸ. 12:38)።

ፋ. 25 ትንቢት ተናገሩ በሙሴ ያደረገው የእግዚአብሔር መገረስ በእነዚህ ሰዎች
ደግሞ ግደሩ ታየ ከዚህ በፊት ሌሎች ሰዎች ሙሴን በአስተዳደርና በፍርድ ለመርዳት
ተመርጠው ነበር (ዘጸ. 18:13-26)፤ እነዚህ ሰዎችም ሙሴን በመንፈሳዊ አገልግሎት
ሊረዱት በእግዚአብሔር ተለዩ።

ፋ. 31 ድርጅቶች፤ እነዚህ ወሮች እስከ ዛሬ ድረስ በብዛት ከአፍሪካ በመጋቢት ወር
በመገገት ወደ ከነዓን አገር ይሔዳሉ፤ በኋላም በገዳር ወር ይመለሳሉ
(ዘጸ. 16:11-13)።

ሳምንት 39 ረቡዕ ኦሪት ዘኁልፋ 12

መግቢያ፤ ግርያም የሙሴና የአርን እህት ስትሆን ነቢይትና የሴቶች መሪ
ነበረች፤ አርንም ሊቀ ካህናት ነበረ (ዘጸ. 2:4፤ 15:20-22፤ ሚክ. 6:4)።
ሙሴ ከአርባ ዓመት በፊት ሲጋራን አግብቶ ነበር (ዘጸ. 2:21)፤ በዛሬው
አንቀጽ የምትገኘው ኢትዮጵያዊት ሌላ ሚስት ሳትሆን አትቀርም፤ ሆኖም
ሲጋራ ምድያማዊትም ኢትዮጵያዊትም ልትሆን ትችላለች (ዕገ. 3:7)።

1. ግርያምና አርን በሙሴ ላይ የተናገሩበት ዋና ምክንያት ምን ነበረ
(ፋ. 1-2)?
2. እግዚአብሔር ምን አደረገ (4-5)?
3. ስለ ሙሴስ ምን መሰከረ (6-10)?
4. ዛሬ ሰዎች በመንፈሳዊ መሪዎቻቸው ላይ ምን ያወራሉ? ዋና ምክንያታቸው
ምንድን ነው? አስቀድመውስ ምን ግስብ ይገባቸው ነበር?
5. ሙሴ እጅግ ትሁት እንደነበረ በምን ይታያል (11፤
27-29፤ 12:3:13)?
6. ሰዎች ሲያመህ ምን ታደርጋለህ? ነገሩን ለእግዚአብሔር ፍርድ
ትተዋለህ? ለሚሰድቡህስ ትለምናለህ?

ሳምንት 39 ሐሙስ ኦሪት ዘኁልፋ 13

መግቢያ፤ እስራኤላውያን ወደ ከነዓን ደቡባዊ ድንበር ሲቀርቡ በቃዴስ
ምድረ በዳ ሰፈሩ።

1. የከነዓንን ምድር ለመሰለል እነማን ተላኩ (ፋ. 1-3)?
2. ስለ አገሩ መግለጫ ሲያወጡ ዋና ዋናዎቹ ነገሮች ምን ነበሩ (25-29)?

3. በካሌብና በሌሎች ሰላዮች መካከል ምን ልዩነት ነበረ (30-31)?
4. እግዚአብሔር አንድ አስቸጋሪ ነገር ለማድረግ ሲጠራህና ጥሪውን ከመረመርሽው በኋላ ምን ይሰማሃል? ለምን? ምንስ ታደርጋለህ?
5. አሥሩ ሰላዮች አገሩን መጥሮ አድርገው በግትረብ ሕዝቡን እንዴት አሳዘኑላቸው (32-33)?
6. አንተ ሐሳብህን ለመደገፍ ወይም ፍርሃትህን ለመሸረን ምን ታደርጋለህ?

ባዮንት 39 ዓርብ

አሪት ዘኁልቶ 14

1. * «ኑ፡ አለቃ ሾመን ወደ ግብጽ እንመለስ» ሲባባሉ፡ ሀ) ሙሴና አርን፡ ለ) ካሌብና ኢያሱ፡ ሐ) ሕዝቡ ምን አደረጉ?፡ መ) እግዚአብሔርስ ምን አደረገ (ቱ. 4-12)? አንተስ ከእያንዳንዱ ምን ትግራለህ?
2. ሙሴ ለሕዝቡ ሲጸልይ ከእግዚአብሔር ባሕርያት ውስጥ የትኞቹን ጠቀሰ (13-19)? በልመናው የሙሴ ዋና ምክንያት ምን ነበረ (16)?
3. ስትጸልይ የእግዚአብሔርን ባሕርያት ጠቅሰህ ልዩ ልዩ ምክንያት ታቀርባለህ?
4. እግዚአብሔር ሕዝቡን ይቅር አላቸው፤ ነገር ገን፡ሀ) ሕዝቡ (20-33)፡ ለ) አሥሩ ሰላዮች (36-37) እንዴት ተቀጡ?
5. * ሕዝቡ ወደ ተስፋው አገር ለመግባት አሁን ሲጥኩሩ እግዚአብሔር ለምን አልረዳቸውም (39-45)?
6. ከዚህ ምዕራፍ በተለይ ለአንተ ምን ግስጠንቀቂያ ታገኛለህ?

ባዮንት 39 ትዳጌ

አሪት ዘኁልቶ 15

1. እግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ ከባድ ፍርድ ከፈረደ በኋላ (ም. 14) እንዴት አጽናናቸው (ቱ. 2: 18)?
2. * ከጊቃጠል መሥዋዕት አቀራረብና ምክንያት ምን ትግራለህ (3-29)?
3. ኃጢአትን በምን ዓይነት ሁለት ክፍል መለየት ይቻላል? ውጤቱስ ምንድን ነው (27-31)? ይህንም ከሐ.ሥ. 13፡39 ጋር አነጻጽር።
4. ሆን ብሎ ኃጢአትን የሠራው ሰው እንዴት ተፈረደበት (32-36)?
5. ሕዝቡ እንደተወገረው ሰውዬ እንዳይሳሳቱ ምን ታዘዙ (37-41)?
6. የእግዚአብሔርን ትእዛዛት እንድታስታውስና እንድትፈጽም የግንፋቴህ ምን ልምድ አለህ?

መገቢያ በዚህ መዝሙር የመጀመሪያ ክፍል (ቱ.1-10) ዳዊት እግዚአብሔርን በትርብ ጊዜ ስለ ሰጠው ደገነት በደስታ ያመሰገናል፤ በሁለተኛው ክፍል ደገሞ (11-17) በመከራና በጭንቀት ውስጥ በመሆኑ የእግዚአብሔርን እርዳታ ለግጥነት ይጸልያል።

1. ሀ) በቱ.1-3 እግዚአብሔር ለዳዊት ያደረገለትን ስድስት ነገሮች ዘርዘር፡ ለ) የምስክርነቱ ውጤት በሌሎች ሕይወት ውስጥ ምን ፍራ እንደግያረራ እውነት (3)?
2. ዳዊት እግዚአብሔር ከሰጠው ደገነት በመነሣት ምን፡ ሀ) እንዳለበ (ቱ.4-5)፡ ለ) እንደወሰነ (6-8)፡ ሐ) እንዳደረገ (9-10) ገለጥ።
3. እግዚአብሔር አንተን ከሥቃይ ባዳኑ ጊዜ በሕይወትህ ምን መንፈሳዊ ፍራ ታየ?
4. በቱ.12 ላይ የተጠቀሰውን የዳዊትን ሁኔታ ገለጥ።
5. ቱ.12ን ከቱ.17 ጋር አነጻጽር፤ ወደ ሰላም ልብ እንዲመለስ ምን ረዳው?

ቱ.2 የዳዊት ሥቃይ መሻ ከኃጢአት፡ከጭንቀት ወይም ከሽታ እንደሆነ አልተገለጠም።

ቱ.6 ለእግዚአብሔር መታዘዝ ከመሥዋዕት እንደግበአጥ ያረጋግጣል (1ኛ.15፡22)።

ቱ.6-8 በእነዚህ ተጥሮች የሰረረው ሐሳብ በዕብ.10፡5-7 እንደተመለከተው በክርስቶስ ተፈጽሞ ይታያል።

ቱ.12 ዳዊት ለሁለተኛ ጊዜ ሥቃይ ሲደርስበት ምክንያቱ የራሱ ኃጢአት መሆኑን የተረዳ ይመስላል።

1. የቆረና የሉዎውያን ክስ ምን ክፈ (ቱ.1-3)? ምን ይፈልጉ ክር (8-11)?
2. የዳታን፡ የአቢርገና የሌሎች ነገዶች ክስ ምን ክፈ (3፡12-14)? ምን ይፈልጉ ክር?
3. እግዚአብሔር የሙሴንና የአርገን ሥልጣን እንዴት አጸደተላቸው (24፡31-35)?
4. በግጥሙ መላው የእስራኤል ግዛር በግን ላይ አጥረውረው? ምን ሆነ (41-50)?
5. ባለ ሥልጣን ለግዝበር ባትፈትድ በመሠረት በሕተትህ ምን ይሆናል? በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ለአንተ የግሪህን ምን ዓይነት ግስጠንተኔ ታገኛለህ?
6. * ስለ ሙሴ ጠባይ ከዚህ ምዕራፍ ምን ትግራለህ (4፡15፡20-22፡45-46)?

ተ.1 ቀረ...ዳታን...አቤርን በሰረር ድንኳናቸው ይቀረረቡ ነበር።
2412+1013+29።

ተ.3...እያንዳንዳቸው ቅዱሳን ናቸው፤ ቀረ እንደሌሎች መናፍቃን የእስራኤል ሰዎች ሁሉ ቅዱሳን እንደሆኑ በአንድ በኩል ሲመለከት፤ በሌላ በኩል ግን ሙሴና አርን እግዚአብሔር የተሰጣቸውን ልዩ አገልግሎት ናቸው።

ሳምንት 40 ግንባታ

አሪት ዘኁልተ 17+1-13118+1-7

መግቢያ፤ እነቀረ አርንና ሥልጣኑን ነቅረው ነበርና ሊቀ ካህንነቱን እንደገና ግስከበር አስረላጊ ሆነ። በ16+46-48 ላይ መቅሠፍቱ እንደጀመረ አርን ሮጦ ሕዝቡን እንዳስተሰረየላቸው አንብበናል። በዚህ አንቀጽ እግዚአብሔር አርንን ሲያከብር እናያለን።

1. እግዚአብሔር አርንን እንደመረጠ እንዴት አረጋገጠ (17+1-11)?
2. 17+12-137 ከ16+3 እና ከ16+41 ጋር አነጻጽር።
3. በአንድ በኩል የእግዚአብሔርን ባለ ሥልጣናች ከመንቀፍ፤ በሌላ በኩል ደግሞ ሥልጣናቸውንና አገልግሎታቸውን ፈርቶ በሥጋት ውስጥ ከመሆን እግዚአብሔር ባዘጋጀው በትክክለኛው መንገድ ያቀደላህን በረከት ለመቀበል ምን ግድረግ ይገባሃል?
4. ሀ) የአርንና የልጆቹ፤ ለ) የሴዋውያን ገላፊነትና መብት ምን ነበረ (18+1-7)?
5. * አርን ብቻውን ሲሆን ደካማ (ዘጸ.32+1-6፡ 21-24)፤ ከሙሴ ጋር ሲሆን ግን ብርቱ (ዘጸ.11+101 ዘኁ.14+51 16+46-50) ከመሆኑ ምን ትግራለህ?

18+1 እግዚአብሔር አርንን አለው፤ እግዚአብሔር ትእዛዛትን በቀጥታ ለአርን በመስጠቱ እከበረው፤ ምክንያቱም ብዙ ጊዜ መልእክቶቹን በሙሴ አግካይነት ያስተላልፍ ነበርና።

ሳምንት 40 ረቡዕ

አሪት ዘኁልተ 18+8-32119+1-22

1. የካህናትና የሴዋውያን ርስት ምን ነበረ (18+20)?
2. እግዚአብሔር ሴዋውያንን እንዴት መገባቸው (18+21-24)?
3. ሴዋውያን ለካህናት ምን እንዲሰጡ ታዘዙ (18+25-29)?
4. ዛሬ በተለየ የወንጌል ጥሪ እግዚአብሔርን የሚያገለግሉ በምን ይተዳደራሉ? በዚህ በኩል የአንተ ድርሻ ምንድን ነው?
5. ክርስቶስ የሚያገጽ ውኃ (ክርስቶስን በሥርዓት ለግንጽ የሚያገለግለው ውኃ) አገልግሎት ምን ነበረ (19+9፡11-20)?
6. * የጊደር መሥዋዕት የክርስቶስን ሞትና የሞቱን ውጤት በምን አኳኝ ያመለክታል (19+1-2210ብ.9+13-141 1ዮሐ.1+7-9)?

18+19 የጤው ቃል ኪዳን፤ በእህል ተርባን ውስጥ ጤው መኖሩ ቃል ኪዳን የግደላውጥና ለዘላለም የጊደር መሆኑን ያመለክታል።

19:1-22 ከህጻናትና ሌሎች ለገላጥሞች የእግዚአብሔርን ድንኳን ክልል ገጽሯና ሲጠብቁ፡ግንኛውም ሰው አስከራን ሲሄድ ወይም ይህን የመሰለውን ሲያደርግ፡ የእግዚአብሔርን ግድረና ሊያረክስ ይችላል ነበር(13:20)፤ከዚህ ለመገላትም ልዩ ልዩ መሥዋዕት እንዲሆን ትእዛዝ ተሰጥቶ ነበር(አራት ዘሌጥውያን)፤ ነገር ግን እንስሳትን መሞት ብዙ ጊዜና ገንዘብ ይጠይቅ ስለነበር፡ ከርሱስት የግሪክና የውኃ ሥርዓት በመደገጉ ሁሉ ጊዜ በግሪኮችና በተላል መንገድ መገጸትን አስገኘ።

ባታንት 40 ሐሙስ

አራት ዘተ-ልቀ 20

መግቢያ፤ በምድረ በዳ ከአርባ ዓመት መትበዝበዝ በኋላ የአስራኤል ሕዝብ እንደገና ቃደስ ደረሰ። በዚያ አባቶቻቸው ከአርባ ዓመታት በፊት እንዳገኙረመረው ሁሉ እነርሱም አገራቸው (ዘጸ. 17:1-17)።

በሕይወቱ ዘመን ሁሉ የሙሴ ታላቅ ምኞት ሕዝቡን ከግብጽ ባርነት ነፃ ግወጣትና ወደ ተስፋው አገር ግስግሳት ነበረ። በመጀመሪያ አንድ ጉባዔ በመገደል በኃይል ለመጠቀም ጥከረ፤ ከዚያም በኋላ ለ40 ዓመታት የአግቱን በጎች እየጠበቀ የእግዚአብሔርን መንገድ ተግረ፤ በመጨረሻም በእግዚአብሔር ጥሪ ሲወግ ከፈርዖን ተቃውሞና ከሕዝቡ አለግመን የተነገ ብዙ ፈተና ደረሰበት። ሙሴ ከብርን ሁሉ ለእግዚአብሔር እየሰጠ አገልግሎቱን በትህትና ይፈጽም ነበር። ነገር ግን ሕዝቡን ለአርባ ዓመታት ሲመራ በመጨረሻ አንድ ጊዜ ብቻ ከብርን ለእግዚአብሔር ባለመስጠቱ ወደ ተስፋው አገር እንዲገባ አልተፈተደለትም።

1. የአስራኤል ሕዝብ እንደገና በምን አኳኋን አገራቸው? በማን ላይ (ቀ. 2-5:13)?
2. ሙሴና አርን እግዚአብሔር ከዘዛቸው ሌላ ምን አደረጉ (6-11:24)?
3. * በዚህ ጊዜ ሙሴን ያዳክሙ ነገር ምን ነበረ? ሀ) የእህቱ ሞት (1)፡ ለ) በቃደስ ከ40 ዓመታት በፊት የነበረውን አመጽ በማስታወሱ (10)፡ ሐ) በአዲሱ ትውልድ መካከል የግጥረምረም መንፈስ እንደገና በማየቱ ነውን? መ) ወይስ እነዚህ ነገሮች ሁሉ በአንድነት ተዳምረው ነው?
4. አንተ የግድገባውን ግንኛውንም ነገር እንዳትናገር ወይም እንዳታደርግ (ወተለይ በምን ዓይነት ሁኔታ ላይ ስትገኝ) ምን ዓይነት ልዩ ጥንቃቄ ያስፈልገዋል? በነገር ሁሉ እግዚአብሔርን ለማከበር ምን ታደርጋለህ?
5. * የእግዚአብሔር ፍርድ በሙሴ ላይ እስከዚህ ድረስ ለምን ከበደ (12:24)?
6. ሙሴ የእግዚአብሔርን ፍርድ ከሰማ በኋላ ምን አደረገ (14-29)? ከዚህስ ምን ትግራለህ?

ቁ. 1 ግርያም፤ የም. 12ን መግቢያና ጥናት ተግባር።

ቀ. 12 ትቀድሱኝ ዘንድ (የተቀደሰውን ኃይልን... ለግላዩት)፤ እግዚአብሔርን እንደ አምላክነቱ ማከበር።

ቀ. 14 ኤዶምን እስራኤልም የይስሐት ዝርያዎች ነበሩ (ዘፍ. 25+24-34፤ 36+1)።

ፋ.24 እርን ወደ ወገ ይከጥቸ፤ የእግዚአብሔር ሰው በእርጅና እንደሞተ ያመለክታል። ወደ ከነዓን መግባት እልተረዳለትም፤ ነገር ግን ከቤተሰቦቹ ጋር እንደገና የመገናኘት ዕድል ተሰጠው (1ተሰ.2፡19)።

ሳምንት 40 ዓርብ

ኦሪት ዘጉልፋ 21



መግቢያ፤ በዚህ ምዕራፍ የእስራኤል ሕዝብ የከነዓንን ነገዶች ግዢነትና ምድራቸውን መውረስ ሲጀምር እናገባለን። በታሪኩ የተጠቀሰው እያንዳንዱ ስፍራ ዛሬ ባይታወቅም፤ የዘረድ(12)፣ የአርፍጥ(13)ና የያቦት(24) ወንዞች ከምሥራቅ ተነሥተው ወደ ዉው ባሕርና ወደ ዮርዳኖስ ወንዝ እንደሚረሱ ስለሞናውት የሕዝቡን ጉዞ በካርታ መከታተል እንችላለን።

1. * ሀ) የእስራኤል ሕዝብ ከዉው ባሕርና ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተምሥራቅ ሲጓዙ እነግን ተቃውሞአቸው? ለ) እያንዳንዱ ተቃዋሚ ምን ሆነ?
2. እግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ እባቦችን ለምን ሰደደ (ፋ.4-6)?
3. ሕዝቡ ኃጢአታቸውን ሲናጩ እግዚአብሔር ምን አደረገላቸው (7-9)?
4. ይህን ታሪክ ከዮሐ.3፡14-15 ጋር ስታነጻጽር፤ ሀ) በእስራኤል ሕዝብ ሁኔታና በኃጢአተኛ ሰው ሁኔታ መካከል፤ ለ) በእስራኤል ሕዝብ መገናኛ በኃጢአተኛ ሰው መገናኛ መካከል ምን ተመሳሳይነት ይታያል?
5. ከነሐስ የተሠራው እባብ ተመርጦ ለምን ተሰቀለ (2ቀር. 5፡21)?
6. ከኃጢአትህ እንዴት ትድናለህ?

ሳምንት 40 ቅዳሜ

ኦሪት ዘጉልፋ 22

1. ባላት ከበለጸፍ ምን ረለገ (ፋ.5-6)?
2. በለግም ስለ እግዚአብሔር በትክክል ምን ተረድቶ ነበር (7-12)?
3. በለግም በእግዚአብሔር ትእዛዝ ላለመወሰን ምን ለግድረግ ጥከረ (16-20)? ለምን (37/12ዲጥ.2፡15)?

4. እግዚአብሔርን ላለጥታዘዝ ምን አድርገህ ታውቃለህ? ውጤቱስ ምን ነበረ?

5. እግዚአብሔር ለበለጥም በአህያይቱ እፍ ተናገሮ ምን ገለጠለት (21-35)?

6. * ከዚህ ምዕራፍ ስለ እግዚአብሔር ምን ትግራለህ? በተለይ ሰው ከፋቱን እንዲያውት እግዚአብሔር ምን ያደርጋል? ሕዝቡንስ ከክፉ ሰዎች እንዴት ይጠብቃል (2ኢጥ. 2+16)?

፩. 28 እግዚአብሔር ለበለጥም በአህያይቱ በኩል እንደተናገረ ሁሉ፣ ለባላትም በበለጥም እንደበት ሲናገር ነገር፤ ሆኖም ከታላቁ አሰጣጥኛ ከበለጥም ይልቅ አህያይቱ ማፈላገጥት ነበራት (23+34)።

ባምንት 41 እሔድ

መዝሙር 40(41)

መግቢያ ይህ መዝሙር ዳዊት ከራሱ ልጅ ከአቤሴሉም በግዢሸበት ወትት የዘመረው ሳይሆን አይተርም (2ኛው. ም. 15-16)።

1. ሀ) ችግረኛን የግረጃ ሰው ከእግዚአብሔር ምን ዓይነት በረከት ይተበላል (፩. 1-3)? ለ) አንተስ ችግረኞችን ለመርዳት ምን ታደርጋለህ?

2. ዳዊት በጠላቶቹ ምክንያት እንዴት ተወቃየ (5-9)?

3. እግዚአብሔርን ምን እንዲያደርግለት ለመገው (4: 10)?

4. ሀ) ዳዊት እግዚአብሔር እንደወደደው በምን አወቀ(11)? ለ) አንተስ?

5. አንተ ስትጸልይ ለምስጋና ምን ቦታ ትሰጣለህ(12-13)?

፩. 9 ፩. 13+18።

፩. 10 የመዝ. 34(35)+87 ግስታዊ ተወ.።

፩. 13 በታብራይስጥ መዝሙረ ዳዊት በእምስት ክፍል ይከፈላልና የመጀመሪያው ክፍል በ፩. 13 ላይ ያልቃል፤ የመዝሙረ ዳዊት ጥና መንፈስ ምስጋና ነውና ይህ ክፍል በምስጋና ይዘጋል።

ባምንት 41 ሰኞ

ኦሪት ዘተል፩ 23

1. በለጥምና ባላት እግዚአብሔርን ለማስደሰት እንዴት ጥከሩ (፩. 1-4)?

2. በበለጥም መልእክት ውስጥ ጥና ነገር ምን ነበረ(8)?

3. ከዚህም በኋላ ባላት ምን ለማድረግ ጥከረ (13-14)?

4. በበለጥም ሁለተኛው መልእክት ውስጥ ጥናው ነገር ምን ነበረ(21)?

5. ከዚህ በኋላ ባላት ምን ለማድረግ ጥከረ (25-26)?

6. የእግዚአብሔርን ቃል በታብራራ በትክክል ትገልጠዋለህ ወይስ ሰዎችን ለማስደሰት? ለምን?

ባምንት 41 ግዝለኞ

ኦሪት ዘተል፩ 24

1. በለጥም አሁን ምን ተረዳ? በምንስ መንፈስ ተናገረ (፩. 1-4)?

2. በለጥም ስለ እስራኤል ምን ምላሴ ሰጠ (5-9)?

3. ባላት የእግዚአብሔርንና የሰውን ክብር እንዴት ተመለከተ (10-11122+37)?
4. ዛሬ ሰዎች የእግዚአብሔርንና የሰውን ክብር እንዴት ይመለከታሉ? እንተስ?
5. በለዓም፥ ሀ) ስለ እስራኤልና ስለሚመጣው መሢሕ (17-19)፥ ለ) ስለ ሌሎች ሕዝቦች (20-24) ምን ተናገረ?
6. የእስራኤል ሕዝብ እነዚህን ትንቢቶች ሲሰሙ ምን የተሰማቸው ይመስላሃል?

ባምንት 41 ረቡዕ

አሪት ዘጉልፉ 25

1. የእስራኤል ልጆች ከእግዚአብሔር ፈቃድ ወጥተው እንዲቀሙት የሞግቡ ሴቶች ልጆች ምን አደረጉ (ቍ. 1-3)?
2. ይህን እንዲያደርጉ በግን ተመክሩ? ለምን (31+161 ይሁዳ 111ራእ.2+14)?
3. ዛሬ እንደ በለዓም የእግዚአብሔርን ነገር የሚያውቅ ነገር ግን በገንዘብ ምኞት የሚመራ ሰው አለን? መጨረሻውስ ምን ይሆናል?
4. ፊንሐስ ሰዎችን በመገደሉ ለምን ተመስገነ (5-13)?
5. እንደ ፊንሐስ ለእግዚአብሔር የቀና መንፈስ እንዲኖርህ ምን ታደርጋለህ?
ቍ. 13 አስተሰርዮአል (ይቅር ስላለ)፤ ብዙ ጊዜ መሥዋዕት የሰውን ኃጢአት ያስተሰርዶ ነበር፤ ነገር ግን በዚህ ጊዜ የኃጢአተኛው ሞት ብቻ የእግዚአብሔርን ተግ ሊያበርድ ችላ (11)።

ባምንት 41 ሐሙስ

አሪት ዘጉልፉ 26

1. ይህ ሁለተኛው የሕዝብ ቂጠራ ዓላማው ምን ነበረ (ቍ. 2152-56)?
2. ከአርባ ዓመታት በፊት ከተደረገው የሕዝብ ቂጠራ በምን ያህል ተለየ (5111+46)?
3. በተስፋው ቃል ለአብርሃም የተሰጠውን አገር ለመውረስ እንደገና ሕዝቡ በቂ በመሆኑ ስለ እግዚአብሔር ታማኝነት ምን ታስተውላለህ?
4. በቂጠራ መዝገብ ውስጥ የሚገኙት ታሪኮችና ማስታወሻዎች በተለይ የሚያመለክቱት ምንድን ነው (9-11160-62164-65)?
5. ከዚህስ እግዚአብሔርን ስለ መፍራት ምን ትማራለህ?

ባምንት 41 ዓርብ

አሪት ዘጉልፉ 27

መግቢያ የእስራኤል ሕዝብ ወደ ተስፋው አገር ሊገቡ በተቃረቡበት ወቅት በሕዝቡ ቂጠራ ምክንያት ስለ ርስት ጥያቄ ተነሣ፤ ደግሞም ሙሴ ወደ ተስፋው አገር እንዳይገባ ስለተከለከለ አዲስ መሪ እንዲሾም አስፈላጊ ሆነ። ኢያሱ ሙሴን እያገለገለ ተአምራትን ያየ፥ የተስፋውን አገር የሰለለና ለ40

ዓመታት በምድረ በዳ የተጓዘ ሲሆን በዚህ ወቅት የ70 ዓመት ሰው ነበረ (ዘጸ.17+8-13|24+13|33+11|ዘኁ.14+6-10)።

1. የበለጸገና (የጸሎፍሐድ) ሴቶች ልጆች አቤቱታቸውን በምን አኳኋን አቀረቡ (ቱ.1-4)?
2. ከአቤቱታቸው የተነሣ ለአስራአል ሕዝብ ምን ውጣረ ተገኘ (5-11)?
3. ሙሴ በቅርብ እንደሚሞት ሲሰማ ምንን ለመን (12-17)? ይህስ ስለ ሙሴ ጠባይና ስለ ሕይወቱ ዓላማ ምን ያሳያል?
4. ኢያሱ እንዴት ያለ ሰው ነበረ (18)?
5. ኢያሱ ለአዲስ አገልግሎት በምን አኳኋን ተሾመ? ለእያንዳንዱስ ድርጊት ምን ምክንያት ነበረ?
6. በቤተ ክርስቲያን ወይም በግዛርህ መሪዎችን ለመተካት ምን ዝግጅት አለ?

ሳምንት 41 ትዳጂ

እረት ዘኁልቱ 28 እና 29

መዝሙር፤ በብሉይ ኪዳን አምልኮ የናው ነገር መሥዋዕት ነበረ። በየዓመቱ ካህናት 113 ወይፈኖች፣ 32 አውራ በጎችና 1086 የበግ ጠበቆች ከእህል፣ከዘይትና ከወይን ቱርባዮቻቸው ጋር እንደ እግዚአብሔር ትእዛዝ ይው ነበር፤ ይህም እግዚአብሔርን ለማመስገን ነበረ።

1. ሀ) በየዕለቱ (28+2-8)፣ ለ) በየሰንበቱ (28+9-10)፣ ሐ) በየወሩ መባቻ (28+11-15) ምን ይሠዋ ነበር?
2. * በየበዓላቱ ምን ይሠዋ ነበር (28+16-31፤ 29+1-38)?
3. የእነዚህ ሁሉ መሥዋዕቶች ዓላማ ምን ነበረ (28+2)?
4. ከእነዚህ መሥዋዕቶች ሌላ ምን ዓይነት መሥዋዕት ለማቅረብ ይቻል ነበር (29+39)?
5. በአዲስ ኪዳን ዘመን በመናርህ ለእግዚአብሔር ምን መሥዋዕት ታቀርባለህ (ርዎ 12+1፤ ዕብ. 13+15-16)?

ሳምንት 42 እሐድ

መዝሙር 41(42)

መዝሙር፤ እስራኤላውያን በየዓመቱ ምስት ታላላቅ በዓላትን ያከብሩ ነበር፤ ይህንም ለግዛር ኢየሩሳሌም ወደሚገኘው የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ እንዲሄዱ ታዘዘው ነበር። መዝሙረኛው በበሽታ ወይም በስደት ምክንያት መድረስ ባለመቻሉ ሐዘኑን ይገልጻል። መዝሙር 41(42) እና 42(43) የአንድ መዝሙር ሁለት ክፍሎች ይመስላሉ።

1. ሀ) መዝሙረኛው ራሱን ከዋላ(ዋልያ) ጋር በግንጸጸ፣ ስለ መንፈሳዊ ሁኔታው ምን ገለጠ (ቱ.1-2)? ለ) ይህ ዓይነት ፍላጎት አድርብህ ያውቃል?
2. ሐዘኑን የተበተሰበት ሁለቱ የና ነገሮች ምንድን ነበሩ (3-4)?
3. ከሐዘኑ ለመላቀቅ ምን ምስት ነገሮችን አደረገ (5-6)?

4. ለሁለተኛ ጊዜ ከፍተኛ ሐዘን ሲደርስበት (7)፤ መዝሙረኛው በእርሱና በእግዚአብሔር መካከል ስላለው ግንኙነት ምን ገለጠ (8-11)?

የቀሪ ልጆች! ከቤተ መቅደስ መዘምራን እንድ ቡድን።

ተ. 6 በክርዳናስ ምድር በእርሞንኤምም በታናሹ ተራራ፤ መዝሙረኛው በሰሜን እስራኤል የነበረ ይመስላል።

ተ. 7 በፍጥፍጥቴህ ድምፅ! በቤተ መቅደስ በሚሰማው ሙዚቃ ፈንታ መዝሙረኛው ሁኔታውን የሚያሳስበውን የፈፏቱ ድምፅ ብቻ ይሰማ ነበር።

ሳምንት 42 ሰኞ

አሪት ዘጉልቀ 30፥1-16፤31፥1-24

መግቢያ፤ ስለ ስእለት ሥርዓት የተሰጠው መመሪያ በምስት ምክንያት በዚህ ቦታ ተጽፎአል፡- ሀ) ስእለት ብዙ ጊዜ በመሥዋዕት ይፈጸም ነበር (29፥39)፤ ለ) ለወንዶች በጦርነትና በመከራ ጊዜ ስእለት መሳል የተለመደ ነበር (21፥21 ዘፍ. 28፥20-22)፤ ሐ) ሴቶች በጦርነት ጊዜ ብቻቸውን ሲቀሩ ስእለት ይሳሉ ነበር (32፥26)።

1. እነጋገርህን ከ30፥2 እና ከግቴ. 5፥37 ጋር አነጻጽር።

2. በስእለት አፈጻጸም ላይ ወንድ በሴት ላይ ምን ሥልጣን ነበረው (30፥3-16)? ይህስ ገላፊነት በምን አኳኋን መፈጸም ነበረበት?

3. ይህ ምዕራፍ ስለ፡ ሀ) ስእለት መሳል፤ ለ) ለሴቶች የሚሰጠውን ትምህርት ከራስህ ሐሳብ ጋር አስተያይ።

4. የእስራኤል ሕዝብ ከዘመቻው በተመለሰ ጊዜ ሙሴ ለምን ተቋጣ (31፥14-16)?

5. ኃጢአትን ለመሥራት በሚገፋፋህ ነገሮች ላይ ምን እርምጃ ወስደሃል (ቁላ. 3፥5-9)?

6.* እግዚአብሔር ሰዎቹ እንዲገደሉ ባዘዘ ጊዜ ሞትንና ግፍን እንደሚጠላ እንዴት አሳየ (31፥17-24)?

ሳምንት 42 ግክለኛ

አሪት ዘጉልቀ 31፥25-54፤32፥1-42

1.* ምርኮው እንዴት ተከፈለ (31፥25-54)?

2. ምርኮው ሲከፈል ከብር ለእግዚአብሔር እንዴት ተሰጠ (31፥28-31፥41፥48-50)?

3. የርቤልና የጋድ ነገዶችን ለሕተት ዘርዘር (32፥1-8)።

4.* ካርታውን በመመልከት ከክርዳናስ በስተ ምሥራት መኖር በመቻላቸው ምን ጉዳት ሊደርስባቸው ይችላል ነበር?

5. በማከበራዊ ሕይወትህ ውስጥ፤ ከወንጌል አገልግሎትና ከግል ምቹት የትኛው ያመዝንብሃል?

መግቢያ ለግዚአብሔር የአስራሌን ሕዝብ ከግብጽ በዮርዳኖስ ግዳ እስከሚገኘው እስከ ሞግብ ሚዳ አደረሰው (33+1-49)። ሕዝቡ ከሰረረባቸው ከአርባ ቦታዎች ውስጥ አብዛኞቹ የት እንደነበሩ ባናውቅም፣ ዋናው የጉዞ መስመር ግን ግልጽ ነው፤ ሕዝቡም ይህን ታሪክ በመገንዘብ ለግዚአብሔር በሰጠው የተስፋ ቃል መሠረት ምድሩን ሊያወርስ እንደሚችል ያስተውላ ነበር።

ምድሪቱን ከሚያጥስቱት ቦታዎች ብዙዎቹን ባናውቅም የአገሪቱ ክልል ለእኛ እንግዳ ነገር አይደለም (34+1-12)።

1. * በዚህ ረጅም ጉዞ፣ ሀ) ለግዚአብሔር፣ ለ) ሙሴ ያደረጉትን በመከለስ አስተውሉ።
2. ከዚህ መጽሐፍ ምን ተምረሃል?
3. በመንፈሳዊ ጉዞህ ምን ዓይነት «ሰረሮች» ነበሩ? ለግዚአብሔርስ በእያንዳንዱ ሰረር ምን አደረገሃል?
4. የአስራሌ ሕዝብ የዮርዳኖስን ከመሻገሩ በፊት ምን እንዲያደርግ ታዘዘ (33+50-56)? ለምን?
5. ሙሴ ስለ አገሩ አከፋፈል ምን ዝግጅት አደረገ (34+13-29)?

ጥያቄ 42 ሐሙስ

1. የሌዋውያን ርስት ምን ነበረ (35+1-8)?
2. የመገደብ ከተሞች (ሰው የሚደበትበት የመጊያ ከተሞች) ለምን ተመደቡ (35+9-15)?
3. ነፍስን በስሕተት ያጠፋው የት መተመጥ ነበረበት (35+25-28)? ለምን ያህል ጊዜ ይተመጥ ነበር?
4. * ነፍስን በድንገት ላጠፋ ሰው የተሰጠው ሥርዓት ለክርስቲያን ሕይወት የምን ምሳሌ ሊሆን ይችላል (ዕብ.6+18)?
5. የገደቶችን ርስት ለመጠበቅ ምን ትእዛዝ ተጨመረ (27+1-11)?
6. በአገርህ ፍትሕ እንዲገኝ ሕጉና ሥርዓቱ በቂ ነውን?

35+12 የደም ተቃዳሪ በድር ዘመን ነፍስ ገዳይ ሰው በጊዜ የትርብ ዘመድ መገደል አለበት የሚል ሐሳብ ነበረ።

35+25 የገደቡ ካህን(ሊቀ ካህናት) እስኪሞት ድረስ፤ በእግዚአብሔር ፊት ነፍስን ግጥፋት ከባድ ነውና አገር ከደም እንዲነጸ ነፍስ ገዳይ መሞት ነበረበት (ዘፍ.9+5-6)፤ ሰውን በስሕተት የገደለ ካህን ግን በሕጉ ሥርዓት መሠረት ሊቀ ካህናት የነፍስ ገዳዩን በደል ተሸክሞ ይሞት ነበር።